

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІ

2024 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ЕСЕБІ ҚОСА БЕРІЛГЕН

174	Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі
176	Шоғырландырылған қаржылық есептілік
176	Шоғырландырылған қаржылық жағдай туралы есеп
177	Шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есеп
177	Шоғырландырылған меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есеп
178	Шоғырландырылған ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп
178	Шоғырландырылған қаржылық есептілікке түсіндірмелер

«Эрнст энд Янг» ЖШС
Әл-Фараби д-лы, 77/7
«Есентай Тауэр» ғимараты
Алматы қ., 050060
Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 727 258 59 60
Факс: +7 727 258 59 61
www.ey.com

ТОО «Эрнст энд Янг»
пр. Аль-Фараби, д. 77/7
здание «Есентай Тауэр»
г. Алматы, 050060
Республика Казахстан
Тел.: +7 727 258 59 60
Факс: +7 727 258 59 61
www.ey.com

Ernst & Young LLP
Al-Farabi ave., 77/7
Esentai Tower
Almaty, 050060
Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 727 258 59 60
Fax: +7 727 258 59 61
www.ey.com

Аудиторский отчет независимого аудитора

Акционерам, Совету директоров и Руководству АО «Казакхтелеком»

Мнение

Мы провели аудит консолидированной финансовой отчетности АО «Казакхтелеком» и ее дочерних организаций (далее - «Группа»), состоящей из консолидированного отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2024 года, консолидированного отчета о совокупном доходе, консолидированного отчета об изменениях в собственном капитале и консолидированного отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к консолидированной финансовой отчетности, включая информацию о существенных положениях учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая консолидированная финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных отношениях консолидированное финансовое положение Группы по состоянию на 31 декабря 2024 года, а также ее консолидированные финансовые результаты и консолидированное движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии со стандартами бухгалтерского учета МСФО.

Основание для выражения мнения

Мы провели аудит в соответствии с Международными стандартами аудита (МСА). Наши обязанности в соответствии с этими стандартами описаны далее в разделе «Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности» нашего отчета.

Мы независимы по отношению к Группе в соответствии с принятым Советом по международным стандартам этики для бухгалтеров (СМСЭБ) Международным кодексом этики профессиональных бухгалтеров (включая международные стандарты независимости) (Кодекс СМСЭБ) и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту консолидированной финансовой отчетности в Республике Казахстан, и нами выполнены прочие этические обязанности в соответствии с этими требованиями и Кодексом СМСЭБ . Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для нашего аудита консолидированной финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте нашего аудита консолидированной финансовой отчетности в целом и при формировании нашего мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по этим вопросам. В отношении каждого из указанных ниже вопросов наше описание того, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

6. ҚОСЫМШАЛАР	БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024	КАЗАҚТЕЛЕКОМ 175				
EY Building a better working world Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «<i>Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности</i>» нашего отчета, в том числе по отношению к этим вопросам. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения консолидированной финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассмотрения указанных ниже вопросов, служат основанием для выражения нашего аудиторского мнения о прилагаемой консолидированной финансовой отчетности. <table><tr><th>Ключевой вопрос аудита</th><th>Как соответствующий ключевой вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита</th></tr><tr><td colspan="2"> Признание выручки от предоставления телекоммуникационных услуг Выручка Группы от оказания услуг связи генерируется в результате большого количества индивидуально несущественных транзакций, полученных из нескольких систем, включая систему расчетов. Обработка данных и учет такой выручки представляет собой высоко автоматизированный процесс и базируются на установленных тарифных планах. Мы отнесли данный вопрос к ключевым в связи со сложностью информационных систем, задействованных в процессе учета выручки, и рисками некорректного признания и оценки выручки в условиях большого разнообразия и постоянного изменения тарифных планов, маркетинговых предложений и скидок, предоставляемых абонентам. Это потребовало повышенного объема аудиторских процедур и привлечения специалистов, обладающих знаниями в области информационных технологий («ИТ»), для выявления соответствующих систем, и оценки и тестирования автоматизированных контролей. Раскрытие информации Группой в отношении учётной политики по признанию выручки включено в <i>Примечание 3</i> к консолидированной финансовой отчётности, а раскрытие информации по видам выручки включено в <i>Примечание 32</i> к консолидированной финансовой отчётности. </td></tr></table>	Ключевой вопрос аудита	Как соответствующий ключевой вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита	Признание выручки от предоставления телекоммуникационных услуг Выручка Группы от оказания услуг связи генерируется в результате большого количества индивидуально несущественных транзакций, полученных из нескольких систем, включая систему расчетов. Обработка данных и учет такой выручки представляет собой высоко автоматизированный процесс и базируются на установленных тарифных планах. Мы отнесли данный вопрос к ключевым в связи со сложностью информационных систем, задействованных в процессе учета выручки, и рисками некорректного признания и оценки выручки в условиях большого разнообразия и постоянного изменения тарифных планов, маркетинговых предложений и скидок, предоставляемых абонентам. Это потребовало повышенного объема аудиторских процедур и привлечения специалистов, обладающих знаниями в области информационных технологий («ИТ»), для выявления соответствующих систем, и оценки и тестирования автоматизированных контролей. Раскрытие информации Группой в отношении учётной политики по признанию выручки включено в <i>Примечание 3</i> к консолидированной финансовой отчётности, а раскрытие информации по видам выручки включено в <i>Примечание 32</i> к консолидированной финансовой отчётности.		EY Building a better working world Обесценение долгосрочных активов, включая гудвилл Основные средства, нематериальные активы и гудвилл подвержены риску обесценения в связи с быстрыми технологическими изменениями в телекоммуникационной отрасли. На каждую отчетную дату Группа оценивает наличие признаков обесценения активов. Если имеются признаки обесценения или когда требуется ежегодное тестирование активов на обесценение, Группа оценивает возмещаемую стоимость актива. Обесценение внеоборотных активов было одним из наиболее значимых вопросов в нашем аудите, поскольку тестирование на обесценение единиц, генерирующих денежные средства (ЕГДС), при наличии индикаторов обесценения или когда требуется ежегодное тестирование актива на обесценение, является сложным расчетом, и основано на оценочных суждениях. Информация о проведенном тесте на обесценение раскрывается в <i>Примечаниях 4 и 11</i> к консолидированной финансовой отчетности. Прочая информация, включенная в Годовой отчет Группы за 2024 год Прочая информация включает информацию, содержащуюся в годовом отчете Группы за 2024 год, но не включает консолидированную финансовую отчетность и наш аудиторский отчет о ней. Ответственность за прочую информацию несет руководство. Годовой отчет Группы за 2024 год, предположительно, будет нам предоставлен после даты настоящего аудиторского отчета Наше мнение о консолидированной финансовой отчетности не распространяется на прочую информацию, мы не будем предоставлять вывода, выражающего уверенность в какой-либо форме в отношении данной информации. В связи с проведением нами аудита консолидированной финансовой отчетности наша обязанность заключается в ознакомлении с указанной выше прочей информацией, когда она будет нам предоставлена, и рассмотрении при этом вопроса, имеются ли существенные несоответствия между прочей информацией и консолидированной финансовой отчетностью или нашими знаниями, полученными в ходе аудита, и не содержит ли прочая информация иных существенных искажений.	EY Building a better working world Ответственность руководства и Комитета по Аудиту Совета Директоров за консолидированную финансовую отчетность Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление указанной консолидированной финансовой отчетности в соответствии с МСФО и за систему внутреннего контроля, которую руководство считает необходимой для подготовки консолидированной финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок. При подготовке консолидированной финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности Группы продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать Группу, прекратить ее деятельность или когда у руководства нет реальной альтернативы таким действиям. Комитет по Аудиту Совета Директоров несет ответственность за надзор за процессом подготовки финансовой отчетности Группы. Ответственность аудитора за аудит консолидированной финансовой отчетности Наши цели заключаются в получении разумной уверенности в том, что консолидированная финансовая отчетность в целом не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского отчета, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с Международными стандартами аудита, всегда выявит существенное искажение при его наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что по отдельности или в совокупности они могли бы повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой консолидированной финансовой отчетности. В рамках аудита, проводимого в соответствии с Международными стандартами аудита, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее: ▶ выявляем и оцениваем риски существенного искажения консолидированной финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибок, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;
Ключевой вопрос аудита	Как соответствующий ключевой вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита					
Признание выручки от предоставления телекоммуникационных услуг Выручка Группы от оказания услуг связи генерируется в результате большого количества индивидуально несущественных транзакций, полученных из нескольких систем, включая систему расчетов. Обработка данных и учет такой выручки представляет собой высоко автоматизированный процесс и базируются на установленных тарифных планах. Мы отнесли данный вопрос к ключевым в связи со сложностью информационных систем, задействованных в процессе учета выручки, и рисками некорректного признания и оценки выручки в условиях большого разнообразия и постоянного изменения тарифных планов, маркетинговых предложений и скидок, предоставляемых абонентам. Это потребовало повышенного объема аудиторских процедур и привлечения специалистов, обладающих знаниями в области информационных технологий («ИТ»), для выявления соответствующих систем, и оценки и тестирования автоматизированных контролей. Раскрытие информации Группой в отношении учётной политики по признанию выручки включено в <i>Примечание 3</i> к консолидированной финансовой отчётности, а раскрытие информации по видам выручки включено в <i>Примечание 32</i> к консолидированной финансовой отчётности.						
A member firm of Ernst & Young Global Limited 2	A member firm of Ernst & Young Global Limited 3	A member firm of Ernst & Young Global Limited 4				

- ▶ получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Группы;
- ▶ оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность оценочных значений, рассчитанных руководством, и раскрытия соответствующей информации;
- ▶ делаем вывод о правомерности применения руководством допущения о непрерывности деятельности, и, на основании полученных аудиторских доказательств, вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, которые могут вызвать значительные сомнения в способности Группы продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском отчете к соответствующему раскрытию информации в консолидированной финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского отчета. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что Группа утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;
- ▶ проводим оценку представления консолидированной финансовой отчетности в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли консолидированная финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление;
- ▶ планируем и осуществляем аудит Группы с целью получения достаточных надлежащих аудиторских доказательств в отношении финансовой информации организаций или хозяйственных единиц внутри Группы как основания для формирования мнения о консолидированной финансовой отчетности. Мы отвечаем за общее руководство, контроль и проверку аудиторских процедур, выполняемых для целей аудита Группы. Мы являемся единолично ответственными за наше аудиторское мнение.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с Комитетом по Аудиту Совета Директоров, доводя до его сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, если мы выявляем таковые в процессе аудита.

Мы также предоставляем Комитету по Аудиту Совета Директоров, заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали его обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на независимость аудитора, а в необходимых случаях - о действиях, осуществленных для устранения угроз, или принятых мерах предосторожности.

«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
Активтер			
Айналымнан тыс активтер			
Негізгі құралдар	8	554.710.478	662.836.825
Инвестициялық мүлік		-	105.995
Материалдық емес активтер	9	173.635.531	341.989.215
Гудвил	11	56.196.278	152.402.245
Бірлескен кәсіпорынға инвестиция	10	188.659	-
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	23	49.372.750	86.297.307
Айналымнан тыс активтерге төленген аванстар	8	1.288.341	2.268.635
Шарттар жасасу шығындары		2.734.805	2.700.469
Шарттарды орындау шығындары		2.341.077	45.276
Өзге айналымнан тыс қаржылық емес активтер	13	11.742.064	10.803.207
Өзге айналымнан тыс қаржылық активтер	12	8.974.898	5.757.350
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлес құралдары	42	8.505.177	-
Кейінге қалдырылған салық активтері	40	163.330	369.451
Барлық айналымнан тыс активтер		869.853.388	1.265.575.975
Айналым активтері			
Тауарлы-материалдық қорлар	14	14.443.043	16.377.249
Сауда дебиторлық берешек	15	42.539.089	50.755.814
Аванстық төлемдер	16	3.840.059	9.695.088
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	40	76.099.794	4.848.165
Шарттарды орындау шығындары		487.932	556.811
Өзге айналымнан тыс қаржылық емес активтер	19	8.252.368	13.155.629
Өзге айналымнан тыс қаржылық активтер	17	4.748.972	5.280.059
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	18	21.331.156	45.770.813
Ақша қаражаты және олардың баламалары	20	24.479.950	70.984.738
		196.222.363	217.424.366
Сатуға арналған активтер	41	577.345.426	-
Барлық айналым активтері		773.567.789	217.424.366
Барлық актив		1.643.421.177	1.483.000.341

«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
Капитал және міндеттемелер			
Акционерлік капитал	21	12.136.529	12.136.529
Меншікті сатып алынған акциялар	21	(7.065.614)	(7.065.614)
Шетелдік валютаны қайта есептеу резерві		(9.266)	23.441
Шетелдік валютаны қайта есептеу резерві	21	1.820.479	1.820.479
Бөлінбеген пайда		751.128.422	702.957.922
		758.010.550	709.872.757
Бақыламайтын қатысу үлестері	6	96.835.822	93.789.580
Барлық капитал		854.846.372	803.662.337
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыз	22	143.237.165	210.801.920
Жалдау бойынша міндеттемелер	23	47.051.485	79.673.946
Жұмыскерлерді сыйақылау міндеттемелері	24	15.228.294	13.835.162
Артықшылықты акциялардың қарыздық құрамдасы	21	814.868	814.868
Шарт бойынша міндеттемелер	25	9.205.440	7.088.642
Мемлекеттік субсидиялар	31	27.199.654	31.762.239
Активтерді жою бойынша міндеттемелер	26	5.013.452	13.580.106
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	40	64.433.388	25.734.663
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық емес міндеттемелер		3.753.777	7.339.002
Барлық ұзақ мерзімді міндеттемелер		315.937.523	390.630.548
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Қарыз	22	152.981.863	80.589.678
Жалдау бойынша міндеттемелер	23	5.619.512	11.844.932
Жұмыскерлерді сыйақылау міндеттемелері	24	1.273.902	1.271.934
Сауда кредиторлық берешек	27	82.949.540	106.813.027
Төленуі тиіс ағымдағы корпоративтік табыс салығы		22.803	-
Шарт бойынша міндеттемелер	29	17.412.585	32.614.490
Мемлекеттік субсидиялар	31	7.596.319	8.414.199
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық емес міндеттемелер	30	8.690.603	14.293.328
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	28	28.603.255	32.865.868
		305.150.382	288.707.456
Сатуға арналған активтермен тікелей байланысты міндеттемелер	41	167.486.900	-
Барлық қысқа мерзімді міндеттемелер		472.637.282	288.707.456
Барлық міндеттемелер		788.574.805	679.338.004
Барлық капитал мен міндеттемелер		1.643.421.177	1.483.000.341

Басқарма төрағасының бірінші орынбасары	А.А. Нұрқатов
Бас қазынашы	М.С. Бигалиев
Бас бухгалтер	М.М. Уразиманова

Қоса беріліп отырған 8-шіден 95-ші парақтардағы есеп саясаты мен түсіндірме жазба шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Қоса беріліп отырған 8-шіден 95-ші парақтардағы есеп саясаты мен түсіндірме жазба шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Жалғасатын қызмет			
Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім	32	481.548.833	457.752.533
Ауылдық мекендерде әмбебап қызметтерді көрсету үшін өтемақы	33	5.025.725	8.853.903
Мемлекеттік субсидиядан кіріс	31	8.062.944	6.054.918
		494.637.502	472.661.354
Сатудың өзіндік құны	34	(384.914.208)	(351.435.980)
Жалпы пайда		109.723.294	121.225.374
Жалпы және әкімшілік шығыстар	35	(42.171.524)	(36.670.263)
Қаржылық активтердің құнсыздануынан залал	45	(3.309.166)	(10.221.476)
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан (залал)/пайда	45	(1.424.347)	55.127
Өткізу шығыстары	36	(9.052.536)	(10.074.187)
Негізгі құралдарды істен шығару кезіндегі залал, нетто		(920.897)	(1.002.770)
Өзге операциялық кірістер	39	4.829.218	6.795.442
Өзге операциялық шығыстар	39	2.364.284	(2.365.060)
Операциялық пайда		60.038.326	67.742.187
Бірлескен кәсіпорын пайдасындағы үлес		(236.259)	-
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлестік құралдарды қайта бағалаудан пайда	42	2.260.279	-
Қаржы шығыстары	38	(39.709.604)	(28.381.196)
Қаржы кірістері	38	7.226.012	13.077.295
Таза бағамдық пайда/бағамдық айырмадан (залал)		2.633.067	(3.587.875)
Жалғасатын қызметтен салық салынғанға дейінгі пайда		32.211.821	48.850.411
Табыс салығы бойынша шығыстар	40	(8.070.868)	(12.201.191)
Жалғасатын қызметтен бір жылдағы пайда		24.140.953	36.649.220
Тоқтатылған қызмет			
Тоқтатылған қызметтен бір жылдағы салық салынғаннан кейінгі пайда	41	53.090.340	67.753.989
Бір жылдағы пайда		77.231.293	104.403.209

Қоса беріліп отырған 8-шіден 95-ші парақтардағы есеп саясаты мен түсіндірме жазба шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Өзге жиынтық залал			
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуге жататын өзге жиынтық залал (салықты шегергенде)			
Шетелдік еншілес ұйымдардың есептілігін қайта есептеудегі бағамдық айырмашылықтар		(32.707)	(2.742)
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуге жататын өзге де таза жиынтық залал		(32.707)	(2.742)
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуге жатпайтын өзге жиынтық кіріс/(залал) (салықты шегергенде)			
Белгіленген төлемдері бар жоспарлар бойынша актуарлы кірістер/(залалдар)	24	(2.487.553)	2.280.970
Салық әсері	40	(543.951)	(279.987)
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуге жатпайтын таза өзге жиынтық (залал)/кіріс		(3.031.504)	2.000.983
Табыс салығын шегергендегі бір жыл үшін өзге жиынтық кіріс/(залал)		(3.064.211)	1.998.241
Табыс салығын шегергендегі бір жыл үшін барлық жиынтық кіріс		74.167.082	106.401.450
Мыналарға келетін пайда:			
Бас компанияның меншік иелеріне		74.185.051	93.067.044
Бақыламайтын қатысу үлестеріне	6	3.046.242	11.336.165
		77.231.293	104.403.209
Мыналарға келетін барлық жиынтық кіріс:			
Бас компанияның меншік иелеріне		71.120.840	95.065.285
Бақыламайтын қатысу үлестеріне	6	3.046.242	11.336.165
		74.167.082	106.401.450
Бас компанияның жай акцияларын ұстаушыларға қатысты бір жыл ішіндегі таза пайда бойынша базалық және бытыраңқы, теңге	21	6.749,29	8.465,09
Бас компанияның жай акцияларын ұстаушыларға қатысты бір жыл ішіндегі тоқтатылған қызметтен түсетін таза пайда бойынша базалық және бытыраңқы, теңге	21	4.824,29	6.156,76
Бас компанияның жай акцияларын ұстаушыларға қатысты бір жыл ішіндегі жалғасатын қызметтен түсетін таза пайда бойынша базалық және бытыраңқы, теңге	21	1.925,01	2.308,33

* Осы бағанда келтірілген кейбір сома 2023 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі сомаға сәйкес келмейді, өйткені олар "Мобайл Телеком-Сервис" ЖШС-нің тоқтатылған қызметін тануға қатысты жүргізілген түзетулерді көрсетеді, ол туралы ақпарат 41-ескертілде келтіріледі.

Басқарма төрағасының бірінші орынбасары

А.А. Нұрқатов

Бас қазынашы

М.С. Бигалиев

Бас бухгалтер

М.М.Уразиманова

Қоса беріліп отырған 8-шіден 95-ші парақтардағы есеп саясаты мен түсіндірме жазба шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Бас компанияның меншік иелеріне түседі							
	Акциянерлі к капитал	Меншікті сатып алынған акциялар	Шетел валютасын қайта есептеу резерві	Өзге резервтер	Бөлінбеген пайда	Барлығы	Бақыламай тын қатысу үлестері	Барлық капитал
Ескерт.	21	21		21			6	
2023 жылғы 1 қаңтарға	12.136.529	(7.065.614)	26.183	1.820.479	641.236.831	648.154.408	82.453.415	730.607.823
Бір жылғы таза пайда	-	-	-	-	93.067.044	93.067.044	11.336.165	104.403.209
Өзге жиынтық шығыс	-	-	(2.742)	-	2.000.983	1.998.241	-	1.998.241
Барлық жиынтық кіріс	-	-	(2.742)	-	95.068.027	95.065.285	11.336.165	106.401.450
Дивидендтер (21-ескертілге)	-	-	-	-	(33.346.936)	(33.346.936)	-	(33.346.936)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	12.136.529	(7.065.614)	23.441	1.820.479	702.957.922	709.872.757	93.789.580	803.662.337
Бір жылғы таза пайда	-	-	-	-	74.185.051	74.185.051	3.046.242	77.231.293
Өзге жиынтық шығыс	-	-	(32.707)	-	(3.031.504)	(3.064.211)	-	(3.064.211)
Барлық жиынтық кіріс	-	-	(32.707)	-	71.153.547	71.120.840	3.046.242	74.167.082
Дивидендтер (21-ескертілге)	-	-	-	-	(22.983.047)	(22.983.047)	-	(22.983.047)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	12.136.529	(7.065.614)	(9.266)	1.820.479	751.128.422	758.010.550	96.835.822	854.846.372

Басқарма төрағасының бірінші орынбасары

А.А. Нұрқатов

Бас қазынашы

М.С. Бигалиев

Бас бухгалтер

М.М.Уразиманова

Қоса беріліп отырған 8-шіден 95-ші парақтардағы есеп саясаты мен түсіндірме жазба шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Операциялық қызмет			
Жалғасатын қызметтен есепті жыл үшін салық салынғанға дейінгі пайда		32.211.821	48.850.411
Тоқтатылған қызметтен есепті жыл үшін салық салынғанға дейінгі пайда		124.740.158	85.387.380
Мыналарға түзетулер:			
Негізгі құралдардың және пайдалану құқығы нысанындағы активтердің тозуы	8, 23	80.092.224	94.997.263
Материалдық емес активтердің амортизациясы	9	34.334.251	41.855.295
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан залал	45, 41	9.272.947	760.899
Қаржылық активтердің құнсыздануынан залал	45, 41	3.309.166	10.443.884
Валюта баптарын қайта бағалаудан таза шығыстар/(кірістер)		(2.614.724)	3.954.737
Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелердегі өзгерістер		2.534.622	1.950.688
Тауарлы-материалдық қор құнын өткізудің таза құнына дейін есептен шығару	35	422.646	867.068
Қауымдастырылған ұйымдардың пайдасындағы Топ үлесі	10	236.259	–
Қаржы шығыстары	38	51.947.125	38.920.897
Қаржы кірістері	38	(11.086.663)	(15.802.142)
Айыппұлдар мен өсімпұлдар бойынша резервті қалпына келтіру		(1.653.021)	1.976.267
Мемлекеттік субсидиядан кіріс	31	(13.372.789)	(9.459.782)
Негізгі құралдардың кетуінен шығындар, нетто		920.897	898.616
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлестік құралдарды қайта бағалаудан түсетін пайда	42	(2.260.279)	–
Қауымдастырылған компанияны сатудан пайда		–	(876.945)
Басқалары		245.579	–
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтің ақша қаражатының қозғалысы		309.280.219	304.724.536
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістер			
Сауда дебиторлық берешектегі өзгеріс		(2.695.109)	(16.248.866)
Тауарлы-материалдық қордағы өзгеріс		(2.318.124)	(3.387.003)
Өзге айналым активтеріндегі өзгеріс		2.712.428	9.442.407
Берілген аванстардағы өзгеріс		1.622.427	(3.874.576)
Сауда кредиторлық берешектегі өзгеріс		2.124.320	(22.829.773)
Шарт жасасу шығындары мен шартты орындау шығындарындағы өзгеріс		(3.581.182)	249.235
Шарт бойынша міндеттемелердегі өзгеріс		3.875.406	4.802.473
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелердегі өзгеріс		28.664.676	29.552.692
Операциялық қызметтен алынған ақша қаражатының түсімі		339.685.061	302.431.125
Төленген табыс салығы		(99.771.143)	(35.374.841)
Төленген пайыздар	45	(47.482.474)	(35.316.158)
Алынған пайыздар		7.138.979	9.181.452
Операциялық қызметтен алынған таза ақша ағындары		199.570.423	240.921.578

Қоса беріліп отырған 8-шіден 95-ші парақтардағы есеп саясаты мен түсіндірме жазба шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік

**АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(жалғасы)**

Мың теңгemen	Ескерт.	2024 жыл	2023 жыл
Инвестициялық қызмет			
Негізгі құралдарды сатып алу		(188.414.842)	(194.476.548)
Материалды емес активтерді сатып алу		(26.633.549)	(180.406.973)
Негізгі құралдарды сатудан түсімдер		5.091.841	508.944
Амортизациялық құны бойынша ескерілетін қаржы активтерін сатып алу	18	(83.546.765)	(195.250.278)
Амортизациялық құны бойынша ескерілетін қаржы активтерін өтеуден түсімдер	18	109.938.227	166.568.148
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлесті құралдарды сатып алу	42	(6.244.898)	-
Депозиттерді орналастыру	12	(128.674)	(796.132)
Депозиттер бойынша қаражатты қайтару	12	424.323	810.299
Бірлескен кәсіпорындағы үлесті сатып алу	10	(424.918)	-
Қауымдастырылған ұйымның 49% акциясын сатудан түсім	10	-	4.544.676
Пайдалануға шектелген ақша қаражатын қайтару		7.628	-
Жұмыскерлерге ұзақ мерзімді қарыз беру		(1.755.319)	(5.871.872)
Жұмыскерлерден қарызды қайтару		495.938	385.512
Қауымдастырылған ұйымнан алынған дивидендтер	10	-	50.219
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары		(191.191.008)	(403.934.005)
Қаржылық қызмет			
Қарыздан түсімдер	45	285.776.550	133.584.742
Қарызды төлеу	45	(251.317.490)	(91.120.692)
Жай және артықшылықты акциялар бойынша төленген дивидендтер	21	(23.069.640)	(33.411.753)
Кейінге қалдырылған төлемдер бойынша міндеттемелердің негізгі сомасын төлеу		(3.585.225)	-
Жалдау бойынша міндеттемелердің негізгі сомасын өтеу	45	(12.868.844)	(12.109.799)
Қаржылық қызметте қолданылған таза ақша ағындары		(5.064.649)	(3.057.502)
Ақша қаражатына және оның баламаларына бағам айырмасының өсері			
Ақша қаражатына және оның баламаларына күтілетін кредиттік залал	20	1.337.238	(5.074.734)
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза өзгерісі		2.396	7.247
		4.654.400	(171.137.416)
Ақша қаражаты және оның баламалары, 1 қаңтарға	20	70.984.738	242.122.154
Ақша қаражаты мен оның баламалары, 31 желтоқсанға	20	75.639.138	70.984.738

* Осы бағанда келтірілген кейбір сома 2023 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі сомаға сәйкес келмейді, өйткені олар "Мобайл Телеком-Сервис" ЖШС-нің тоқтатылған қызметін тануға қатысты жүргізілген түзетулерді көрсетеді, ол туралы ақпарат 41-ескертулерде келтірілді.

Маңызды ақшалай емес операцияларды ашу 42-ескертпеде берілген.

Басқарма төрағасының бірінші орынбасары	А.А. Нұрқатов
Бас қазынашы	М.С. Бисалиев
Бас бухгалтер	М.М. Уразиманова

Қоса беріліп отырған 8-шіден 95-ші парақтардағы есеп саясаты мен түсіндірме жазба шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2024 жылғы 31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Қазақтелеком» АҚ (бұдан әрі – «Компания» немесе «Қазақтелеком») 1994 жылы маусымда Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылды.

Компанияның тіркелген, орналасқан және қызметін жүзеге асыратын орны – Қазақстан Республикасы.
Компанияның заңды мекенжайы: 010000, Астана қаласы, Сауран көшесі, 12, Қазақстан Республикасы.

Қазақстан Республикасының Үкіметі Компания акцияларының 79,2% мөлшеріндегі бақылау пакеті меншігі болып табылатын «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі – «Самұрық-Қазына» немесе «Бас компания») арқылы Компанияны бақылайды. Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсанға Компания акционерлерінің тізбесі беріліп отыр:

	2024 жылғы 31 желтоқсанға	2023 жылғы 31 желтоқсанға
Самұрық-Қазына	79,2%	79,2%
«Telecom Systems LTD» жеке компаниясы	9%	–
«First Heartland Jusan Bank» АҚ	–	9%
АДР (The Bank of New York – депозитарий)	0,6%	0,6%
«Өлеуметтік даму қоры» корпоративтік қоры	3,4%	3,4%
Басқалары	7,8%	7,8%
	100%	100%

Компания телекоммуникация операторларына көрсетілетін трафикті беру, тәуелсіз телекоммуникация операторларына көрсетілетін ортақ пайдаланылатын телефон желісіне (бұдан әрі – «ОПТЖ») қосу, сондай-ақ ОПТЖ-ға қосылу үшін телекоммуникация операторларына бөкселеткен телефон арналарын жалға беру бойынша қызметтер бөлігіне табиғи монополиялар тізгіліміне қосылған.

Компания және оның *5-ескерту*де көрсетілген еншілес ұйымдары (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») жергілікті, қалаларлық және халықаралық, оның ішінде таяу және алыс шетелдермен байланыс қызметін қоса алғанда, тіркелген және мобильдік байланыс нарығының елеулі үлесіне ие; сондай-ақ байланыс арналарын жалға беру, деректер беру, мобильді құрылғыларды сату қызметтерін көрсетеді және басқа да телекоммуникация қызметтерін ұсынады.

Компания басшылығы атынан Басқарма төрағасының бірінші орынбасары 2025 жылғы 20 наурызда Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігін басып шығаруды бекітті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі ҚЕХС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес (бұдан әрі – «ҚЕХС жөніндегі кеңес») бекіткен редакцияда дайындалды.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік, егер есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелерде басқаша көрсетілмесе, бастапқы күн бойынша бағалау қағидатына сәйкес дайындалды. Шоғырландырылған қаржылық есептілік қазақстандық теңгеммен (бағдан әрі – «тенге») берілді және барлық мақсат, егер басқаша көрсетілмесе, бүтін мыңдықпен жуықталып дөңгелеткенді.

Топ өзінің шоғырландырылған қаржылық есептілігін қызметтің үздіксіздігі туралы болжамға сүйене отырып дайындады.

6. ҚОСЫМШАЛАР	БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024	ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ 179
«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы) Шоғырландыру негізі Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компания және оның еншілес ұйымдарының 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық есептілігінен тұрады. Егер Топ инвестициялар объектісіне қатысудан түсетін ауыспалы кіріске байланысты тәуекелге ұшыраса немесе осындай кірісті алуға құқылы болса, сондай-ақ инвестициялар объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін жүзеге асыру арқылы кіріске ықпал ету мүмкіндігі болса, бақылау жүзеге асырылады. Атап айтқанда, Топ инвестициялар объектісін мынадай шарттар орындалса ғана бақылай алады: • Топтың инвестициялар объектісіне қатысты өкілеттіктері болса (яғни инвестициялар объектісінің маңызды қызметін басқарудың ағымдағы мүмкіндігін қамтамасыз ететін күшіндегі құқықтары); • Топтың инвестициялар объектісіне қатысудан ауыспалы кіріске байланысты тәуекелге ұшырау қаупі немесе осындай кірісті алу құқығы болса; • Топтың кіріс көлеміне ықпал ету үшін өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігі болса. Әдетте, дауыс беру құқықтарының көпшілігі бақылаудың болуын анықтайды деп болжанады. Мұндай жорамалды растау үшін және Топтың дауыс беру құқықтарының көпшілігінен азы немесе инвестициялар объектісіне қатысты ұқсас құқықтары болған кезде Топ осы инвестициялар объектісіне қатысты өкілеттіктердің болуын бағалау кезінде барлық орынды фактілер мен мән-жайларды ескереді: • инвестициялар объектісінде дауыс құқығына ие басқа ұстаушылармен келісім(-дер); • басқа келісімдерде көзделген құқықтар; • Топқа тиесілі дауыс беру құқықтары және әлеуетті дауыс беру құқықтары. Егер бақылаудың бір немесе бірнеше құрамдасының өзгергенін фактілер мен жағдайлар көрсетіп тұрса, Топ инвестициялар объектісіне қатысты бақылаудың болуын қайталап талдайды. Еншілес компанияны шоғырландыру Топ еншілес компанияны бақылауға ие болғанда басталады және Топ еншілес компанияны бақылаудан айырылғанда тоқтатылады. Сатып алынуы немесе істен шығуы бір жыл ішінде орын алған еншілес ұйымның активтері, міндеттемелері, кірістері және шығыстары Топ бақылауды алған күннен бастап шоғырландырылған қаржылық есептілікке қосылады және Топ еншілес ұйымды бақылауды жоғалтқан күнге дейін көрсетіледі. Пайда немесе залал және өзге жиынтық кірістің («ӨЖК») әр құрамдасы бақыламайтын қатысу үлестерінде теріс сальдоға алып келсе де, Топтың Бас компаниясының акционерлеріне және бақыламайтын қатысу үлестеріне тиесілі. Қажет болған жағдайда еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігі мұндай ұйымдардың есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкестендіру үшін түзетіледі. Барлық топшілік активтер мен міндеттемелер, меншікті капитал, Топ ішінде жүзеге асырылатын операциялар нәтижесінде туындайтын кірістер, шығыстар және ақша ағындары шоғырландыру кезінде толығымен алынып тасталады. Бақылауды жоғалтпай, еншілес ұйымға қатысу үлесін өзгерту меншікті капиталмен операция ретінде ескеріледі. Егер Топ еншілес ұйымды бақылауды тоқтатса, ол меншікті капиталының тиісті активтерін (оның ішінде гудвилді), міндеттемелерді, бақыламайтын қатысу үлестерін және басқа да құрамдастарын тануды тоқтатады және пайда болған пайда мен залалды жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп құрамында таниды. Қалған инвестициялар әділ құны бойынша танылады.	«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түсініктемелер және түзетулер Топ 2024 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын (егер басқалай көрсетілмесе) жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енетін кейбір стандарттар мен түзетулерді алғаш рет қолданды. Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттарды, түсіндірмелер немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ. «Жеткізушілерді қаржыландыру туралы келісімдер» – ҚЕХС (IAS) 7-ге және ҚЕХС (IFRS) 7-ге түзетулер 2023 жылдың мамырында Кеңес «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп» ҚЕХС (IAS) 7-ге және «Қаржы құралдары: ақпаратты ашу» ҚЕХС (IFRS) 7-ге түзетулерін шығарды, онда жеткізушілерді қаржыландыру туралы келісімдердің сипаттамалары сипатталған және осындай келісімдер туралы қосымша ақпаратты ашуға қатысты талаптар қамтылған. Ақпаратты ашуға қойылатын талаптар қаржылық есептілікті пайдаланушыларға жеткізушілерді қаржыландыру туралы келісімдердің ұйымның міндеттемелеріне, оның ақша ағындарына және өтімділік тәуекеліне ұшырау әсерін түсінуге көмектесуге арналған. Өтпелі ережелерде компания түзетулер бастапқы қолданылған жылы қандай да бір аралық кезеңдерде ақпаратты ашуға міндетті емес екендігі түсіндіріледі. Осылайша, бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер еткен жоқ. «Кері жалдаумен сату операциясы шеңберіндегі жалдау міндеттемесі» – ҚЕХС (IFRS) 16-ға түзетулер 2022 жылдың қыркүйегінде ҚЕХС жөніндегі кеңес сатушы-жалға алушының сатушы-жалға алушыда сақталатын пайдалану құқығына қатысты кез келген пайда немесе залал сомасын тануды болдырмау үшін кері жалдаумен сату операциясынан туындайтын жалдау міндеттемесін бағалау кезінде пайдаланатын талаптарды нақтылайтын ҚЕХС (IFRS) 16-ға түзетулерді шығарды. Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпеді. «Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді деп жіктеу» ҚЕХС (IFRS) 1-ге түзетулер 2020 жылдың қаңтарында ҚЕХС жөніндегі кеңес міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді деп жіктеуге қатысты талаптарды түсіндіретін 1 ҚЕХС (IAS) 69-76-тармақтарына түзетулер шығарды. Түзетулерде мыналар түсіндіріледі: • міндеттемелерді реттеуді кейінге қалдыру құқығы деп не түсініледі; • міндеттемелерді реттеуді кейінге қалдыру құқығы есепті кезеңнің соңында болуы тиіс; • міндеттемелерді жіктеуге ұйымның міндеттемелерді реттеуді кейінге қалдыру бойынша өз құқығын пайдалану ықтималдығы әсер етпейді; • егер айырбасталатын міндеттемеге енгізілген туынды құралдың өзі үлестік құрал болса, міндеттеме шарттары оның жіктелуіне әсер етпейді. Сонымен қатар несиелік келісімге байланысты туындайтын міндеттеме ұзақ мерзімді болып жіктелген және ұйымның осы міндеттемені реттеуді кейінге қалдыру құқығы он екі ай ішінде болашақ ковенанттардың сақталуына байланысты болатын жағдайларда ақпаратты ашу туралы талап енгізілді. Қосымша ақпарат алу үшін 22-ескертпені қараңыз. Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсер етпеді. Шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттар Төменде Топтың қаржылық есептілігінің шығу күніне шығарылған, бірақ әлі күшін енген жаңа стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелер келтіріледі. Егер қолдану мүмкін болса, Топ бұл стандарттарды түзетулер мен түсіндірулерді олар күшіне енген күннен бастап қолдануға ниетті.	«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттар (жалғасы) «Валюта айырбастау мүмкіндігінің болмауы» ҚЕХС (IAS) 21-ге түзетулер 2023 жылдың тамызында ХҚЕС жөніндегі кеңес «Валюта бағамы өзгерістерінің әсері» ХҚЕС (IAS) 21-ге түзетулерін шығарды, онда ұйым бір валютаны басқа валютаға айырбастауға болатындығын қалай бағалауы керек және айырбастау мүмкіндігі болмаған кезде ағымдағы айырбас бағамын қалай анықтау керек екендігі түсіндіріледі. Сонымен қатар түзетулер қаржылық есептілікті пайдаланушыларға бір валютаны басқа валютаға айырбастау мүмкіндігінің болмауы ұйымның қаржылық нәтижелеріне, қаржылық жағдайына және ақша ағындарына қалай әсер ететінін немесе әсер ететінін түсінуге мүмкіндік беретін ақпаратты ашуға қойылатын талаптарды қамтиды. Түзетулер 2025 жылдың 1 қаңтарында немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Бұл факт ашылған жағдайда мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Түзетулерді қолдану кезінде ұйым салыстырмалы ақпаратты қайта есептей алмайды. Бұл түзетулер Топтың қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтілуде. 18 «Қаржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу» ҚЕХС (IAS) 2024 жылдың сәуірінде ҚЕХС жөніндегі кеңес 18 ҚЕХС (IFRS) шығарды, ол 1 "Қаржылық есептілікті ұсыну" ХҚЕС (IAS) ауыстырады. 18 ҚЕХС (IFRS) белгілі бір жиынтық сома мен аралық жиынтық соманы ұсынууды қоса алғанда, пайда немесе залал туралы есепте ақпаратты ұсынуға қатысты жаңа талаптарды енгізеді. Сонымен қатар пайда немесе залал туралы есепте ұйымдар барлық кіріс пен шығысты бес санатқа бөле отырып ұсынуы керек (алғашқы үшеуі жаңа): операциялық, инвестициялық және қаржылық, табыс салығы және тоқтатылған қызмет. Стандартта басшылық айқындайтын қызмет нәтижелерінің көрсеткіштері, кірістер мен шығыстардың аралық жиынтық сомасы туралы ақпаратты ашуға қойылатын талаптар, сондай-ақ негізгі қаржылық есептер мен ескертпелердің функциясына байланысты қаржылық ақпаратты жинақтауға және бөлшектеуге қойылатын жаңа талаптар қамтылады. Жаңа стандартты шығару нәтижесінде 7 «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп» ҚЕХС-та (IAS) қолдану аясына түзетулер енгізілді, оған сәйкес жанама әдісті қолдану кезінде операциялық қызметтен түсетін ақша ағындарын анықтау үшін «пайда немесе залал» орнына «операциялық пайда немесе залал» пайдаланылады. Сонымен қатар түзетулер дивидендтер мен пайыздарды төлеуге байланысты туындайтын ақша ағындарының жіктелуін таңдау мүмкіндігін жоққа шығарады. Кейбір басқа стандарттарға ілесіп түзетулер де енгізілді. 18 ҚЕХС (IFRS) және басқа стандарттарға тиісті түзетулер 2027 жылғы 1 қаңтардн басталатын немесе осы күннен кейінгі есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Бұл факт ашылған жағдайда мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. 18 ҚЕХС (IFRS) ретроспективті түрде қолданылады. Қазіргі уақытта Топ жаңа стандарт пен түзетулердің негізгі қаржылық есептер мен қаржылық есептілікке ескертпелерге қандай әсер ететінін анықтау үшін жұмыс істеуде. 19 «Жария есептілігі жоқ еншілес ұйымдар: ақпаратты ашу» ҚЕХС (IAS) 2024 жылдың мамырында ҚЕХС жөніндегі кеңес 19 ҚЕХС (IFRS) шығарды, ол белгілі бір критерийлерге сәйкес келетін ұйымдарға ақпаратты ашуға жеңілдетілген талаптарды қолдануға мүмкіндік береді, сонымен бірге ҚЕХС-тің басқа бухгалтерлік есеп стандарттарының ақпаратын таңуға, бағалауға және ұсынуға қойылатын талаптарды толық көлемде қолданады. Егер ұйым есепті кезеңнің соңында 10 ҚЕХС (IFRS) ұйғарымына сәйкес еншілес ұйым болып табылса, жария есепті болып табылмаса және оның жалпы пайдалануға қолжетімді ҚЕХС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындайтын бас ұйымы (түпкілікті немесе аралық) болса, осы стандартты қолдана алады. 19 ҚЕХС (IFRS) 2027 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейінгі есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Топта нарықта айналымға түсетін үлестік құралдар болғандықтан, ол 19 ҚЕХС (IFRS) қолдану критерийлеріне сәйкес келмейді.
9	10	11

6. ҚОСЫМШАЛАР

БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ

180

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар (жалғасы)

«Табиғи көздерден алынатын электр энергиясын жеткізуге арналған шарттар: ҚЕХС (IFRS) 9-ға және ҚЕХС (IFRS) 7-ге түзетулер»

Кенес желтоқсанда «Табиғи көздерден алынатын электр энергиясын жеткізуге арналған шарттар: ҚЕХС (IFRS) 9-ға және ҚЕХС (IFRS) 7-ге түзетулер» шығарды. Түзетулерге мыналар кіреді:

«Өз қажеттіліктері үшін пайдалану» талаптарын қолдану тәртібін түсіндіру;

Егер бұл келісімшарттар хеджирлеу құралы ретінде пайдаланылса, хеджирлеуді есепке алуға рұқсат беру;

Инвесторлар осы келісімшарттардың компанияның қаржылық нәтижелері мен ақша ағындарына әсерін түсінуі үшін ақпаратты ашуға қойылатын жаңа талаптарды қосу.

Бұл түзетулер 2026 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейінгі жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Бұл факт ашылған жағдайда мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі.

«Өз қажеттіліктері үшін пайдалану» талаптарына қатысты нақтылау ретроспективті түрде қолданылуы керек, ал хеджирлеуді есепке алуға рұқсат беретін нұсқаулық бастапқы қолдану күніне немесе одан кейін тағайындалған жаңа хеджирлеу қатынастарына перспективалы түрде қолданылуы керек.

Бұл түзетулер Топтың қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтілуде.

«Қаржы құралдарын жіктеу мен бағалаудағы өзгерістер» - ҚЕХС 9-ға және ҚЕХС 7-ге түзетулер

2024 жылдың мамырында Кеңес қаржы құралдарының жіктелуі мен бағалауына түзетулер енгізді (ҚЕХС 9-ға және ҚЕХС 7-ге түзетулер). Олар:

Қаржылық міндеттемені тану өтеу күніне дейін тоқтатылатынын, яғни егер тиісті міндеттеме өтелсе, күші жойылса немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса немесе міндеттеме басқаша түрде тануды тоқтатуға жататынын нақтылайды. Сондай-ақ, егер белгілі бір шарттар орындалса, есеп айырысу күніне дейін есеп айырысу электрондық төлем жүйесі арқылы жүзеге асырылатын қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтатуға мүмкіндік беретін есеп саясатының нұсқасы әзірленді;

Экологиялық, әлеуметтік және басқару (ESG) сипаттамаларын және басқа да ұқсас шартты сипаттамаларды қамтитын қаржылық активтердің келісімшарттық ақша ағындарының сипаттамаларын қалай бағалау керектігін нақтылайды;

Регрессия құқығынсыз активтерді және шартпен байланысты құралдарды есепке алу тәртібін нақтылайды;

Шартты оқиғаға (ESG-мен байланысты), сондай-ақ басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша жіктелген үлестік құралдарға қатысты шарттық талаптары бар қаржылық активтер мен міндеттемелерге қатысты ҚЕХС 7-де ақпаратты ашуға қосымша талаптар енгізеді.

Түзетулерді жариялау Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңестің (IASB) 9 "Қаржы құралдары" ҚЕХС түпкілікті шолу (PIR) шеңберінде жіктеу және бағалау кезеңін аяқтайды.

Бұл түзетулер 2026 жылғы 1 қаңтардан басталатын немесе осы күннен кейінгі жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Ұйымдар қаржылық активтерді жіктеуге және тиісті ақпаратты ашуға қатысты түзетулерді мерзімінен бұрын қолдана алады, ал қалған түзетулер кейінірек қолданылуы мүмкін.

Жаңа талаптар кезеңнің басында бөлінбеген пайданы түзете отырып, ретроспективті түрде қолданылады. Алдыңғы кезеңдер қайта есептелмейді және тек ретроспективті талдауды қолданбай қайта есептелуі мүмкін. Ұйым түзетулерге байланысты бағалаудың басқа санатына ауысатын қаржылық активтер туралы ақпаратты ашуға міндетті.

Бұл түзетулер Компанияның қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтілуде.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Шетел валютасын қайта есептеу

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Компанияның және оның негізгі еншілес ұйымдарының функционалдық валютасы болып табылатын теңгемен ұсынылды. Теңге негізгі экономикалық айналымның валютасы болып табылады, онымен Компания және оның негізгі еншілес ұйымдары жұмыс істейді. Топтың әр компаниясы өзінің функционалдық валютасын белгілейді және әр компанияның қаржылық есептілігіне қосылған баптар осындай функционалдық валютамен бағаланады.

Операциялар мен қалдықтар

Шетел валюталарындағы операцияларды бастапқыда Топтың компаниялары операция тану критерийлерін қанағаттандыратын күні қолданыстағы спот-бағам бойынша олардың функционалдық валютасында ескереді. Шетел валютасымен берілген монетарлық активтер мен міндеттемелер Қазақстан қор биржасы (бұдан әрі мәтін бойынша – «ҚКБ») белгілеген және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі мәтін бойынша – «ҚРҰБ») жариялаған есепті күні қолданыстағы ресми бағам бойынша қайта есептеледі. Барлық айырмашылық жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі.

Шетел валютасында тарихи құны негізінде бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелерді жасау күнінде қолданыстағы бағамдар бойынша қайта есептеледі. Шетел валютасында әділ құнымен бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құнын белгілеу күніндегі бағам бойынша қайта есептеледі. Әділ құны бойынша бағаланатын монетарлық емес баптарды есептеу кезінде туындайтын пайда немесе залал баптың әділ құны өзгерісінен пайда немесе залалды тану қағидаттарына сәйкес ескеріледі (яғни әділ құны бойынша қайта бағалаудан пайдасы мен залалы БЖК немесе пайда не залал құрамында танылатын баптар бойынша валютаны қайта есептеуден бағам айырмашылықтары тиісінше БЖК немесе пайда не залал құрамында танылады).

Мына кестеде шетел валюталарының теңгеге шаққандағы бағамы берілген:

	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ доллары	523,54	454,56
Еуро	546,47	502,24
Ресей рублі	4,99	5,06

«КТ-АЙИКС» ЖШҚ (Ресей) шетелдегі бөлімшесінің функционалдық валютасы ресей рублі болып табылады. Шоғырландыру барысында шетелдік бөлімшелердің активтері және міндеттемелері есепті күнде қолданыстағы теңгеге шаққандағы бағам бойынша қайта есептеледі, ал мұндай бөлімшелердің жиынтық кірісі туралы шоғырландырылған есептің баптары мәміле жасау сәтіндегі қолданыстағы бағам бойынша қайта есептеледі. Мұндай қайта есептеуде туындаған бағамдық айырма өзге де жиынтық кіріс құрамында танылады.

Бизнесті біріктіру және гудвил

Бизнесті біріктіру сатып алу әдісін пайдалана отырып ескеріледі. Сатып алу құны сатып алу күніндегі әділ құны бойынша бағаланған берілген өтемнің және сатып алу объектісіндегі бақыланбайтын қатысу үлестерінің сомасы ретінде бағаланады. Әрбір бизнес бірлестігі үшін Топ сатып алу объектісіндегі бақыланбайтын қатысу үлестерін қалай бағалау керектігін шешеді: не әділ құны бойынша, не сатып алу объектісінің сәйкестендірілетін таза активтерінің пропорционалды бөлігі бойынша. Сатып алуға байланысты шығындар әкімшілік шығыстардың құрамына олар жұмсалған сәтте енгізіледі.

Сатып алынған қызмет түрлері мен активтер жиынтығы салымды және өте маңызды үдерісті қамтып, олар бірге қайтарымды қалыптастыруға айтарлықтай ықпал еткен кезде, Топ бизнес сатып алынды деген қорытындыға келеді. Егер сатып алынған үдеріс қайтарымды қалыптастыруды жалғастыру мүмкіндігі үшін өте маңызды болып, ал сатып алынған салымдар мұндай үдерісті орындауға қажетті дағдыларға, білім немесе тәжірибеге ие, ұйымдастырылған жұмыс күшін қамтыса немесе қайтарымды құруды жалғастыру мүмкіндігіне айтарлықтай ықпал етсе, онда сатып алынған үдеріс өте маңызды болып есептеледі және бірегей немесе сирек кездесетін не ауқымды шығындарсыз, күш немесе кейінге қалдырылған қайтарымды құруды жалғастыру мүмкіндігінсіз ауыстырылмайтын болып есептеледі.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Бизнесті біріктіру және гудвил (жалғасы)

Егер Топ бизнес сатып алса, онда ол шарт талаптары, экономикалық жағдай және сатып алу күніне тиісті жағдайларға қарай сатып алынған қаржы активтері мен қабылданған міндеттемелерді тиісті дәрежеде жіктейді және белгілейді. Бұған туынды құралдардың негізгі шарттарына кіргізілген сатып алынатын объектіге бөлу қажеттілігіне талдау жатқызылады.

Сатып алушы беруге жататын шартты өтем сатып алу күніндегі әділ құны бойынша танылады. Меншікті капитал ретінде жіктелген шартты өтем артық бағаланбайды және оны кейіннен өтеу капитал құрамында ескеріледі. Қаржы құралы болып табылатын және қолдану аясына жататын актив немесе міндеттеме ретінде жіктелген шартты өтемақы.

9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) әділ құны бойынша бағаланады, ал әділ құнының өзгерістері 9 ҚЕХС (IFRS) сәйкес жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады. 9 ҚЕХС (IFRS) қолдану саласына жатпайтын өзге шартты өтеу әрбір есепті күнге әділ құны бойынша бағаланады, ал әділ құнының өзгерістері пайда мен залал құрамында танылады.

Гудвил әуелден бастапқы құны бойынша бағаланады (берілген өтеу сомасының және танылған бақыланбайтын қатысу үлестерінің және бұдан бұрын сатып алушыға қатысу үлесінің Топ сатып алған таза сәйкестендірілетін активтер мен оның қабылдаған міндеттемелерінің сомасынан артуы ретінде анықталатын). Егер сатып алынған таза активтердің әділ құны берілген өтеу сомасынан асатын болса, Топ барлық сатып алынған активтің және барлық қабылданған міндеттеменің анықталуының, сондай-ақ сатып алу күні танылуы тиіс соманы бағалау кезінде қолданылған іс-жосықтардың дұрыстығын қайтадан талдайды. Егер қайтадан бағалаудан кейін берілген өтеу таза сатып алынған активтердің әділ құнынан тағы да аз болып шықса, пайда жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп құрамында танылады.

Кейіннен гудвил құнсызданудан келетін жиналған залалды шегере отырып, бастапқы құны бойынша бағаланады. Бизнесті біріктіру кезінде сатып алынған гудвилді құнсыздануға тестілеу үшін гудвил Топ еншілес ұйымды сатып алу күнінен бастап сатып алынған еншілес ұйымның басқа активтері немесе міндеттемелері көрсетілген бірліктерге жатуына немесе жатпауына қарамастан, бизнесті біріктіруден пайда көреді деп болжанатын ақша қаражатын өндіретін Топтың әрбір бірлігіне бөлінеді.

Егер гудвил ақша қаражатын өндіретін бірліктің бір бөлігін құраса және осы бірліктің бір бөлігі шығарылатын болса, шығарылатын қызметке жататын гудвил оның шығуынан түсетін пайда немесе залал анықталған кезде осы қызметтің баланстық құнына қосылады. Бұл жағдайларда шыққан гудвил шығарылған қызмет құны мен ақша қаражатын өндіретін бірліктің қалған бөлігінің құнының қатынасы негізінде бағаланады.

Активтер мен міндеттемелерді айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді деп жіктеу

Топ қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте активтер мен міндеттемелерді айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді деп жіктеу арқылы ұсынады. Актив мына жағдайларда айналымдағы болып табылады:

егер оны сату қарастырылған немесе ол әдеттегі операциялық цикл аясында сатуға немесе тұтынуға арналған болса;

ол негізінен сатуға арналған болса;

оны есепті кезеңнен кейін 12 (он екі ай) ішінде сату қарастырылса; немесе

ол есепті кезеңнен кейін кемінде 12 (он екі ай) ішінде міндеттемелерді өтеу үшін оны айырбастауға немесе пайдалануға шектеулер болу жағдайларын қоспағанда, ақша қаражаты немесе оның баламалары болса.

12

13

14

6. ҚОСЫМШАЛАР		БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024		ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ	181										
«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Активтер мен міндеттемелерді айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді деп жіктеу (жалғасы) Барлық басқа активтер айналымнан тыс ретінде жіктеледі. Міндеттеме: оны әдеттегі операциялық цикл шеңберінде өтеу көзделген; ол негізінен сауда үшін ұсталған; ол есепті кезеңнен кейін 12 (он екі ай) ішінде өтелуге жатқан; немесе Топтың есепті кезеңнен кейін кемінде 12 (он екі ай) ішінде міндеттемелерді өтеуді кейінге қалдыруға шартсыз құқығы болған жағдайларда қысқа мерзімді болып табылады. Контрагенттің қарауы бойынша үлестік құралдарды шығару және тапсыру арқылы реттеуге болатын міндеттеме талаптары аталған міндеттеменің жіктелуіне ықпал етпейді. Топ барлық өзге міндеттемені ұзақ мерзімді міндеттеме ретінде жіктейді. Әділ құны бойынша бағалау Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері айналымнан тыс/ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі. Әділ құны бойынша бағаланатын немесе әділ құны қаржылық есептілікте ашылуы тиіс қаржы құралдары мен қаржылық емес активтердің әділ құны туралы ақпаратты ашу <i>45-ескерту</i>де көрсетілген. Әділ құн бағалау күніне нарық қатысушылары арасында әдеттегі мәміле аясында активті сату немесе міндеттемелерді беру үшін төленген баға болып табылады. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру мақсатында мәміле жасалады деп болжайды: осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі болып табылатын нарықта; немесе негізгі нарық болмағанда, осы актив немесе міндеттеме үшін мейлінше тиімді нарықта. Топқа негізгі немесе мейлінше тиімді нарық қолжетімді болуы тиіс. Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушыларының актив немесе міндеттеме бағасын анықтау кезінде пайдалануы мүмкін жорамалдарды қолдану арқылы бағаланады, бұл ретте нарық қатысушылары өздерінің үздік мүдделері үшін әрекет ететіні көзделеді. Қаржылық емес активтің әділ құнын бағалау нарық қатысушысының активті ең үздік әрі мейлінше тиімді тәсілмен пайдалану арқылы немесе осы активті ең үздік әрі мейлінше тиімді тәсілмен пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату нәтижесінде экономикалық тиімділікті өндіру мүмкіндігін ескереді. Топ осы жағдайларға сәйкес келетін және әділ құнды бағалау үшін жеткілікті деректер қолжетімді бағалау үлгілерін пайдаланады, сонымен бірге тиісті бақыланатын бастапқы деректерді барынша пайдалануға және бақыланбайтын бастапқы деректерді пайдалануды азайтуға мүмкіндік береді.		«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Әділ құны бойынша бағалау (жалғасы) Шоғырландырылған қаржылық есептілікте әділ құны бойынша бағаланатын немесе әділ құны шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылатын барлық актив пен міндеттеме жалпы алғанда әділ құны бойынша бағалау үшін елеулі болып табылатын ең төменгі деңгейдің бастапқы деректері негізінде әділ құн көздерінің төменде берілген иерархиясы аясында жіктеледі: 1-ші деңгей – бірдей активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықтардың баға белгіленімдері (түзетілмейтін); 2-ші деңгей – бағалау модельдері, мұнда әділ құнды бағалау үшін мейлінше төмен сатыға жататын бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама түрде бақыланатын болып табылады; 3-ші деңгей – бағалау модельдері, мұнда әділ құнды бағалау үшін мейлінше төмен сатыға жататын бастапқы деректер нарықта бақыланбайтын болып табылады. Мерзімді түрде қаржылық есептілікте қайта бағаланып отыратын активтер мен міндеттемелер жағдайында Топ әр есепті кезең соңына жіктеуді қайтадан талдай отырып, оларды иерархия көзі деңгейлерінің арасында ауыстыру қажеттілігін анықтайды (жалпы әділ құны бойынша бағалау үшін маңызды болып табылатын ең төмен деңгейдегі бастапқы деректер негізінде). Топтың тиісті бөлімшесі («Жұмыс тобы») инвестициялық жылжымайтын мүлікті және сату үшін қолда бар белгіленбейтін қаржылық активтерді әділ құны бойынша мерзімді бағалаумен қатар, мысалы, тоқтатылған қызмет құрамында бөлуге арналған активтер сияқты активтердің әділ құны бойынша біржолғы бағалауға арналған саясат пен іс-жосықтарды анықтайды. Жұмыс тобының құрамын Топ басшылығы анықтайды. Инвестициялық жылжымайтын мүлік объектілері және белгіленбеген қаржылық активтер сияқты маңызды активтерді, сондай-ақ шартты өтемақы сияқты маңызды міндеттемелерді бағалау үшін сыртқы бағалаушылар тартылады. Сыртқы бағалаушыларды тарту туралы шешімді жыл сайын Топтың Аудит комитеті талқылап, бекіткеннен кейін Жұмыс тобы қабылдайды. Нарықты білуі, беделі, тәуелсіздігі және кәсіби стандарттарға сәйкестігі іріктеу критерийлері болып қабылданады. Бағалау комитеті сыртқы бағалаушылармен талқылағаннан кейін әрбір жағдайда қандай бағалау моделі мен бастапқы деректерді қолдану қажеттігі туралы шешім қабылдайды. Әр есепті күнге Жұмыс тобы Топтың есеп саясатына сәйкес қайтадан талдауды немесе қайтадан бағалауды қажет ететін активтер мен міндеттемелер құнының өзгерісін талдайды. Мұндай талдау аясында Жұмыс тобы бағалау кезінде қолданылатын ақпаратты шарттармен және басқа орынды құжаттармен салыстыру арқылы соңғы бағалауда қолданылған негізгі бастапқы деректерді тексереді. Сонымен қатар Жұмыс тобы өзгерістің дұрыстығын анықтау үшін әр актив пен міндеттеменің әділ құнының өзгеруін тиісті сыртқы көздермен салыстырады. Жұмыс тобы және Топтың сыртқы бағалаушылары мерзімді түрде бағалау нәтижелерін Топтың Аудит комитетіне және тәуелсіз аудиторларына ұсынып отырады, бұл ретте бағалау кезінде пайдаланылған негізгі кемшін тұстар талқыланады. Әділ құн туралы ақпаратты ашу мақсатында Топ активтер мен міндеттемелерді олардың сипатына, өзіне тән сипаттамалары мен тәуекелдеріне және жоғарыда көрсетілгендей, әділ құн көздерінің иерархиясындағы қолданылатын деңгейге қарай жіктейді.		«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Негізгі құралдар Негізгі құралдар болған жағдайда, олар жинақталған амортизацияны және құнсыздандудың жинақталған залалдарын шегергендегі бастапқы құны бойынша есептеледі. Мұндай құн жабдықтардың бір бөлігін ауыстыру құнын және ұзақ мерзімді құрылыс жобаларын тану критерийлері орындалған жағдайда қарыздар бойынша шығындарды қамтиды. Белгілі уақыт аралығынан кейін негізгі құралдардың маңызды компоненттерін ауыстыру қажет болғанда, Топ оларды пайдалы қолданудың тиісті жеке мерзімдеріне сәйкес бөлек амортизациялайды. Елеулі техникалық байқауды өткізу кезінде баламалы түрде оларға байланысты шығындар, егер тану критерийлері орындалса, негізгі құралдардың баланстық құнында жабдықтарды ауыстыру ретінде танылады. Жөндеу мен техникалық күтім жасаудың барлық өзге шығындары жатқызылу сәтінде пайда немесе залал құрамында танылады. Активті оны қолданудан кейін пайдаланудан шығару бойынша күтілген шығындардың берілген құны, егер бағалау міндеттемелерін тану критерийлері орындалса, оны пайдаланғаннан кейін тиісті активтің бастапқы құнына қосылады. Пайдаланудан шығару бойынша танылған бағалау міндеттемесі туралы мейлінше толық ақпарат «Активтерді пайдаланудан шығару міндеттемелері» бөлімінде беріледі <i>(26-ескерту)</i>. Амортизация активтерді пайдаланудың мына есептік мерзімде сызықтық әдісті қолдана отырып есептеледі: <table><tr><th></th><th>Жылдар</th></tr><tr><td>Ғимараттар</td><td>50</td></tr><tr><td>Құрылыстар</td><td>10-20</td></tr><tr><td>Телекоммуникация жабдығы</td><td>3-20</td></tr><tr><td>Өзгелері</td><td>3-20</td></tr></table> Жер амортизацияланбайды. Негізгі құралдар объектісін және негізгі құралдар объектісінің бастапқыда танылған кез келген елеулі құрамдас бөлігін тану олар шығарылғаннан кейін не егер оларды пайдаланудан немесе шығарудан болашақ экономикалық пайда күтілмесе, тоқтатылады. Активті тануды тоқтату кезінде туындайтын пайда немесе залал (істен шығарудан түскен таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептеледі) активті тануды тоқтату кезіндегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке қосылады. Негізі құралдардың жою құны, пайдалы қолдану мерзімі мен олардың амортизация әдістері әрбір қаржы жылының аяғында талданып, қажетіне қарай перспективалы негізде түзету енгізіледі. <i>Аяқталмаған құрылыс</i> Аяқталмаған құрылыс қондыру күтіліп отырған машиналар және жабдықтар құрылысы барысында негізгі құралдармен берілген және бастапқы құны бойынша есептеледі. Аяқталмаған құрылысқа құрылыстың, жабдықтың өзіндік құны және өзге де тікелей шығындар қосылады. Активтерді салу аяқталғаннан кейін немесе жабдықты пайдалануға беру сәтінде құрылыс объектілері тиісті санатқа көшіріледі. Құрылыс объектілері амортизацияға жатпайды. Материалдық емес активтер Жеке сатып алынған материалдық емес активтер бастапқы тануда бастапқы құнымен бағаланады. Бизнесті біріктіру нәтижесінде сатып алынған материалдық емес активтердің бастапқы құны сатып алу күніндегі әділ құнды білдіреді. Материалдық емес активтер бастапқы танудан кейін жинақталған амортизация мен құнсыздану салдарынан жинақталған залалды шегергеннен кейінгі бастапқы құны бойынша ескеріледі. Өнімді әзірлеуге арналған капиталдандырылған шығындарды қоспағанда, Топ ішінде құрылған материалдық емес активтер капиталдандырылмайды және тиісті шығындар олар пайда болған кезеңдегі пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Материалдық емес активтердің пайдалы қолдану мерзімдері шектеулі.			Жылдар	Ғимараттар	50	Құрылыстар	10-20	Телекоммуникация жабдығы	3-20	Өзгелері	3-20
	Жылдар														
Ғимараттар	50														
Құрылыстар	10-20														
Телекоммуникация жабдығы	3-20														
Өзгелері	3-20														
15		16		17											

8. ҚОСЫМШАЛАР

БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ

182

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Материалдық емес активтер (жалғасы)

Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер осы мерзім ішінде амортизацияланады және егер осы материалдық емес активтің ықтимал құнсыздану белгілері болса, құнсыздану мәніне бағаланады. Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес актив үшін амортизация мерзімі мен әдісі ең аз дегенде әр есепті кезеңнің аяғында қайта қаралады. Пайдалы қолданудың шектеулі мерзімін немесе активте жасалған болашақтағы экономикалық пайданың болжалды құрылымын өзгерту амортизация мерзімін немесе әдісін өзгертеді және есеп бағасының өзгерістері ретінде ескеріледі. Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активтердің амортизациясына шығыстар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте материалдық емес активтердің функциясы сәйкес келетін шығыстар санатында танылады.

Материалдық емес активті тануды тоқтатудан пайда немесе залал активтің шығуынан таза түсім мен активтің баланстық құны арасындағы айырмашылық ретінде бағаланады және осы активті тануды тоқтату сәтінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есебінде танылады.

Материалдық емес активтер пайдалы қолданудың есепті мерзімі ішінде жүйелік әдіс бойынша амортизацияланады.

	Жылдар
Лицензиялар	3-20
Бағдарламалық жасақтама	1-14
Клиенттік база	8-10
Өзгелері	2-15

Зерттеулер мен әзірлемелерге арналған шығындар

Зерттеу шығындары олардың пайда болуына байланысты шығындарға жатады. Жеке жобаны әзірлеу шығындары Топ көрсете алатын кезде материалдық емес актив ретінде танылады:

- Пайдалануға немесе сатуға қолжетімді болу үшін материалдық емес активті әзірлеуді аяқтаудың техникалық мүмкіндігі;
- Жобаны аяқтау ниеті, сондай-ақ активті пайдалану немесе сату мүмкіндігі мен ниеті;
- Актив болашақ экономикалық пайданы қалай қалыптастырады;
- Актив құруды аяқтау үшін ресурстардың болуы;
- Әзірлеу барысында шығысты сенімді бағалау мүмкіндігі.

Актив ретінде әзірлеуге арналған шығындар бастапқы танылғаннан кейін актив жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергендегі бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Активтің амортизациясы әзірлеу аяқталған сәттен және активтің пайдалануға дайын болуынан басталады. Амортизация күтілетін болашақ пайда кезеңі ішінде есептеледі. Амортизация сату құнында көрінеді. Әзірлеу кезеңінде актив жыл сайын құнсыздану мәніне тексеріледі.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есепті күнге активтің ықтимал құнсыздану белгілерінің бар-жоғын тексереді. Егер осындай белгілер болса немесе жыл сайынғы активті құнсыздану мәніне тексеру қажет болса, Топ активтің өтелетін құнын бағалайды. Активтің немесе ақша қаражатын өндіретін бірліктің (ақша қаражатын өндіретін бірлік) өтелетін сомасы мынадай мөлшерлердің ең үлкені: істен шығу шығындарын шегергендегі активтің (ақша қаражатын өндіретін бірліктің) әділ құны және активті (ақша қаражатын өндіретін бірлікті) пайдалану құндылығы. Өтелетін құн негізінен басқа активтер немесе активтердің топтары өндіретініне қарамастан, актив ақша ағынын өндірмейтін жағдайларды қоспағанда, жекелеген актив үшін белгіленеді. Егер активтің немесе ақша қаражатын өндіретін бірліктің баланстық құны оның өтелетін сомасынан асса, актив құнсызданған болып саналады және өтелетін құнына дейін есептен шығарылады.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы (жалғасы)

Пайдалану құндылығын бағалау кезінде есептелген болашақ ақша ағындары ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және активке тән тәуекелдерді көрсететін салық салғанға дейінгі дисконттау мөлшерлемесі бойынша келтірілген құнына дейін дисконтталады. Шығу шығындарын шегере отырып, әділ құнды анықтау кезінде соңғы нарықтық операциялар ескеріледі. Олар болмаған жағдайда тиісті бағалау үлгісі қолданылады. Бұл есептеулер бағалау коэффициенттерімен, акциялар нарығында еркін айналымдағы баға белгілеулерімен немесе әділ құнның басқа да қолжетімді көрсеткіштерімен расталады.

Топ құнсыздану сомасын жекелеген активтер жатқызылған ақша қаражатын өндіретін әр бірлік үшін жеке дайындалатын егжей-тегжейлі жоспарлар мен болжамды есептеулерге сүйене отырып анықтайды. Бұл жоспарлар мен болжамды есептеулер негізінен 5 (бес) жылға жасалады. Ұзақ мерзімді өсу қарқындары бесінші жылдан кейінгі болашақтағы ақша ағындарына қатысты қолданылады және есептеледі.

Жалғасып отырған қызметтің құнсыздануынан болған залалдар құнсызданған актив функциясына сәйкес келетін шығыс санаттарының құрамындағы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Әрбір есепті күнге Топ гудвилді қоспағанда, активтің құнсыздануынан бұрын танылған залалдар енді жоқ немесе қысқарды деген белгілердің бар-жоғын анықтайды. Егер осындай белгі болса, Топ ақша қаражатын өндіретін актив пен бірліктің өтелетін сомасын есептейді. Құнсызданудан бұрын танылған залалдар активтің өтелетін сомасын айқындау үшін пайдаланылған жорамалдарда құнсызданудан болған залал соңғы танылған кезден бастап өзгеріс болған жағдайда ғана қалпына келтіріледі. Қалпына келтіру активтің баланстық құны оның өтелетін сомасынан аспайтын жолмен шектелген, сондай-ақ алдыңғы жылдары құнсызданудан болған залал танылмаған жағдайда осы актив танылатын амортизация шегерілгендегі баланстық құннан аспайды. Мұндай құнды қалпына келтіру жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Гудвил

Гудвил жыл сайын 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, сондай-ақ оқиғалар немесе жағдайлар құнының құнсыздануы мүмкін екенін көрсететін жағдайларда құнсыздану үшін тестіленеді.

Гудвилдің құнсыздануы гудвил қатысы бар ақша қаражатын өндіретін әр бірліктің (немесе осындай бірліктер тобының) өтелетін құнын бағалау жолымен анықталады. Егер ақша қаражатын өндіретін бірліктің өтелетін сомасы оның баланстық құнынан кем болса, онда оның құнсыздану залалы танылады. Гудвилдің құнсыздану залалы болашақ кезеңдерде қалпына келтірілмейді.

Қаржылық активтер

Бастапқы тану және бағалау

Бастапқы тану кезінде қаржылық активтер амортизацияланған құны, өзге жиынтық құн (ӨЖҚ) арқылы әділ құны бойынша және пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша жіктеледі.

Бастапқы тану кезінде қаржылық активтерді жіктеу қаржылық актив және осы активтерді басқару үшін Топ қолданатын бизнес-модель бойынша ақша ағындары шартында көзделген сипаттамаларға байланысты. Қаржыландырудың елеулі компонентінен тұрмайтын немесе Топ практикалық сипаттағы жеңілдетуді қолданған сауда дебиторлық берешекті қоспағанда, Топ бастапқыда қаржылық активтерді пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржылық активтер жағдайында мәміле бойынша шығындар сомасына ұлғайтылған әділ құны бойынша бағалайды. Қаржыландырудың елеулі компонентінен тұрмайтын немесе Топ практикалық сипаттағы жеңілдетуді қолданған сауда дебиторлық берешек 15 KEXC (IFRS) сәйкес анықталған мәміле бағасы бойынша бағаланады.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Қаржылық емес активтер (жалғасы)

Бастапқы тану және бағалау (жалғасы)

Қаржылық активті амортизацияланған құны бойынша немесе басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша жіктеп бағалау үшін осы активтің шарттық талаптары борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне «тек негізгі борыш пен пайыз есебінен төленетін төлемдер» болып табылатын ақша ағындарын алуды шарттауы қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталады және әр құралдың деңгейінде жүзеге асырылады. «Ақшалай ағындар» критерийіне сәйкес келмейтін қаржылық активтер, ақша ағыны бизнес-модельге қарамастан, пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатындай жіктеледі.

Қаржылық активтерді басқару үшін Топ қолданатын бизнес-модель ақша ағындарын өндіру мақсатында Топтың өзінің қаржылық активтерін басқаратын тәсілді сипаттайды. Бизнес-модель шартта көзделген ақша ағындарын алу, қаржылық активтерді немесе екеуін де сату нәтижесі болатынын-болмайтынын анықтайды. Амортизацияланатын құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер, шартта көзделген ақша ағынын алу үшін қаржылық активтерді ұстап қалу мақсаты болып табылатын бизнес-модель аясында ұсталады, ал өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатындай жіктелетін қаржылық активтер, мақсаты шартта көзделген ақша ағынын алу әрі қаржылық активтерді сату жолымен келетін бизнес-модель аясында ұсталады.

Заңнамамен немесе белгілі бір нарықтағы қағидаларға сәйкес (стандартты шарттармен сауда жасау) белгіленген мерзімде жеткізу қажет етілетін активтерді сатып алу немесе сату бойынша барлық операция мәміле жасау күні, яғни Топ өзіне активті сатып алу немесе сату міндеттемесін алған күні танылады.

Топтың қаржылық активтеріне ақша құралдары және олардың баламалары, сауда дебиторлық берешек, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржылық активтер, амортизацияланатын құны бойынша ескерілетін қаржылық активтер және өзге де айналымдағы қаржылық активтер кіреді.

Кейінгі бағалау

Кейіннен бағалау үшін қаржылық активтер төрт санатқа жіктеледі:

- амортизацияланатын құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борыштық құралдар);
- жинақталған пайда мен залалды кейіннен қайта жіктей отырып, басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- тану тоқтатылған жағдайда жинақталған пайда мен залалды қайта жіктеусіз өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ұйымның қалауы бойынша жіктелетін қаржылық активтер (борыштық құралдар);
- пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер.

Амортизациялық құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борыштық құралдар)

Бұл санат Топ үшін мейлінше өзекті. Топ мынадай екі шарт орындалса, қаржылық активтерді амортизацияланған құны бойынша бағалайды:

- қаржылық актив мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін қаржылық активтерді ұстау болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталады; және
- борыштың негізгі сомасына және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыз есебіне төлемдер болып қана табылатын ақша ағындарын көрсетілген күндері алумен негізделген қаржылық активтің шарттық талаптары.

18

19

20

6. ҚОСЫМШАЛАР		БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024		ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ	183
«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Қаржылық активтер (жалғасы) Кейінгі бағалау (жалғасы) Амортизациялық құны бойынша бааланатын қаржылық активтер (борыштық құралдар) (жалғасы) Амортизациялық құны бойынша бааланатын қаржылық активтер нәтижесінде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе залалдар активті тануды тоқтатқан, ол өзгерген немесе құнсызданған жағдайда пайда немесе залал құрамында танылады. Амортизациялық құны бойынша бааланатын қаржылық активтер санатына Топ сауда және басқа дебиторлық берешекті, жұмыскерлерге берілетін қарызды, банк депозиттері мен басқа да айналымнан тыс және айналымдағы қаржылық активтерді жатқызады. Тануды тоқтату Қаржылық активті (немесе – қолдануға болатын жерде – қаржылық активтің бір бөлігін немесе ұқсас қаржылық активтердің бір бөлігін) мынадай жағдайларда тану тоқтатылады (яғни Топтың қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есебінен алынып тасталады), егер: • активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданыс мерзімі өтіп кетсе; не • Топ активтен ақша ағындарын алуға өз құқықтарын тапсырса немесе үшінші тарапқа алынатын ақша ағындарын толық көлемде және «транзиттік» келісім бойынша айтарлықтай кешіктірмей беру бойынша міндеттемені өзіне алса; не (а) Топ іс жүзінде активтің барлық тәуекелі мен пайдасын іс жүзінде тапсырса, не (б) Топ тапсырмаса, бірақ активтің барлық тәуекелі мен пайдасын іс жүзінде өзінде сақтамай, осы активтің бақылауын тапсырса. Егер Топ активтен ақша ағынын алудың барлық құқығын тапсырса немесе транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайданы сақтағанын-сақтамағанын бағалайды, егер сақтаса, қандай көлемде сақтағанын бағалайды. Егер Топ тапсырмаса, оған қоса іс жүзінде активтің барлық тәуекелі мен пайдасын өзінде сақтамаса, сондай-ақ активтің бақылауын тапсырмаса, Топ тапсырылған активті ондағы өзінің қатысуын жалғастырып отырған деңгейде тануды жалғастырады. Бұл жағдайда Топ тиісті міндеттемені де таниды. Тапсырылған актив және тиісті міндеттеме Топ сақтаған құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады. Тапсырылған актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғасатын қатысу мынадай шамалардың ең аз шамасымен бағаланады: активтің бастапқы баланстық құны немесе төлемі Топтан талап етілуі мүмкін өтеудің жоғарғы сомасы. Қаржылық активтердің құнсыздануы Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржылық активтер Топ бағалау резервін пайда немесе залал арқылы әділ емес құнымен бааланатын барлық борыштық құралға қатысты болжалды кредиттік залалдармен (БКЗ) таниды. БКЗ шартқа сәйкес тиесілі ақша ағындары мен алуды Топ күтіп отырған барлық ақша ағыны арасындағы бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның шамалас мәнін пайдалана отырып дисконтталған айырманың негізінде есептеледі. Күтілетін ақша ағындарына шарттық талаптардың ажырамас бөлігі болып табылатын кредиттік жаксартулардан түсетін ақша ағындары кіреді. БКЗ екі кезеңмен танылады. Бастапқы танығанынан бастап кредиттік тәуекелі елеулі артпаған қаржы құралдары жағдайында келесі 12 ай ішінде ықтимал (12 айлық болжалды кредиттік залалдар) дефолттардың салдарынан пайда болуы мүмкін кредиттік залалдарға қатысты залалмен бағалау резерві құрылады. Бастапқы танығанынан бастап кредиттік тәуекелі елеулі артқан қаржы құралдары үшін дефолттын басталу мерзіміне қарамастан (барлық мерзімге болжалды кредиттік залалдар), осы қаржы құралының қалған қолданыс мерзімі ішінде күтілетін кредиттік залалдарға қатысты залалмен бағалау резерві құрылады.		«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Қаржылық активтер (жалғасы) Қаржылық активтердің құнсыздануы (жалғасы) Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржылық активтер (жалғасы) Топ сауда дебиторлық берешекке қатысты БКЗ есептеу кезінде жеңілдетілген амал-тәсілді қолданады. Олай болса, Топ кредиттік тәуекелдің өзгерісін қадағаламайды, мұның орнына әр есепті күнге барлық мерзімге болжалды кредиттік залалдарға тең сомада залалмен бағалау резервін таниды. Топ қарыз алушыларға арналған болжалды факторларды және жалпы экономикалық жағдайларды ескере отырып түзетілген кредиттік залалдардың туындауына қатысты өзінің өткен тәжірибесіне сүйене отырып, бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланды. Егер шартта көзделген төлемдер 90 күнге кешіктірілсе, Топ қаржылық актив бойынша дефолт болды деп санайды. Егер ішкі және сыртқы ақпарат Топ ұстайтын, шартта көзделген қалған төлемдердің барлық сомасын кредиттік сапаны көтеру механизмдерін ескермей, Топтың алатыны екіталай екенін көрсетсе, белгілі бір жағдайларда Топ қаржылық актив бойынша дефолт болды деген қорытындыға да келуі мүмкін. Егер Топта шартта көзделген ақша ағындарын өтеуге қатысты негізді болжамдар болмаса, қаржылық актив есептен шығарылады. Қаржылық міндеттемелер Бастапқы тану және бағалау Қаржылық міндеттемелер бастапқыда танылған кезде тиісінше пайда немесе залал, несиелер мен қарыз және кредиторлық берешек арқылы әділ құны бойынша бааланатын қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі. Барлық қаржылық міндеттеме мәміле бойынша оларға тікелей жататын шығындарды шегере отырып (кредиттер, қарыз және кредиторлық берешек жағдайында), бастапқы кезде әділ құны бойынша танылады. Топтың қаржылық міндеттемелері сауда кредиторлық берешекті, қарызды, жалдау міндеттемелері мен артықшылықты акциялардың борыштық құрамдас бөлігін қамтиды. Кейінгі бағалау Қаржылық міндеттемелерді кейінгі бағалау мынадай түрде олардың жіктемесіне байланысты болады: Кредиттер мен қарыз Бұл санат Топ үшін мейлінше маңызды болып табылады. Бастапқы танудан кейін пайыздық кредиттер мен қарыз тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизациялық құны бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар оларды тану тоқтатылғанда, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып, амортизация есептелуіне қарай пайда немесе залал құрамында танылады. Амортизацияланған күн сатып алу кезіндегі дисконттарды немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялықтарды немесе шығындарды ескере отырып есептелінеді. Тиімді пайыздық мөлшерлеменің амортизациясы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есептегі қаржыландыру бойынша шығыстар құрамына қосылады. Ең бастысы бұл санатқа пайыздық кредиттер мен қарыз кіреді. Толық ақпарат <i>23-ескертіпте</i> берілген.		«Қазактелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Қаржылық міндеттемелер (жалғасы) Қаржылық кепілдік бойынша міндеттемелер Топ шығарған қаржылық кепілдік шарттары борышкерлік құралдың талаптарына сәйкес белгілі бір борышкер уақытында төлемді төлей алмауы салдарынан осы шарт иесі көтерген залалды өтеуге төлемді жүзеге асыруды талап ететін шарттар болып табылады. Қаржылық кепілдік шарттары бастапқыда кепілдікті шығаруға тікелей қатысы бар мәміле бойынша шығындар ескерілген әділ құны бойынша міндеттеме ретінде танылады. Кейіннен міндеттеме ҚЕХС (IFRS) 9 «<i>Қаржылық құралдарға</i>» сәйкес анықталған күтілетін кредиттік залалдардың ең үлкен сомасы және бастапқыда танылған, қажет болған жағдайда ҚЕХС (IFRS) 15 «<i>Клиенттермен жасалған шарттар бойынша түсімге</i>» сәйкес танылған жиынтық кіріс сомасы шегерілген сома бойынша бағаланады. Міндеттемелер құрамында көрсетілетін артықшылықты акциялардың борышкерлік құрамдасы Міндеттемелер құрамында көрсетілетін және міндеттеменің сипаттамасын көрсететін артықшылықты акциялардың борышкерлік құрамдасы мәміле бойынша шығындарды шегергендегі қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептегі міндеттемелер құрамында танылады. Аталған акцияларға кепілдік берілетін дивидендтердің тиісті минималды мөлшері жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте қаржыландыру шығыстарының құрамында көрсетіледі. Міндеттемелер құрамында көрсетілген үлестің әділ құны бастапқы тануда ұқсас борышкерлік құрал бойынша нарықтық пайыздық мөлшерлеме бойынша күтілетін келешектегі ақша ағындарын дисконттау жолымен анықталады. Капиталдың құрамында көрсетілетін акциялар үлесінің әділ құны бастапқы тануда барлық құралдың бастапқы баланстық құнынан міндеттеме құрамында көрсетілген үлес үшін анықталған әділ құнды шегергеннен кейінгі қалдық күн ретінде танылады. Кейіннен міндеттемелер құрамында көрсетілетін акциялар үлесі кредиттер мен қарызға қатысты қолданылатын қағидаттарға сәйкес есепке алынады, ал капитал құрамында көрсетілетін акциялар үлесі кейінгі жылдары қайта бағаланбайды. Сауда деюиторлық берешегі Сауда кредиторлық берешек бойынша міндеттемелер Топқа шоттардың қойылуына қарамастан, алынған тауарлар мен қызметтер үшін келешекте төленуі тиіс әділ күн бойынша есепке алынады. Тануды тоқтату Егер міндеттеме өтелсе, жойылса немесе оның қолданыс мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттемені тану тоқтатылады. Егер қолда бар қаржылық міндеттеме сол кредитор алдында айтарлықтай айырмашылығы бар талаптардағы басқа міндеттеменен ауыстырылатын болса, не қолда бар міндеттеменің талаптары айтарлықтай өзгертілсе, мұндай ауыстыру немесе өзгерту бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тану ретінде есепке алынады, ал олардың баланстық құнындағы айырмашылық жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады. Қаржылық құралдарды өзара есепке алу Танылған соманы өзара есепке алуға қазіргі сәтте заң жүзінде қорғалған құқық болғанда және нетто-негізде есеп айырысуға, активті сатуға және мұнымен бір мезетте міндеттемелерді өтеуге ниет болғанда, қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алуға, ал нетто-сөма қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетуге жатады. Жалдау Шарт жасасу сәтінде Топ келісім жалдау болып табыла ма немесе онда жалдаудың белгілері бар ма дегенге қатысты бағалайды. Басқаша айтқанда, Топ белгілі бір уақыт аралығында шарттың өтемақы орнына сәйкестендірілген активтің пайдаланылуын бақылау құқығын беретіндігін анықтайды.	
21		22		23	

6. ҚОСЫМШАЛАР		БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024		ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ	184											
«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Жалдау (жалғасы) Жалға алушы ретіндегі Топ Топ қысқа мерзімді жалдауды және құны төмен активтерді жалдауды қоспағанда, барлық жалдау шарттарын тануға және бағалауға бірінғай тәсілді қолданады. Топ жалдау төлемдерін жүзеге асыруға қатысты жалдау бойынша міндеттемелерді және базалық активтерді пайдалану құқығын білдіретін пайдалану құқы нысанындағы активтерді таниды. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер Топ жалдаудың басталу күніне (яғни базалық актив пайдалану үшін қолжетімді болып табылатын күнге) пайдалану құқығы нысанындағы активтерді таниды. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер жалдау бойынша міндеттемелерді қайта бағалауды түзетумен жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған залалдарды шегере отырып, бастапқы құны бойынша бағаланады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің бастапқы құнына жалдау бойынша танылған міндеттемелер шамасы, бастапқы көтерген тікелей залал және жалдау басталған күнге немесе осындай күнге дейін жүргізілген жалдау төлемдері кіреді, жалдау бойынша алынған ынталандыру төлемдері шегеріледі. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер мынадай кезеңдердің мейлінше қысқа кезеңдерінде сызықтық тәсілмен амортизацияланады: жалдау мерзімі немесе активтерді пайдалы қолданудың жорамал мерзімі. Топ пайдалы қолданудың мынадай мерзімдерін белгіледі: <table><tr><td></td><td>Жылдар</td></tr><tr><td>Ғимараттар мен құрылыстар</td><td>5-10</td></tr><tr><td>Базалық станциялардың желілері мен жабдықтарына арналған алаң</td><td>5-10</td></tr><tr><td>Жабдық</td><td>3-15</td></tr></table> Егер жалдау мерзімінің соңында жалға алынған активке меншік құқығы Топқа ауысса немесе активтің бастапқы құны оны сатып алу опционының орындалуын көрсетсе, актив оның пайдалы қолдану мерзімі ішінде амортизацияланады. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер де құнсыздануға қатысты тексеріледі. Есеп саясатының сипаттамасын «Қаржылық емес активтердің құнсыздануы» бөлімінен қараңыз. Жалдау бойынша міндеттемелер Жалдауды бастау күніне Топ жалдау мерзімі ішінде жүзеге асырылуы тиіс жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланатын жалдау міндеттемелерін таниды. Жалдау төлемдеріне алуға арналған жалдау бойынша кез келген ынталандыру төлемдерін шегерумен тіркелген төлемдер (соның ішінде іс жүзінде тіркелген төлемдер), индекске немесе мөлшерлемеге байланысты ауыспалы жалдау төлемдері және тарату құнының кепілдіктері бойынша төленеді деп күтілетін сома кіреді. Жалдау төлемдеріне Топ сатып алу опционын орындайтынына жеткілікті сенім болса, сатып алу опционы және егер жалдау мерзімі Топтың жалдауды тоқтату опционын ықтимал орындауын көрсетсе, жалдауды тоқтату үшін төлемдер де кіреді. Индекске немесе мөлшерлемеге байланысты емес ауыспалы жалдау төлемдері мұндай төлемдерді жүзеге асыруға алып келетін оқиға немесе шарт орын алатын кезеңде шығыстар ретінде танылады (олар қорларды өндіруге жұмалған жағдайларды қоспағанда). Жалдау төлемдерінің келтірілген құнын есептеу үшін Топ жалдаудың басталған күніне қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін пайдаланады, себебі жалдау шартына салынған пайыздық мөлшерлемені анықтау оңай болмайды. Жалдаудың басталған күнінен кейін жалдау бойынша міндеттеме шамасы пайыздарды есептеу үшін ұлғаяды және жүзеге асырылған жалдау төлемдерін көрсету үшін азаяды. Сонымен бірге Топ жалдаудың түрленуі, жалдау мерзімінің өзгеруі, жалдау төлемдерінің өзгеруі (мысалы, мұндай төлемдерді анықтау үшін пайдаланылатын индекстер немесе мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты келешектегі төлемдердің өзгеруі) немесе базалық активті сатып алу опционының өзгеруі жағдайында жалдау бойынша баланстық құнды қайта бағалауды жүргізеді.			Жылдар	Ғимараттар мен құрылыстар	5-10	Базалық станциялардың желілері мен жабдықтарына арналған алаң	5-10	Жабдық	3-15	«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Жалдау (жалғасы) Жалға алушы ретіндегі Топ (жалғасы) Қысқа мерзімді жалдау Топ қысқа мерзімді жалға алуды танудан босатуды негізгі құралдарды қысқа мерзімді жалға алуға қолданады, оның жалдау мерзімі басталған күннен бастап 12 айдан аспайды және жалға берушінің шартты бұзуға сөзсіз құқығы бар. Қысқа мерзімді жалдау шарттары бойынша жалдау төлемдері жалдау мерзімі ішінде шығындарға біркелкі есептен шығарылады. Жалға беруші ретіндегі Топ Топта активке қатысты меншік құқығымен байланысты іс жүзіндегі барлық тәуекел мен пайда қалатын жалдау операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Операциялық жалдау шартын жасау кезінде келтірілген бастапқы тікелей шығындар жалға берілген активтің баланстық құнына қосылады және жалдаудан түскен кірістегі негізіндегідей жалдау мерзімі ішінде танылады. Шартты жалдау төлемі алынған кезеңдегі түсім мен өзге кіріс құрамында танылады. Тауарлы-материалдық қорлар Қорлар мына екі шаманың мейлінше кішісімен бағаланады: бастапқы сатып алу құны және таза ықтимал сату бағасы. Шығындар қорларды межелі орынға жеткізу кезінде келтірілген және оларды тиісті жағдайға келтіру шығыстарынан тұрады. Таза ықтимал сату құны әдеттегі қызмет барысындағы өндірісті аяқтауға есептік шығындарды және сатудың ықтимал шығындарын шегергендегі есептік сату бағасы ретінде анықталады. Сипаты мен міндеті ұқсас барлық тауарлы-материалдық қорларға қатысты бір ғана құнды есептеу формуласы қолданылады. Барлық қор орта есеппен алынған құнның әдісі бойынша бағаланады. Ақша қаражаты мен қысқа мерзімді депозиттер Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептегі ақша қаражаты мен қысқа мерзімді депозиттерге банктердегі ақша қаражаты және өтеу мерзімі 3 ай немесе одан аз, ақша қаражатының белгілі сомасына жеңіл аударылатын және құнның өзгеруіне қатысты тәуекелі төмен қысқа мерзімді өтімділігі жоғары депозиттер кіреді. Бағалау міндеттемелері Жалпы Егер Топтың өткен оқиғаның нәтижесінен туындаған (занды немесе тәжірибеден келіп шығатын) қолданыстағы міндеті болса, бағалау міндеттемелері танылады; осы міндетті өтеу үшін қажет болатын экономикалық пайданың жылыстауы ықтимал болып табылады және осындай міндет сомасының сенімді бағасы алынуы мүмкін. Егер Топ бағалау міндеттемелерінің бір бөлігінің немесе барлық бағалау міндеттемесінің өтелуін көздесе, мәселен, сақтандыру шарты бойынша, мұндай өтеуге қол жеткізу ешқандай күдік тудырмайды деген жағдайда ғана өтеу жеке актив ретінде көрсетіледі. Бағалау міндеттемесіне жататын шығыс өтеуді шегергенде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі. Егер ақшаның уақытша құнының ықпалы айтарлықтай болса, онда бағалау міндеттемелері салық салғанға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталады, олар бұл қолданымды болғанда, нақты бір міндеттемеге тән тәуекелдерді көрсетеді. Егер дисконттау қолданылса, онда бағалау міндеттемесінің ұлғаюы уақыт өте келе қаржыландыру шығыстары ретінде танылады.		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Бағалау міндеттемелері (жалғасы) Объектілерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелер Орын алып отырған учаскеде пайдаланудан шығару бойынша бағалау міндеттемесі объектілерді жабу және қалпына келтіруге, сондай-ақ қоршаған ортаны қалпына келтіруге (инфрақұрылымды бөлшектеу және жоюды қоса алғанда, қоқыстарды шығару және түртілген учаскелерді қалпына келтіру) көзделген болашақтағы шығындарға қатысты қоршаған ортаны тиісті бұзу орын алатын есепті кезеңде қалыптасады. Пайдаланудан шығару бойынша шығындар есептік ақша ағындарын пайдалана отырып есептелген міндеттемелерді реттеуге күтілетін шығындардың дисконтталған құны бойынша есептеледі және тиісті активтің бастапқы құны бөлігі ретінде танылады. Ақша ағындары пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелерге тән тәуекелдерді көрсететін салық салғанға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталады. Дисконт амортизациясы туындауына қарай шығыстар есебіне жатады және қаржыландыру бойынша шығыстар ретінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады. Пайдаланудан шығару бойынша есепті болашақтағы шығындар жыл сайын талданады, қажетіне қарай түзетіледі. Есепті болашақтағы шығындардағы немесе қолданылатын дисконттау мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиісті актив құнына қосылады немесе алынып тасталады. Жұмыскерлерге сыйақы беру Әлеуметтік салық Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамалық талаптарына сәйкес әлеуметтік салықты төлейді. Әлеуметтік салық бойынша шығыстар олардың пайда болуы кезіндегі шығыстарға жатқызылады. Мұнымен қатар Топ жинақтаушы зейнетақы қорларға жұмыскерлердің жарнасы ретінде төленетін жұмыскерлердің жалақысынан 10% ұстайды. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес жұмыскерлер өз зейнетақы төлемдері үшін жауапты болады және Топтың жұмыскерлер зейнетке шыққаннан кейін оларға қосымша сыйақы беру бойынша ағымдағы немесе болашақтағы міндеттемелері жоқ. Зейнетақы төлемдері Топ өз қызметкерлеріне еңбек қызметі аяқталғаннан кейін зейнетақы немесе басқа жәрдемақы төлеумен байланысты ешқандай шығыстарды көтермейді. Қазақстан Республикасының заңнамалық талаптарына сәйкес Топ жұмыскерлердің жалақысынан зейнетақы салымын ұстап қалады және өз жұмыскерлері атынан оларды мемлекеттік немесе жеке зейнетақы қорларына аударады. Зейнетақы жарналары жұмыскерлердің міндеті болып табылады және Топтың жұмыскерлер зейнетке шыққаннан кейін оларға төлемдер бойынша ағымдағы және келешектегі міндеттемелері жоқ. Жұмыскерлер зейнетке шыққаннан кейін барлық зейнетақы төлемдерін тікелей зейнетақы қорлары жүзеге асырады. Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар Компания өз жұмыскерлерімен жасайтын ұжымдық шарт белгілі бір жұмыскерлер үшін бірқатар ұзақ мерзімді сыйақы мен жұмыстан шығу жәрдемақыларын көздейді (бұдан әрі – «Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар»). Ұзақ мерзімді сыйақылар белгілі жылдар бойы жұмыс істеген жұмыскерлерге төленеді, ал жұмыстан шығу жәрдемақылары Компанияның ұжымдық шартында көзделген еңбек қызметінің аяқталуына байланысты біржолғы төлемдерді білдіреді. Көрсетілген сыйақылар көлемі жұмыскердің орташа жалақысы мен жұмыс өтіліне қарай өзгереді. Белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша сыйақылар беру құны «болжамдалатын шартты бірлік» әдісін пайдаланумен анықталады.		24	25	26
	Жылдар															
Ғимараттар мен құрылыстар	5-10															
Базалық станциялардың желілері мен жабдықтарына арналған алаң	5-10															
Жабдық	3-15															

6. ҚОСЫМШАЛАР		БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024		ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ 185	
«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Жұмыскерлерге сыйақы беру (жалғасы) Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар (жалғасы) Актуарлы пайда мен залалды қамтитын қайта бағалау нәтижелері, сондай-ақ белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік бағдарлама бойынша таза міндеттеме бойынша таза пайыздар құрамына қосылған соманы қоспағанда, активтің шекті шамасының ықпалы және бағдарлама активтерінің кірістілігі (белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік бағдарлама бойынша таза міндеттеме бойынша таза пайыздар құрамына қосылған соманы қоспағанда) тиісті пайда мен залал туындаған кезеңдегі өзге де жиынтық кіріс арқылы бөлінбеген пайда құрамына тиісті соманы жатқыза отырып, қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте тез арада танылады. Қайта бағалау нәтижелері келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына жіктелмейді Бұрынғы қызметтер құны мына даталардың мейлінше ертерегіне пайда немесе залал құрамында танылады: - жоспарды өзгерту немесе секвестрлеу күні; және - Топ қайта құрылымдауға тиісті шығындарды танитын күн. Таза пайыздар белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза міндеттемеге немесе таза активке қатысты дисконттау мөлшерлемесін пайдалану арқылы анықталады. Топ белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза міндеттеменің көрсетілген өзгерістерін жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте «Өткізудің өзіндік құны», «Жалпы және әкімшілік шығыстар» баптары құрамында таниды. Ақша қаражатымен төленетін дивидендтер және Бас компания акционерлеріне ақшалай емес активтерді бөлу Бөлініс бекітіліп, одан әрі Топтың қарастыру мәні болып табылмайтын жағдайда, Топ Бас компания акционерлеріне ақша қаражатын және ақшалай емес активтерді бөлуге қатысты міндеттемені таниды. Заңнамаға сәйкес бөліністі акционерлер бекітеді. Тиісті сома тікелей меншікті капитал құрамында танылады. Ақшалай емес активтерді бөлу міндеттемесі бөлінуге жататын активтердің әділ құны бойынша бағаланады, ал осы активтердің әділ құнын қайта бағалау тікелей меншікті капитал құрамында танылады. Ақшалай емес активтерді бөлу сәтінде міндеттеменің баланстық құны мен бөлінген активтердің баланстық құны арасындағы айырмашылық жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады. Меншікті сатып алынған акциялар Топ сатып алған меншікті үлестік құралдар (меншікті сатып алған акциялар) бастапқы құны бойынша танылады және капиталдан алынып тасталады. Пайда немесе залал құрамында Топтың меншікті үлестік құралдарын сатып алуға, сатуға, шығаруға немесе жоюға байланысты пайда немесе залал танылмайды. Меншікті сатып алынған акциялардың баланстық құны мен оларды кейіннен сату кезінде алынған өтеу сомасы арасындағы айырмашылық капиталда танылады. Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім тауарларды немесе қызметтерді бақылау сатып алушыға берілетін жағдайда және осы тауарларға немесе қызметтерге айырбас ретінде Топ алуды күтіп отырған өтеуді көрсететін сомада таниды. Топтың қызметі негізінен деректер беру қызметтерін, тіркелген және ұялы байланыс қызметтерін, байланыс арналарын жалға беру, жергілікті, қалааралық және халықаралық қоңыраулар бойынша қызметтерді, желіаралық қосылыстарды ұсынумен/басқа операторларға трафикті берумен, қосымша қызметтерді және жабдық пен мобильдік құрылғыларды сатумен байланысты.		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім (жалғасы) Шарттың басында Топ сатып алушымен жасалған шартта уәде етілген тауарларды және қызметтерді бағалайды және орындауға міндет ретінде сатып алушыға уәде етілген белгілі бір тауарды немесе қызметті немесе белгілі бір тауарлардың немесе қызметтердің жиынтығын анықтайды. Топ өзі жасаған және түсім алуды көздейтін барлық шарт бойынша принципал болу туралы қорытындыға келді. Себебі барлық жағдайда ол шарт бойынша міндетті өзіне қабылдаған негізгі тарап болып табылады және тауарлар мен қызметтер сатып алушыға берілгенге дейін оларды бақылайды. Қызметтер көрсету Сымсыз және тіркелген жергілікті, қалааралық және халықаралық телекоммуникация байланыс қызметтерін көрсету Топ кірісінің негізгі көзі болып табылады. Өңделетін трафиктің нақты минут саны ескеріле отырып, жергілікті және шетелдік операторларға желіаралық қосылыс үшін төлем қызмет көрсетуіне қарай танылады. Қалааралық және халықаралық телефон байланысы қызметтерінен және ұялы байланыс операторларын қоса алғанда, бөгде операторлардың абоненттерімен қосылу қызметтерінен кіріс Топ желісі бойынша қоңырау жасалған сәтте танылады. Кеңжақты және басқа интернет қызметтеріне немесе дауыс қызметтеріне қол жеткізу үшін негізінен ай сайынғы төлемдерден тұратын абоненттік төлем уақыт өте келе кіріс ретінде теңдей танылады. Интернетке коммутацияланатын қатынаудан кіріс клиентке ұсынылатын нақты эфирлік уақыт негізінде танылады. Аналогты және цифрлық байланыс арналарын және жеке желілерді жалға беруден кіріс, сондай-ақ көтерме қатынаудан кіріс уақыт өте келе кіріс ретінде танылады. Себебі Топтың шарт бойынша өз міндеттерін орындауы барысында сатып алушы бір уақытта пайда түсіреді және тұтынады. Жаңа абоненттерді тіркелген және сымсыз байланыс желілеріне қосу кезінде алынған өтелмейтін аванстық төлемдер клиентпен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде танылады. Клиентпен қарым-қатынастың болжалды кезеңі бұрынғы қарым-қатынас тәжірибесіне, сондай-ақ салалық тәжірибеге негізделеді. Клиенттерге ұсынылатын жабдық Топ интернет және деректер беру бойынша басқа қызметтерді, сондай-ақ модемді, роутерлерді және басқаларды қоса алғанда, аталған қызметтерді көрсету үшін жабдық ұсынады. Топ ағымдағы операциялық көрсеткіштер талдауын негізге ала отырып, абонент Топтың қызметтерінен бөлек пайдалана алмайтын жабдық орындау үшін жеке сәйкестендірілетін міндеттеме болып табылмайды деген қорытынды жасады. Топ шартты орындау шығындары ретінде тегін ұсынылатын жабдық құнын ақшаға айналдырады. Шартты орындау шығындары клиентке қызмет көрсетілетін кезең ішінде амортизацияланады. Жабдықты және мобильді құрылғыларды өткізу Топ клиенттер үшін қызметтер мен тауарларды бір ұсыныс топтамасына біріктіре алады. Ұсыныста бірнеше тауарды, қызметті немесе активтерге құқықты жеткізу немесе ұсыну (кешенді ұсыныстар) қамтылуы мүмкін. Кейбір жағдайларда келісімдерге бастапқы орнату, қосу немесе активация қосылуы мүмкін және бекітілген төлеммен немесе келешекте жалғасатын төлемдер жиынтығымен бекітілген төлемді көздейді. Жабдықпен байланысты шығындар өткізуден түсетін кірісті тану сәтінде танылады. Кірістер жекелеген сатудың салыстырмалы бағасы әдісі бойынша жеке өнім мен қызметтер арасында бөлінеді.			
27		28		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім (жалғасы) Жабдықты және мобильді құрылғыларды өткізу (жалғасы) Жекелеген сату бағасы Топ мобильдік құрылғылар мен байланыс қызметтерін сататын бағанамалық баға негізінде анықталады. Топ ұсынатын қызметтерді немесе тауарларды алумен ғана байланысты пайдаланыла алатын арнайы талаптар бойынша түрлендірілген жабдықты сатудан кіріс жеке есепке алынбайды, қызметтерді ұсыну бойынша келісімнің жалпы кезең ішінде біркелкі танылады. Біреуден артық орындау міндеттемесі бар шарттар бойынша кірістер, операция сомасы жекелеген сатудың салыстырмалы бағасы әдісі бойынша тауарлар мен қызметтер арасында бөлінеді. Әр жекелеген орындау міндеттемесі бойынша операция құнын есептеу күрделі бағалауды талап етеді. Топ әрбір бөлек орындау міндеттемесінің оқшауланған сату бағасын әдетте қажет жерінде көлемі үшін шегерімдерді ескере отырып, бөлек сатылатын тауардың немесе қызметтің бағасы негізінде анықтайды. Роуминг бойынша шегерімдер Топ роумингтік шегерімдерді ұсыну туралы келісімді бірқатар ұялы байланыс операторымен жасайды. Келісімдердің талаптарына сәйкес Топ шегерім беруге міндетті, сондай-ақ оларды негізінен операторлар арасында роумингтік трафик көлеміне байланысты алуға құқылы. Топ тарихи деректерге негізделген және тиісті өзгерістерді ескере отырып түзетілген, алуға немесе ұсынуға арналған шегерімдер сомасын анықтау үшін түрлі бағалау мен жорамалдарды пайдаланады. Бағалау деректері жаңадан пайда болған ақпаратты көрсету үшін ай сайын түзетіліп отырады. Топ алынған шегерімдерді роуминг бойынша шығыстардың азаюы, ал шегерім беруді – роуминг қызметтері түсімі көлемінің азаюы ретінде есепке алады. Топ қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте роуминг бойынша серіктестер алдында тиісті дебиторлық және кредиторлық берешекті көрсету тәсілін анықтау арқылы роумингтік шегерімдерді ұсыну туралы түрлі келісімнің шарттарын талдайды. Қаржыландырудың елеулі компоненті Топ негізінен сатып алушылардан қысқа мерзімді аванстық төлемдер алады. Егер шарт жасасу сәтінде уәделі тауарды немесе қызметті сатып аушыға тапсыру мен мұндай тауар немесе қызмет үшін төлем арасындағы кезең бір жылдан аспайды деп күтілсе, 15 KEXC-де (IFRS) көзделген практикалық сипаттың жеңілдігін пайдалану нәтижесінде Топ қаржыландырудың елеулі компоненті әсерін ескере отырып, уәделі өтем сомасын түзетпейді. Сондай-ақ Топ халықаралық желіге қосылысты іске қосу үшін ұзақ мерзімді аванстар алады. Қаржыландырудың елеулі компонентін көрсету үшін мұндай шарттар бойынша мәміленің тіркелген бағасы шарт жасасу кезінде Топ пен оның сатып алушылары арасындағы жеке қаржыландыру операциялары үшін қолданылатын мөлшерлемені пайдалану арқылы дисконтталады. Шарт жасасу шығындары Топ төлем скретч-карта, сим-карталардың және мобильдік телефондардың бір бөлігін сауда агенттері арқылы сатады. Топ В2С сегментінде жаңадан қосылған абоненттер үшін сату жөніндегі агенттерге комиссиялық сыйақы төлейді. Комиссиялық сыйақы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте шарт жасасу шығындары ретінде капиталдандырылады. Шарт жасасу шығындары клиентпен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде жүйелі түрде амортизацияланады. Ауылдық елді мекендерде әмбебап қызметтер көрсету үшін мемлекеттік субсидиялар және өтемақы Мемлекеттік субсидиялар алынатынына және оған байланысты шарттар орындалатынына негізді сенімділік болған жағдайда танылады. Егер субсидия белгілі бір шығысты қаржыландыру мақсатында берілген болса, онда ол өтеу қажет болатын тиісті шығындардың шығысына жатқызылатын кезеңдерде жүйелік негізде кіріс ретінде танылуға тиіс. Егер субсидия активті қаржыландыру мақсатында берілген болса, онда ол тиісті активті пайдалы қолданудың болжалды мерзімі ішінде тең үлестермен кіріс ретінде танылады.	29

6. ҚОСЫМШАЛАР		БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024		ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ	186
«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім (жалғасы) Ауылдық елді мекендерде әмбебап қызметтер көрсету үшін мемлекеттік субсидиялар және өтемақы (жалғасы) Егер Топ субсидияны монетарлық емес активтер түрінде алған болса, актив пен субсидия номиналды шамасы бойынша ескеріледі және базалық активті пайдалы қолданудың болжалды мерзімі ішінде базалық активтен түсетін пайданы тұтыну құрылымына сәйкес жыл сайын тең бөліктермен пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Ауылдық елді мекендерде әмбебап қызметтер көрсету үшін мемлекеттік субсидиялар және өтемақы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте операциялық қызметтен кіріс ретінде жеке баптармен көрсетіледі. Клиенттердің ниеттестік бағдарламасы Мобильді теңгерімді, OGO банк карталарын пайдалана отырып, промоутерлік акциялар бойынша транзакциялар жүргізу, сондай-ақ Топтың OGO Bonus ниеттестік бағдарламасы шеңберінде клиенттерге бонустық ұпайларды есептеуге әкелетін Топ абоненттерінің басқа да әрекеттері бір келісімшарт-комиссияға қосылған екі бөлек орындау міндеттемесі ретінде есепке алынады. Транзакция бағасы комиссияның бағасы мен берілген бонустық балл арасында олардың жеке сату бағасы негізінде бөлінеді. Бонустық балл түріндегі транзакция бағасы бастапқы сату сәтіндегі кіріс ретінде танылмайды, бірақ абонент бонустық балдарды пайдаланған және Топтың орындау бойынша міндеттемелері орындалған кезде кейінге қалдырылады және кіріс ретінде танылады. Шарт бойынша қалдықтар Шарт бойынша актив ұйымның сатып алушыға тапсырылған тауарлардың немесе қызметтердің орнына өтем алу құқығы болып табылады. Егер Топ сатып алушыға тауарларды немесе қызметтерді сатып алушы өтемі төлегенге дейін немесе өтем төленуге тиіс болған сәтке тапсырса, онда шартты болып табылатын, алынған өтемге қатысты шарт бойынша актив танылады. Сауда дебиторлық берешек Егер шартты болып табылатын сыйақы сомасы клиенттен алынатын болса (яғни мұндай өтем төленуге тиіс болатын сәттің басталуы уақыт ағынына ғана байланысты болады), дебиторлық берешек танылады. Қаржы активтеріне қатысты есеп саясаты <i>Қаржы активтері – бастапқы тану және кейінгі бағалау</i> бөлімінде қаралады. Шарт бойынша міндеттемелер Төлем клиенттен алынған немесе Топ тиісті тауарларды немесе қызметтерді клиентке бергенге дейін (қайсысы бірінші болуына қарай) төленуі тиіс болса, шарт бойынша міндеттеме танылады. Топ шарт бойынша өз міндеттемелерін орындаған жағдайда шарт бойынша міндеттеме түсім ретінде танылады (яғни тиісті тауарларды немесе қызметтерді бақылауды клиентке береді). Пайыздық кіріс Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын барлық қаржы құралы мен сату үшін қолда бар активтер ретінде жіктелген пайыздық қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалану арқылы танылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл қаржы құралын болжалды пайдалану мерзімі немесе бұл орынды болған жағдайда қаржы активінің не міндеттемесінің таза баланстық құнына дейінгі барынша қысқа кезең ішінде алдағы күтілетін төлемдерді немесе ақшалай қаражат түсімін нақты дисконттайтын мөлшерлеме. Пайыздық кіріс жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте қаржыландыру кірісінің құрамына қосылады.		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Шығыстарды тану Шығыстар жатқызылуына қарай танылады және олар есептеу қағидатының негізінде жатқызылатын кезеңдегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі. Абоненттерді қосу бойынша шығыстар Топ клиентпен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде болашақ кезеңдердің тиісті кірістеріне жататын қатынауды іске қосу қызметтерін көрсетумен байланысты шығыстардың мерзімін ұзартуды көрсетеді. Қарыз алу бойынша шығыстар Активті сатып алу, салу немесе өндіруге тікелей байланысты және оны Топтың қалауы бойынша пайдалануға немесе сатуға дайындау үшін міндетті түрде ұзақ уақытты қажет ететін қарыз алу бойынша шығындар осындай активтің бастапқы құнының бөлігі ретінде капиталға айналдырылады. Қарыз алу бойынша барлық өзге де шығын олар жатқызылған кезеңдегі шығыстарға жатады. Қарыз алу бойынша шығындарға қарыз құралдарына қатысты Топ тартқан пайыздар мен өзге де шығындарды төлеу кіреді. Табыс салығы Ағымдағы табыс салығы Ағымдағы табыс салығы бойынша активтер мен міндеттемелер салық органдарынан өтеуге немесе салық органдарына төлеуге көзделген сома бойынша бағаланады. Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері және салық заңнамасы – бұл Топ өз қызметін жүзеге асыратын және салық салынатын пайда алатын елдердегі есепті күнге қабылданған немесе нақты қабылданған мөлшерлемелер мен салық заңнамасы. Тікелей капиталда танылған баптарға жататын ағымдағы табыс салығы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте емес, капитал құрамында танылады. Басшылық тиісті салық заңнамасы әртүрлі түсіндірілуі мүмкін салық декларацияларында көрсетілген ұстанымдарды бағалауды уақытында жүзеге асырып отырады және қажетіне қарай бағалау міндеттемелерін құрайды. Кейінге қалдырылған табыс салығы Кейінге қалдырылған табыс салығы қаржылық есептілік мақсаты үшін активтер мен міндеттемелердің салық базасы және олардың баланстық құны арасындағы есепті күндегі уақыт айырмашылықтарын анықтау жолымен міндеттемелер әдісі бойынша есептеледі. Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мынадай жағдайларды қоспағанда, барлық салық салынатын уақыт айырмашылықтары бойынша танылады: - кейінге қалдырылған салық міндеттемесі бизнестерді біріктіру болып табылмайтын операция барысында гудвилді, активті немесе міндеттемені бастапқы тану нәтижесінде пайда болады және операцияны іске асыру сәтінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайда мен залалға да әсер етпейді; - еншілес ұйымдарға, қауымдастырылған ұйымдарға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен кәсіпкерлікке қатысу үлестерімен байланысты уақыт айырмашылықтарына қатысты, егер уақыт айырмашылығы, қалпына келтіру мерзімдерін бақылау мүмкін болса және уақыт айырмашылығы көз жетерлік болашақта қалпына келтіріледі деген жағдайда.		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Табыс салығы (жалғасы) Кейінге қалдырылған табыс салығы (жалғасы) Кейінге қалдырылған салық активтері есептелетін уақыт айырмасы, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері мен пайдаланылмаған салық залалдары қарсы есептелуі мүмкін салық салынатын пайда болуы мүмкін деген айтарлықтай ықтималдық дәрежесінде, мынадай жағдайларды қоспағанда, барлық есептелетін уақыт айырмашылықтары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері мен пайдаланылмаған салық залалдары бойынша танылады: - есептелетін уақыт айырмашылығына қатысты кейінге қалдырылған салық активі бизнесті біріктіру салдарынан болмаған және операцияны іске асыру сәтінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайда мен залалға да әсер етпейтін активті немесе міндеттемені бастапқы тану нәтижесінде пайда болады; - еншілес ұйымдарға, қауымдастырылған ұйымдарға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен кәсіпкерлік туралы келсімдерге қатысу үлестерімен байланысты есептелетін уақыт айырмашылықтарына қатысты кейінге қалдырылған салық активі уақыт айырмашылықтары көз жетерлік болашақта пайдаланылуына және уақыт айырмашылықтары қарсы пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайда орын алады деген айтарлықтай ықтималдылық бар деңгейде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әрбір есепті күні қарастырылады және кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығын немесе бір бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін салық салу пайдасы жетерліктей орын алады деген ықтималдылық болса, төмендейді. Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күні қарастырылады және болашақтағы салық салу пайдасы кейінге қалдырылған салық активтерін пайдалануға мүмкіндік береді деген айтарлықтай ықтималдылық болған деңгейде танылады. Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері жағдайына қарай есепті күні қолданысқа енгізілген немесе нақты қолданысқа енгізілген салық мөлшерлемелері (және салық заңнамасы) негізінде актив сатылатын, ал міндеттеме өтелетін есепті жылы қолданылатын салық мөлшерлемелері бойынша бағаланады. Пайда немесе залалдың құрамынан тыс танылған баптарға жататын кейінге қалдырылған салық та пайда немесе залал құрамында танылмайды. Кейінге қалдырылған салық баптары олардың негізіндегі операцияларға сәйкес немесе өзге жинытық кіріс құрамында, болмаса тікелей меншікті капиталда танылады. Бизнесті біріктіру аясында пайда болған, бірақ осы күнге жеке тану критерийлеріне сәйкес келмейтін салық пайдасы фактілер мен жағдаяттардың өзгеруі туралы жаңа ақпарат пайда болған жағдайда кейіннен танылады. Түзету бағалау кезеңі ішінде жүзеге асырылған болса (егер оның шамасы гудвил мөлшерінен аспаса), гудвилдің азаюы деп танылады, өзге жағдайларда ол пайда немесе залал құрамында танылады. Топ кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін өзара есепке алуды өзінде ағымдағы салық активтерін ағымдағы салық міндеттемелеріне қарсы есепке алуға заңмен қорғалған құқығы болғанда ғана және кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері бір салық органы салатын және операцияларына салық салынатын бір ұйымға немесе ағымдағы салық міндеттемелері мен активтері бойынша есептеулерді нетто негізде жүргізуді, не бұл активтерді өткізіп, бұл міндеттемелерді бір мезгілде кейінге қалдырылған салық міндеттемелері немесе активтерінің елеулі сомасын өтеу немесе орнын толтыру күтілетін әрбір келешектегі кезеңде өтеу болжанатын, операцияларына салық салынатын бірнеше ұйымнан алынатын пайда салығына жатқызылатын жағдайда ғана жүргізеді.	
30		31		32	

6. ҚОСЫМШАЛАР		БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024		ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ	187
«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 3. ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы) Шартты активтер мен міндеттемелер Шартты активтер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Олар экономикалық пайда ағыны мүмкін жерлерде ашылады. Экономикалық пайданы білдіретін ресурстардың жылыстауы ықтимал болған жағдайларын қоспағанда, шартты міндеттемелер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Олар экономикалық пайданы көрсететін ресурстардың жылыстауы үлкен болмаған жағдайларды қоспаған кездерде ашылады. Байланысты тараптар 24 ҚЕХС (IAS) «<i>Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашуға</i>» сәйкес тараптар қаржылық немесе операциялық шешімдер қабылдау кезінде бір тарап екінші тарапты бақылау немесе айтарлықтай әсер ету мүмкіндігіне ие болса, олар байланысты тараптар деп саналады. Байланысты тараптармен операциялар Топтың байланысты тараптары болып табылатын компаниялардан алынған немесе соларға сатылған мүлік, жұмыс және қызметтер үшін есептесулердің жай-күйін көрсету үшін пайдаланылады. Ұқсас сипаттағы баптар жиынтықпен ашылады, бұған байланысты тараптармен операциялардың шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсерін түсіну үшін ақпаратты жеке ашу талап етілген жағдайлар жатпайды. 4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӨНДЕРІ МЕН ЖОРАМАЛДАР Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігін дайындау оның басшылығынан шоғырландырылған есептілікте көрсетілетін кірістердің, шығыстардың, активтер мен міндеттемелердің сомасына, сондай-ақ осы баптар туралы және шартты міндеттемелер туралы ақпаратты ашуға әсер ететін пайымдауларды, бағалау мәндері мен жорамалдарды шығаруды талап етеді. Осы жорамалдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік болашақта активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына маңызды түзетулер енгізу қажеттілігін талап етуі мүмкін және оларға қатысты осындай жорамалдар мен бағалаулар қабылданады. Топтың тәуекелдерге ұшырағыштығы туралы және белгісіздіктер туралы басқа да ақпаратты ашу мынадай ескертпелерде ұсынылған: қаржы құралдары және қаржы тәуекелдерін басқару мақсаттары мен қағидаттары – <i>45-ескертпе</i>; сезімталдықты талдау туралы ақпаратты ашу – <i>11 және 24-ескертпелер</i>. Пайымдаулар Топтың есеп саясатын қолдану барысында басшылық шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылған сомаға айтарлықтай әсер ететін мынадай пайымдауларды қолданды: Жалға беруді ұзарту опционымен немесе жалға беруді тоқтату опционымен жалдау мерзімін анықтау – Топ жалға беруші ретінде Топ мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын жалдау мерзімі ретінде, егер ол орындалады деген жеткілікті сенімділік болса, оларға қатысты жалдауды ұзарту опционы көзделген кезеңдерімен немесе орындалмайды деген жеткілікті сенімділік болса, оларға қатысты жалдауды тоқтату опционы көзделген кезеңдерімен жалдау мерзімін анықтайды. Топта жалдауды ұзарту опционы немесе жалдауды тоқтату опционы кіретін бірнеше жалдау шарты бар. Топ пайымдауды өзінде жалдауды ұзарту опционын немесе тоқтату опционын орындай алады деген жеткілікті сенімділік бар ма дегенді бағалау үшін қолданады. Бұл ретте ол кез келген опционның орындалуы үшін экономикалық ынталандырудың пайда болуына алып келетін барлық орынды факторды ескереді. Жалдау басталған күннен кейін Топ елеулі оқиға пайда болған кезде немесе Топтың бақылауындағы және оның жалдауды немесе (жалдауды тоқтату) ұзарту опционын орындау (немесе орындамау) мүмкіндігіне әсер ететін жағдаяттар өзгергенде жалдау мерзімін қайтадан бағалайды. Топ мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын мейлінше қысқа кезеңмен техника мен жабдықты жалдау шарттары бойынша жалдау мерзімін белгілеу кезінде, оларға қатысты ұзарту опционы көзделген кезеңдерлі ескерді. Топ әдетте осы жалдау шарттары бойынша ұзарту опционын орындайды, себебі бұл активтерді оңай ауыстыру мүмкіндігінің болмауы өндіріс үдерісіне елеулі кері әсер етеді.		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӨНДЕРІ МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы) Пайымдаулар (жалғасы) Жалдау – қосымша қарыз алу мөлшерлемесін бағалау Топ жалдау шартында көрсетілген пайыздық мөлшерлемені оңай анықтай алмайды, сондықтан жалдау міндеттемелерін бағалау үшін жалдау шартында (IBR) көрсетілген пайыздық мөлшерлемені пайдаланады. IBR – бұл Топ осындай мерзімге және ұқсас қамтамасыз ету кезінде ұқсас экономикалық жағдайларда пайдалану құқығы нысанындағы актив құнына ұқсас құны бар активті алу үшін қажетті қарыз қаражатын тарта алатын пайыз мөлшерлемесі. Осылайша, IBR Топтың бақыланатын мөлшерлемелер болмаған кезде (мысалы, қаржыландыру операциялары жоқ еншілес компаниялар үшін) немесе жалдау шарттарын көрсету үшін түзетілуі керек болған кезде (мысалы, жалдау ақысы еншілес компанияның функционалды валютасында болмаған кезде) бағалауды қажет ететін "төлеуге тура келетінін" көрсетеді. Топ IBR-ді қолжетімді болған кезде бақыланатын бастапқы деректерді (мысалы, нарықтық пайыздық мөлшерлемелер) қолдана отырып бағалайды және белгілі бір компанияға қатысты белгілі бір бағалаулар жасауы керек (мысалы, еншілес компанияның жеке кредиттік рейтингі). Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі Топ негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің қалған пайдалы қызмет мерзімін кемінде әрбір қаржы жылының соңында бағалайды және егер күтілгені ілгерідегі бағалаулардан басқаша болса, өзгерістер 8 ҚЕХС (IAS) «<i>Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер мен қателерге</i>» сәйкес есептік бағалаудағы өзгерістер ретінде ескеріледі. Топ байланыс технологияларының дамуын, басқа ұялы байланыс операторларының тәжірибесін және 5G жиіліктерін пайдаланудан күтілетін орташа кіріс кезеңін бағалау негізінде бастапқы тану кезінде 5G жиіліктерінің пайдалы қызмет мерзімін 15 жыл деп бағалады. Топ 2024 жылғы 31 желтоқсанға 5G жиіліктерінің пайдалы қызмет мерзімі өзгерген жоқ деген қорытынды жасады. Бағалау мәндері мен жорамалдар Келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына маңызды түзетулер енгізу себебі болатын есепті күндегі бағалаулардағы болашақ туралы негізгі жорамалдар және белгісіздіктің басқа да негізгі көздері төменде қаралады. Топтың жорамалдары мен бағалау мәндері шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде көзделген бастапқы деректерге негізделген. Алайда болашаққа қатысты ағымдағы жағдайлар мен жорамалдар Топ бақылай алмайтын нарықтық өзгерістерден немесе жағдайлардан өзгеруі мүмкін. Мұндай өзгерістер болуына қарай жорамалдарда көрсетіледі. Қаржылық емес активтердің құнсыздануы Егер активтің немесе ақша қаражатын өндіретін бірліктің баланстық құны мына шамалардың ең үлкені болып табылатын, оның өтелетін құнынан асса, құнсыздану орын алады: істен шығу шығындары мен пайдалану құндылығын шегергендегі әділ құн. Істен шығу шығындарын шегергендегі әділ құнды есептеу тәуелсіз тараптар арасында ұқсас активтерді сатудың қолданыстағы, міндетті күші бар операциялар бойынша қолда бар ақпаратқа немесе активтің істен шығарылуына байланысты келтірілген қосымша шығындарды шегергендегі қадағаланатын нарықтық бағаға негізделген. Пайдалану құндылығын есептеу дисконтталған ақша ағындарының үлгісіне негізделген. Ақша ағындары бюджеттен келесі 5 (бес) жылға алынады және өткізу үшін ақша ағындарын өндіретін бірліктің құнсыздануына тексерілетін активтер нәтижесін жақсартатын Топтың болашақта әлі де міндеттемелерінің немесе қомақты инвестициясының болмауынан қайта құрылымдау бойынша қызметтен тұрмайды. Қайтарылатын құн дисконтталған ақша ағындары үлгісінде пайдаланылатын дисконттау мөлшерлемесіне, сондай-ақ күтілген ақша түсімдеріне және экстраполяция мақсатында пайдаланылған өсім қарқынына мейлінше бейім. Сезімталдықты талдауды қоса алғанда, ақша қаражатын өндіретін түрлі бірліктің өтелетін сомасын анықтау кезінде пайдаланатын басты жорамалдар туралы толық ақпарат <i>11-ескертпеде</i> келтіріледі және түсіндіріледі.		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӨНДЕРІ МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы) Бағалау мәндері мен жорамалдар (жалғасы) Болжалды кредиттік залал үшін бағалау резерві Топ кредиттік мекемелердегі дебиторлық берешек пен қаражат бойынша күтілетін кредиттік залалдарға (ақша қаражаты мен олардың баламалары, банк салымдары) резервтер жасайды. Сауда және басқа дебиторлық берешекке қатысты күтілетін кредиттік шығындарды бағалау кезінде Топ стандартта қарастырылған жеңілдетілген тәсілді қолданды және аталған қаржы құралдарының бүкіл өміріне күтілетін кредиттік шығындарды есептеді. Топ қарыз алушыларға тән факторларды және жалпы экономикалық жағдайларды ескере отырып түзетілген кредиттік шығындардың пайда болуының өткен тәжірибесін ескере отырып дайындалған бағалау резервтерінің моделін пайдаланды. Топ болжамды ақпаратты ескере отырып, кредиттік шығындардың бұрынғы тәжірибесін түзету үшін матрицаны жаңартады. Мысалы, егер келесі жылы болжамды экономикалық жағдайдың нашарлауы күтілсе (мысалы, ЖІӨ), бұл телекоммуникация секторында дефолт жағдайларының көбеюіне әкелуі мүмкін болса, онда дефолттың тарихи деңгейі түзетіледі. Әрбір есепті күнге алдыңғы кезеңдердегі дефолт деңгейі туралы бақыланатын деректер жаңартылады және болжамды бағалаулардағы өзгерістер талданады. Экономикалық талаптар арқылы болжанатын дефолттың тарихи бақыланатын деңгейлері мен БКЗ арасындағы өзара байланысты бағалау маңызды есеп бағасы болып табылады. БКЗ мөлшері жағдайлар мен болжанатын экономикалық талаптардың өзгерістеріне сезімтал болады. Топтың кредиттік залалдар пайда болуының бұрынғы тәжірибесі мен экономикалық талаптар болжамы сатып алушының болашақтағы нақты дефолты үшін көрсеткіш болмауы мүмкін. Топтың сауда дебиторлық берешегі бойынша БКЗ туралы ақпарат <i>15-ескертпеде</i> берілген. Кредиттік мекемелердегі қаражатқа (ақшалай қаражат пен оның баламалары, банк салымдары) қатысты Топ 12 айлық кезеңге болжалды кредиттік залалдарды есептеп шықты. 12 айлық болжалды кредиттік залалдар – бұл бүкіл мерзімдегі болжалды кредиттік залалдардың бір бөлігі. Олар есепті күннен кейін 12 ай ішінде ықтимал, қаржы құралы бойынша дефолттар салдарынан туындайтын болжалды кредиттік залалдар болып табылады. Бірақ бастапқы тану сәтінен бастап қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел айтарлықтай артқан жағдайда, залалға арналған бағалау резерві бүкіл мерзімдегі болжалды кредиттік залалдарға тең сомамен бағаланады. Егер шарт бойынша төлемдер 30 күннен аса кешіктірілсе, Топ кредиттік тәуекел айтарлықтай артты деп есептейді. Сондай-ақ шарт бойынша төлемдер 90 күнге кешіктірілсе, қаржы активі бойынша дефолт деп саналады. Бірақ ішкі немесе сыртқы ақпарат Топ бекітетін кредиттік сапаны арттыру тетіктерін есепке алмағанда, шартта қарастырылған төлемдердің барлық қалған сомасын Топтың алуы ықтималдығы аз деп көрсетсе, Топ белгілі бір жағдайларда қаржы активі бойынша дефолт болды деген қорытынды жасауы мүмкін. Осылайша, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша болжалды кредиттік залалдарға арналған резервтер 19.549.197 мың теңге сомасында құрылды (2023 жыл: 17.628.662 мың теңге) (<i>12, 15, 17 және 20-ескертпелер</i>). Экономикадағы, саладағы өзгерістер және нақты сипаттамалар шоғырландырылған қаржылық есептілікте ескерілген резервтерге ықпал етуі мүмкін. Шартта қаржыландырудың елеулі компонентінің болуы Топтың сатып алушыға қызмет көрсетуі мен сатып алушының мұндай қызметтердің ақысын төлеу сәті арасындағы уақыт аралығына байланысты Топ кейбір ұзақ мерзімді шарттарда қаржыландырудың елеулі компоненті қамтылған деген қорытындыға келді. Мұндай шарттар бойынша мәміле бағасы шарт жасасу кезінде Топ пен сатып алушы арасындағы қаржыландырудың жеке операциясына қолданылатын мөлшерлемені пайдалану арқылы дисконтталады.	
33		34		35	

6. ҚОСЫМШАЛАР

БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024

КАЗАҚТЕЛЕКОМ

188

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)

Бағалау мәндері мен жорамалдар (жалғасы)

Шарт жасасу шығындары

Топ делдалдық комиссияны шарт жасасудың қосымша шығыны деп есептейді және мұндай шығындарды сатып алушылармен шарт жасасу шығындары бойынша актив ретінде ақшаға айналдырады. Топ шарт жасасу шығындарын жүйелік негізде амортизациялайды және бұл сатып алушыларға қызмет көрсету мерзімдеріне сәйкес келеді. Қызмет көрсетудің болжалды мерзімдері өзгерген жағдайда Топ амортизация мерзімдерін қайта қарайды.

Шарт бойынша міндеттемелер

Кейінге қалдырылған кірістер шарт бойынша міндеттемелер ретінде танылады және клиенттермен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде көрсетіледі. Пайымдама жасау барысында басшылық 15 ҚЕХС-те (IFRS) жазылған клиенттермен шарттар бойынша түсімді танудың егжей-тегжейлі критерийлерін, салалық тәжірибені және Топ клиенттері кетуінің тарихи көрсеткішін есепке алды.

Өтелмейтін аванстық төлемдер

Жеке пайда табумен байланысы жоқ, іске қосу қызметтері мен сымды және сымсыз байланыс қызметтері үшін аванстық төлемдер шарт бойынша міндеттемелердің құрамына қосылады және клиентпен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде көрсетіледі. Пайымдама жасау барысында басшылық 15 ҚЕХС-те (IFRS) көзделген қосу қызметтерінен кірісті тану критерийлерін, салалық тәжірибені және клиенттердің қызметтерден бас тартуы туралы тарихи деректерді ескереді. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиентпен қарым-қатынастың орташа кезеңі тіркелген телефония клиенттері үшін 13 (он үш) жыл және интернет клиенттері үшін 5 (бес) жыл деп бағаланады.

Объектілерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттеме

Объектілерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттеме объектілерді жабуға және қалпына келтіруге, сондай-ақ қоршаған ортаны тиісті бұзушылық орын алатын есепті кезеңде қоршаған ортаны қалпына келтіруге көзделген болашақтағы шығындарға қатысты танылады. Пайдаланудан шығару бойынша шығындар есептік ақша ағындарын пайдалана отырып есептелген міндеттемелерді реттеуге күтілетін шығындардың дисконтталған құны бойынша есептеледі және тиісті активтің бастапқы құнының бөлігі ретінде танылады. Ақша ағындары пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелерге тән тәуекелдерді көрсететін салық салынғанға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталады. Дисконт амортизациясы туындауына қарай шығыстар есебіне жатады және қаржыландыру бойынша шығыстар ретінде пайда немесе залал туралы шоғырландырылған есепте танылады. Пайдаланудан шығару бойынша есепті болашақтағы шығындар жыл сайын талданады, қажетіне қарай түзетіледі. Есепті болашақтағы шығындардағы немесе қолданылатын дисконттау мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиісті актив құнына қосылады немесе алынып тасталады.

Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер

Топ белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемелердің дисконтталған құнын және ағымдағы қызметтердің тиісті құнын есептеу үшін актуарлық бағалау әдісін қолданады. Осы әдістің аясында көрсетілген жәрдемақыларды төлеуге болатын жұмыс істеп жатқан және бұрында жұмыс істеген жұмыскерлерге қатысты демографиялық жорамалдарды (жұмыс істеп жатқан жұмыскерлер арасында және еңбек қызметін аяқтаған жұмыскерлер арасында өлім-жітім деңгейі, кадрлар тұрақсыздығы т.с.с.), сондай-ақ қаржылық сипаттағы жорамалдарды (дисконттау мөлшерлемесі, болашақтағы ең аз жылдық жалақы деңгейі) пайдалану көзделеді. Мұндай міндеттемелер ұзақ мерзімді сипатта болады және тиісінше, белгісіздік деңгейі жоғары.

Жұмыскерлерге берілетін сыйақылар бойынша міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі жылдық есепті кезең аяқталғаннан кейін Топтың он екі ай ішінде төлеуді жоспарлаған міндеттемелері болып табылады.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)

Бағалау мәндері мен жорамалдар (жалғасы)

Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер (жалғасы)

Қолданылатын дисконттау мөлшерлемесін анықтау кезінде Топ басшылығы тиісті валютада жоғары кірісті корпоративтік облигациялардың пайыздық мөлшерлемелерін есепке алады.

Өлім-жітім деңгейі ашық қолжетімді өлім-жітім кестелеріне негізделген. Болашақта жалақы мөлшерлерін ұлғайту және зейнетақы мөлшерлерін ұлғайту инфляцияның күтілетін болашақтағы қарқындарына негізделеді.

Қолданылған жорамалдар туралы толық ақпарат 24-ескертпеде ашып көрсетілген.

Салық

Кейінге қалдырылған салық активтері салық салудан пайда алынады әрі оған қарсы пайдаланылмаған салық шығындары ескеріледі деген ықтималдылық болған деңгейде пайдаланылмаған салық шығындары бойынша танылады. Болашақтағы салық салынатын пайданы алудың ықтимал мерзімі мен мөлшері, сонымен қатар салықтық жоспарлаудың стратегиялары негізіндегі шоғырландырылған қаржылық есептілікте тануға болатын кейінге қалдырылған салық активтерінің сомасын анықтау үшін басшылықтың маңызды пайымдауы қажет.

2024 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны 163.330 мың теңгені құрайды (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 369.451 мың теңге). Толық ақпарат 40-ескертпеде берілген.

Жалдау – қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін бағалау

Топ жалдау шартында көрсетілген пайыздық мөлшерлемені оңай анықтай алмайды, сондықтан жалдау міндеттемелерін бағалау үшін қосымша қарыз алу мөлшерлемесін пайдаланады. Қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесі – бұл Топ осындай мерзімге және ұқсас қамтамасыз ету кезінде ұқсас экономикалық жағдайларда пайдалану құқығы нысанындағы актив құнына ұқсас құны бар активті алу үшін қажетті қарыз қаражатын тарта алатын пайыз мөлшерлемесі. Осылайша, қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесі Топтың "төлеуге тура келетін" пайызын көрсетеді және оның анықтамасы, егер байқалған мөлшерлемелер болмаса немесе байқалған мөлшерлемелер жалдау шарттарын көрсету үшін түзетілуі керек болса, есептік бағаны пайдалануды талап етеді. Топ бақыланатын бастапқы деректерді (мысалы, нарықтық пайыздық мөлшерлемелер) пайдалана отырып, қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін олар болған кезде айқындайды және ұйымға тән белгілі бір есептік бағалауларды пайдаланады.

Қаржы құралдарының әділ құны

Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте танылған қаржы құралдарының және қаржылық міндеттемелердің әділ құны белсенді нарық деректері негізінде анықталынбайтын болса, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін қолдана отырып анықталады. Бұл модельдер үшін бастапқы деректер ретінде мүмкіндігінше қадағалайтын нарықтардан түскен ақпарат қолданылады, алайда бұны іс жүзіне асыру мүмкін болмаған жағдайда, әділ құнын белгілеу үшін белгілі бір пайымдау үлесі талап етіледі. Пайымдау өтімділік тәуекелі, кредит тәуекелі және волатильділік сияқты бастапқы деректерді есепке алуды қамтиды. Осы факторларға байланысты жорамалдарға өзгерістер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнына әсер етуі мүмкін. Толық ақпарат 45-ескертпеде берілген.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)

Бағалау мәндері мен жорамалдар (жалғасы)

Климаттың өзгеруіне байланысты факторлар

Топ климаттың өзгеруіне байланысты факторларды қажет болған жағдайда бағалау мен болжамдарда ескереді. Бұл ретте физикалық және өтпелі кезең тәуекелдерімен байланысты Топқа көптеген ықтимал әсерлерді қарастырады. Топ төмен көміртеккі экономикаға көшкеннен кейін оның бизнес үлгісі мен өнімдері бәсекеге қабілетті болып қалады деп есептесе де, климаттың өзгеруіне байланысты факторлар қаржылық есептіліктің кейбір баптарының негізінде жатқан бағалаулар мен болжамдарға қатысты белгісіздікті арттырады. Қазіргі таңда климатпен байланысты тәуекелдер бағалау мәндеріне айтарлықтай әсер етпесе де, Топ тиісті өзгерістер мен жаңалықтарға, атап айтқанда, климаттағы өзгерістер саласында жаңа заңнама қабылданғанына аса мән береді. Төменде климаттың өзгеруіне байланысты факторлардың ең тікелей әсер ететін кейбір аспектілері келтірілген:

Климаттық факторларға тікелей әсер ететін мақалалар мен ойлардың қатарына мыналар жатады:

- Негізгі құралдарды пайдалану мерзімі. Жою құнын және активтердің болжамды пайдалы қызмет мерзімін талдау кезінде Топ климаттың өзгеруіне байланысты факторларды ескереді, мысалы, активтерді пайдалануды шектейтін немесе айтарлықтай күрделі шығындарды талап ететін тиісті заңдар мен ережелер;
- Қаржылық емес активтердің құнсыздануы. Пайдалану құнына әртүрлі факторлар әсер етуі мүмкін, атап айтқанда өтпелі кезең қаупі, мысалы, климаттың өзгеруіне қатысты мәселелер бойынша заңнама мен ережелер, сондай-ақ Топ өнімдеріне сұраныстың өзгеруі;
- Объектілерді пайдаланудан шығару жөніндегі міндеттеме. Климаттың өзгеруіне байланысты мәселелер бөлігінде заңнама мен нормативтік актілердің әсері Топтың өндірістік объектілерінің бірін пайдаланудан шығару мерзімін және тиісті болашақ шығындарды бағалау кезінде ескеріледі.

5. ШОҒЫРЛАНДЫРУ

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке мынадай еншілес ұйымдар қосылды:

	Тіркелген елі	Қатысу үлесі	
		2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС	Қазақстан	100,00%	100,00%
	Ресей	100,00%	100,00%
«КТ-АЙИКС» ЖШҚ	Қазақстан	100,00%	100,00%
	Қазақстан	100,00%	100,00%
«Ауыл Телеком» ЖШС (бұрыңғы – «Востоктелеком» ЖШС)	Қазақстан	100,00%	100,00%
	Қазақстан	100,00%	100,00%
«Цифрлық экономиканы дамыту орталығы» ЖШС	Қазақстан	100,00%	100,00%
	Қазақстан	100,00%	100,00%
«Нұрсат+» ЖШС	Қазақстан	100,00%	100,00%
	Қазақстан	100,00%	100,00%
«КТ-Телеком» ЖШС	Қазақстан	51,00%	51,00%
	Қазақстан	51,00%	51,00%

16

37

38

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

6. ІШНАРА МЕНШІКТЕГІ ЕЛЕУЛІ ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАР

«Кселл» АҚ

Төменде аталған еншілес ұйым бойынша жалпылама қаржылық ақпарат берілген, оған 49% мөлшерінде елеулі бақыламайтын қатысу үлесі тиесілі. Бұл ақпарат Топ ұйымдары арасындағы операцияларды алып тастағанға дейінгі сомаға негізделген.

«Кселл» АҚ-ның жиынтық кірісі туралы жалпылама шоғырландырылған есеп:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	235.464.546	223.747.312
Мемлекеттік субсидиядан кіріс	5.853.170	3.745.709
Өткізудің өзіндік құны	(188.653.560)	(168.210.279)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(10.189.912)	(8.810.772)
Қаржылық активтердің құнсыздануынан залалдар	(3.156.331)	(5.702.317)
Өткізу бойынша шығыстар	(3.305.119)	(5.401.262)
Қаржыландыру бойынша шығыстар	(22.171.354)	(12.888.999)
Қаржыландырудан кіріс	3.400.077	5.339.139
Валюталық баптарды қайта бағалаудан таза кірістер	(375.078)	(1.346.426)
Өзге де кірістер	66.272	1.909.862
Өзге де шығыстар	(6.701.397)	(2.532.571)
Салық салғанға дейінгі пайда	10.231.314	29.849.396
Табыс салығы бойынша шығыс	(4.014.494)	(6.714.366)
Есепті жылдағы пайда	6.216.820,0	23.135.030
Бас компанияның меншік иелеріне келеді	3.170.578	11.798.865
Бақыламайтын қатысу үлестеріне келеді	3.046.242	11.336.165

31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Кселл» АҚ қаржылық жағдайы туралы жалпылама шоғырландырылған есеп:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Айналымнан тыс активтер	405.711.076	363.722.055
Айналымдағы активтер	49.928.960	63.301.344
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(130.323.079)	(148.332.773)
Қысқа мерзімді міндеттемелер	(118.972.685)	(78.563.174)
Барлық меншікті капитал	206.344.272	200.127.452

Мыналарға тиесілі:

Бас компанияның иелеріне	109.508.450	106.337.872
Бақыламайтын қатысу үлестеріне	96.835.822	93.789.580

31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін «Кселл» АҚ ақша қаражатының қозғалысы туралы жалпылама шоғырландырылған есеп:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Операциялық қызмет	79.220.556	80.239.490
Инвестициялық қызмет	(79.451.400)	(145.153.844)
Қаржылық қызмет	(2.357.546)	30.651.917
Ақша қаражатына және олардың баламаларына бағам айырмашылығының әсері	358.404	(954.390)
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза өзгерісі	(2.229.986)	(35.216.827)

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

7. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ

Топ басқару мақсатында Топтың ұйымдық құрылымына байланысты бизнес-бөлімшелерден тұрады және мынадай есептік операциялық сегменттерден құралады:

- «Қазақтелеком» АҚ мен «Ауыл Телеком» ЖШС бизнес-бөлімшелерінің тіркелген байланыс қызметтерін көрсетуі;
- «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС мен «Кселл» АҚ еншілес ұйымдары бизнес-бөлімшелерінің GSM және LTE стандарттарында мобильді телекоммуникациялық байланыс қызметтерін көрсетуі.

Сегменттік ақпаратта Топтың жалғасатын қызметі көрсетілген. 2024 жылы қызметін тоқтатқан «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС (МТС) (41-ескертпе) қайта сыныпталуына байланысты, МТС «GSM және LTE стандарттарындағы мобильді телекоммуникация байланысы» операциялық сегментіне қосылған жоқ. Нәтижесінде салыстырмалы ақпарат 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған он екі ай үшін шығарылған шоғырландырылған қаршылық есептілікке сәйкес келмейді, себебі ол жерде тоқтатылған қызмет қамтылмаған.

Жоғарыда көрсетілген есептік сегменттерді көрсету үшін операциялық сегменттерді біріктіру жүргізілген жоқ.

Басшылық ресурстарды бөлу туралы шешімдер қабылдау және олардың қызмет нәтижелерін бағалау мақсатында әрбір бөлімшеге жеке қызметтің операциялық нәтижелерін мониторингілеуді жүзеге асырады. Сегменттер қызметінің нәтижелері операциялық пайда мен залал негізінде бағаланады, оларды бағалау шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі операциялық пайда немесе залалды бағалауға сәйкес жүргізіледі.

Төмендегі кестелерде 2024 және 2023 жылдары 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін Топтың салалық сегменттері бойынша кірістері мен шығыстары туралы ақпарат көрсетілген.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

7. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Тіркелген телекоммуникац ия байланысы	GSM және LTE стандарттарынд ағы мобильді телекоммуникац ия байланысы	Өзгелері	Элиминациял ар мен түзетулер	Топ
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім					
Сыртқы сатып алушыларға өткізу	256.392.251	224.643.049	513.533	-	481.548.833
Сегменттер арасында өткізу	51.028.979	10.821.497	2.080.854	(63.931.330)	-
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша барлық түсім	307.421.230	235.464.546	2.594.387	(63.931.330)	481.548.833
Ауылдық жерде әмбебап қызметтерді ұсыну үшін өтемақы	5.025.725	-	-	-	5.025.725
Мемлекеттік субсидиядан кіріс	2.209.774	5.853.170	-	-	8.062.944
Жиыны	314.656.729	241.317.716	2.594.387	(63.931.330)	494.637.502

Қаржылық нәтижелер					
Өткізудің өзіндік құны, оның ішінде:	(252.426.599)	(183.730.568)	(2.409.823)	53.652.782	(384.914.208)
Персоналға шығыстар	(97.951.903)	(16.961.598)	(1.043.687)	-	(115.957.188)
Сим-карталарды, скрапч-карталарды, бастапқы топтамалар мен ұтқыр құрылғыларды өткізу құны	-	(34.853.562)	(680.232)	(30.896)	(35.564.690)
Жөндеу және техникалық күтім жасау шығыстары	(12.025.164)	(12.970.936)	(15.409)	243.725	(24.767.784)
Жилілік диапазонын пайдалану үшін төлемдер	(4.620.245)	(18.111.529)	-	-	(22.731.774)
Жалпы және әкімшілік шығыстар, оның ішінде:	(31.083.649)	(10.189.912)	(544.808)	(353.155)	(42.171.524)
Персоналға шығыстар	(16.016.451)	(3.044.546)	(310.020)	-	(19.371.017)
Табыс салығынан басқа салықтар	(3.648.926)	(1.510.236)	(39)	-	(5.159.201)
Амортизация және тозу	(43.092.016)	(56.117.459)	(48.113)	1.012.206	(98.245.382)
Қаржылық шығыстар	(18.480.109)	(22.171.354)	(45)	941.904	(39.709.604)
Қаржылық кірістер	4.709.995	3.400.077	163.529	(1.047.589)	7.226.012
Дивидендтерден кіріс	9.263	-	-	(9.263)	-
Бірлескен кәсіпорынның залалындағы	-	-	(236.259)	-	(236.259)
Топтың үлесі	-	-	-	-	-
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан залалдар	(901.602)	(522.745)	-	-	(1.424.347)
Қаржылық активтердің құнсыздануынан залалдар	(166.580)	(3.156.331)	(39.765)	53.510	(3.309.166)
Табыс салығы	(47.017.434)	(4.999.092)	(32.555)	43.978.213	(8.070.868)
Сегменттің пайдасы/(залалы)	(151.478.928)	15.158.049	(468.334)	169.001.034	32.211.821
Тоқтатылған қызметтен пайда/(залал)	-	93.195.116	-	(40.104.776)	53.090.340
Операциялық активтер	1.236.552.136	530.363.676	2.856.966	(126.351.601)	1.643.421.177
Операциялық міндеттемелер	443.458.836	242.899.560	2.581.934	99.634.475	788.574.805

Өзге ақпаратты ашу

Сатуға арналғандай жіктелген активтер (41-ескертпе)	-	577.345.426	-	-	577.345.426
Бірлескен кәсіпорынға инвестициялар	-	-	188.659	-	188.659
Күрделі шығындар	68.346.331	93.975.552	-	(226.381)	162.095.502

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

7. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ (жалғасы)

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Тіркелген телекоммуникация байланысы	GSM және LTE	Өзгелері	Элиминациялар мен түзетулер	Топ
		стандарттарындағы ағы мобильді телекоммуникация байланысы			
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім					
Сыртқы сатып алушыларға өткізу	245.222.090	211.467.078	1.063.365	–	457.752.533
Сегменттер арасында өткізу	44.530.364	4.244.890	1.840.762	(50.616.016)	–
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша барлық түсім	289.752.454	215.711.968	2.904.127	(50.616.016)	457.752.533
Ауылдық жерде әмбебап қызметтерді ұсыну үшін өтемақы					
	8.853.903	–	–	–	8.853.903
Мемлекеттік субсидиядан кіріс	2.309.209	3.745.709	–	–	6.054.918
Жиыны	300.915.566	219.457.677	2.904.127	(50.616.016)	472.661.354
Қаржылық нәтижелер					
Өткізудің өзіндік құны, оның ішінде:	(237.036.826)	(156.467.814)	(2.612.056)	44.680.716	(351.435.980)
Персоналға шығыстар	(92.163.428)	(16.006.485)	(1.006.635)	–	(109.176.548)
Сим-карталарды, скрэтч-карталарды, бастапқы топтамалар мен ұтқыр құрылғыларды өткізу құны	–	(26.630.996)	(1.055.164)	(8.689)	(27.694.849)
Жөндеу және техникалық күтім жасау шығыстары	(8.279.675)	(11.519.794)	(12.816)	207.507	(19.604.778)
Жүлік диапазонын пайдалану үшін төлемдер	(5.192.976)	(13.244.344)	–	–	(18.437.320)
Жалпы және әкімшілік шығыстар, оның ішінде:	(27.380.784)	(8.849.603)	(499.532)	59.656	(36.670.263)
Персоналға шығыстар	(15.469.376)	(2.435.777)	(298.902)	–	(18.204.055)
Табыс салығынан басқа салықтар	(3.553.915)	(1.777.471)	(50)	–	(5.331.436)
Амортизация және тозу	(40.081.397)	(56.676.686)	(46.580)	962.267	(95.842.396)
Қаржылық шығыстар	(17.186.381)	(12.888.936)	(3.067)	1.697.188	(28.381.196)
Қаржылық кірістер	8.138.392	5.339.139	102.507	(502.743)	13.077.295
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан залалдар	55.127	–	–	–	55.127
Қаржылық активтердің құнсыздануынан залалдар	(4.507.026)	(5.702.316)	(17.586)	152.741	(10.074.187)
Табыс салығы	(4.938.459)	(9.154.797)	23.490	1.868.575	(12.201.191)
Сегменттің пайдасы/(залалы)	30.369.080	42.051.549	(418.941)	(23.151.277)	48.850.411
Операциялық активтер	1.224.250.161	1.390.514.250	2.417.860	(1.134.181.930)	1.483.000.341
Операциялық міндеттемелер	284.268.091	447.797.103	1.927.232	(54.654.422)	679.338.004
Өзге ақпаратты ашу					
Күрделі шығындар	73.991.757	328.253.641	109.966	(525.552)	401.829.812

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

7. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ (жалғасы)

Пайданы салыстыру

Мың теңгемен	2024 год	2023 год
Сегменттердің пайдасы	(136.789.213)	72.001.688
Өзгелері	169.001.034	(23.151.277)
Топтың пайдасы	32.211.821	48.850.411

- 1) Сегменттер бойынша кіріс шоғырландыру кезінде алынып тасталады.
- 2) Қаржыландыру шығыстары мен қаржыландыру кірістеріне сегментаралық қаржыландыру шығыстары мен сегментаралық қаржыландыру кірістері кіреді.
- 3) Сегменттердің операциялық пайдасына сегментаралық операциялар пайдасы кіреді.

Күрделі шығындарға негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу кіреді.

Активтерді салыстыру

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Сегменттердің операциялық активтері	1.769.772.778	2.617.182.271
Топішілік дебиторлық және кредиторлық берешек бойынша қалдықтарды элиминациялау	(4.056.644)	(89.018.519)
Компанияның еншілес ұйымдарға инвестицияларын элиминациялау	(699.803.713)	(1.045.532.862)
Сатуға арналған активтер (41-ескертіле)	577.345.426	–
Кейінге қалдырылған салық активтері	163.330	369.451
Топтың барлық активі	1.643.421.177	1.483.000.341

Міндеттемелерді салыстыру

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Сегменттердің операциялық міндеттемелері	688.940.330	733.992.426
Топішілік дебиторлық және кредиторлық берешек бойынша қалдықтарды элиминациялау	(132.285.813)	(80.389.085)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	64.433.388	25.734.663
Сатуға арналған активтермен тікелей байланысты міндеттемелер (41-ескертіле)	167.486.900	–
Топтың барлық міндеттемесі	788.574.805	679.338.004

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

8. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

Негізгі құралдардың 2024 және 2023 жылдардағы қозғалысы мына түрде берілген:

Мың теңгемен	Жер	Ғимараттар мен құрылыстар	Жабдық	Өзгелері	Аяқталмаған құрылыс	Барлығы
Бастапқы құны						
2022 жылғы 1 қаңтарға	3.227.367	85.790.701	822.257.890	22.433.847	142.011.261	1.075.721.066
Түсімдер	95.040	404.301	35.157.035	11.055.398	166.399.064	213.110.838
Активтерді жою бойынша міндеттемелер (26-ескертіле)	–	–	3.227.077	–	–	3.227.077
Пайдалану құқығы нысанындағы активтерден аударымдар (23-ескертіле)	–	–	42.431.622	–	–	42.431.622
Инвестициялық мүлкінен аударымдар	–	3.173.000	–	–	–	3.173.000
Аударымдар	–	5.730.329	66.979.204	60.999	(72.770.532)	–
Істен шығару	(2.533)	(390.819)	(30.823.727)	(799.329)	(2.838.689)	(34.855.097)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	3.319.874	94.707.512	939.229.101	32.750.915	232.801.104	1.302.808.506
Түсімдер	9	831.430	28.019.948	2.668.404	107.465.375	138.985.166
Активтерді жою бойынша міндеттемелер (26-ескертіле)	–	–	678.707	–	–	678.707
Инвестициялық мүлкінен аударымдар	–	366.055	–	–	–	366.055
Аударымдар	–	2.603.728	102.160.438	222.083	(104.986.249)	–
Істен шығару	(15)	(267.519)	(32.994.641)	(1.152.833)	(3.789.895)	(38.204.903)
Сатуға арналған активтерге аударымдар (41-ескертіле)	(351.314)	(19.220.677)	(206.576.128)	(6.561.416)	(79.886.862)	(312.596.397)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	2.968.554	79.020.529	830.517.425	27.927.153	151.603.473	1.092.037.134
Жинақталған тозу және құнсыздану						
2023 жылғы 1 қаңтарға	–	30.214.788	514.718.350	16.901.271	11.895.219	573.729.628
Жинақталған тозу	–	4.295.810	78.392.512	1.524.499	–	84.212.821
Құнсыздану/ (қалпына келтіру)	–	582	(94.996)	1.541	1.057.996	965.123
Істен шығару	–	(182.649)	(30.129.527)	(777.874)	(2.597.787)	(33.687.837)
Пайдалану құқығы нысанындағы активтерден аударымдар (23-ескертіле)	–	–	13.388.946	–	–	13.388.946
Инвестициялық мүлкінен аударымдар	–	1.363.000	–	–	–	1.363.000
2023 жылғы 31 желтоқсанға	–	35.691.531	576.275.285	17.649.437	10.355.428	639.971.681
Есептелген тозу	–	4.101.572	62.168.213	2.560.223	–	68.830.008
Құнсыздану	–	7.798	657.147	10.031	73.722	748.698
Істан шығару	–	(177.989)	(30.971.350)	(1.125.926)	–	(32.275.265)
Инвестициялық мүлкінен аударымдар	–	260.060	–	–	–	260.060
Сатуға арналған активтерге аударымдар (41-ескертіле)	–	(6.378.581)	(119.515.159)	(5.197.208)	(9.117.578)	(140.208.526)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	–	33.504.391	488.614.136	13.896.557	1.311.572	537.326.656
Қалдық құны						
2023 жылғы 31 желтоқсанға	3.319.874	59.015.981	362.953.816	15.101.478	222.445.676	662.836.825
2024 жылғы 31 желтоқсанға	2.968.554	45.516.138	341.903.289	14.030.596	150.291.901	554.710.478

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс объектілері желінің базалық стансыларын, мобильдік коммутаторлық серверлерді және басқа телекоммуникациялық жабдықтар мен қызметтерді құрастыру үшін жабдық ретінде ұсынылған.

«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

8. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

2023 жыл ішінде баланстық құны 29.042.676 мың теңге болатын пайдалану құқығы активтерінің бөлігі болып табылатын жабдық негізгі құралдардың құрамына ауыстырылды, Fit Leasing ЖШС-мен шарттың қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін барлық лизингтік төлем аяқталды және меншік құқығы Топқа өтті (23-ескертілме).

2023 жыл ішінде баланстық құны 1.800.000 мың теңге болатын инвестициялық меншіктің бір бөлігі негізгі құралдардың құрамына ауыстырылды, өйткені бұл бөлікті Топ иемденді. 105.995 мың теңге мөлшеріндегі басқа бөлік бұрынғысынша үшінші және байланысты тараптарға жалға берілді. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құны 427.268 мың теңгені құрады. 2024 жыл ішінде баланстық құны 105.995 мың теңге инвестициялық меншіктің бөлігі негізгі құралдардың құрамына аударылды, себебі бұл бөлікті Топ алған.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайдаланудағы толығымен амортизацияланған негізгі құралдардың бастапқы баланстық құны 529.875.468 мың теңге құрады (2023 жылғы 31 желтоқсанға: 514.731.498 мың теңге).

2024 жыл ішінде Топ негізгі құралдардың құнсыздануынан 674.976 мың теңге мөлшеріндегі залалды және аяқталмаған құрылыстың құнсыздануынан 73.722 мың теңге мөлшеріндегі залалды (2023: негізгі құралдардың құнсыздануын қалпына келтіруден 92.873 мың теңге кіріс және аяқталмаған құрылыстың құнсыздануынан 1.057.996 мың теңге залал) таныды, бұл технологиялық ескіру және зақымдану нәтижесінде белгілі бір активтерді өтелетін құнына дейін есептен шығаруды білдіреді. Құнсыздану операциялық шығыстар құрамындағы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1.288.341 мың теңге сомасындағы айналымнан тыс активтер үшін төленген аванстар базалық стансыларды орнату, негізгі құралдарды салу және жеткізу бойынша қызметтерді көрсету үшін аванстарды білдіреді (2023 жыл: 2.268.635 мың теңге). Топ 2024 жылдың ішінде 280.745 мың теңге сомасында айналымнан тыс активтер үшін берілген аванстардың құнсыздануынан залалды таныды (қалпына келтірді)/есептеді (2023 жыл: 554.636мың теңге) (45-ескертілме).

9. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

2024 және 2023 жылдардағы материалдық емес активтер қозғалысы мына түрде берілген:

Мың теңгемен	Лицензиялар	Бағдарламалық жасақтама	Өзгелері	Өзірленіп жатқан материалдық емес активтер	Барлығы
Бастапқы құны					
2023 жылғы 1 қаңтарға	236.778.637	62.201.582	20.614.369	472.733	320.067.321
Түсімдер	174.572.253	8.666.011	498.810	4.981.900	188.718.974
Аударымдар	-	263.141	-	(263.141)	-
Істен шығару	(3.459.720)	(565.492)	(188.018)	(472.000)	(4.685.230)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	407.891.170	70.565.242	20.925.161	4.719.492	504.101.065
Түсімдер	10.774.119	1.638.733	1.853.336	8.844.148	23.110.336
Аударымдар	663.993	5.199.160	-	(5.863.153)	-
Істен шығару	(5.176.819)	(8.831.178)	(321.752)	-	(14.329.749)
Сатуға арналған активтерге аударымдар (41-ескертілме)	(201.539.291)	(16.701.340)	(288.068)	(2.926.466)	(221.455.165)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	212.613.172	51.870.617	22.168.677	4.774.021	291.426.487

«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

9. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР (жалғасы)

	Лицензиялар	Бағдарламалық жасақтама	Өзгелері	Өзірленіп жатқан материалдық емес	Барлығы
Жинақталған тозу және					
2023 жылғы 1 қаңтарға	70.908.787	45.783.212	7.761.090	472.733	124.925.822
Амортизациялық есептеулер	28.681.629	11.269.943	1.903.723	-	41.855.295
Құнсыздандуды қалпына	(32.433)	(2.881)	-	-	(35.314)
Істен шығару	(3.399.563)	(574.381)	(188.009)	(472.000)	(4.633.953)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	96.158.420	56.475.893	9.476.804	733	162.111.850
Амортизациялық есептеулер	22.990.674	10.322.410	1.021.167	-	34.334.251
Құнсыздану	-	(28)	-	144.530	144.502
Істен шығу	(5.171.780)	(8.755.693)	(321.752)	-	(14.249.225)
Сатуға арналған активтерге аударымдар (41-ескертілме)	(50.329.708)	(14.217.036)	(3.678)	-	(64.550.422)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	63.647.606	43.825.546	10.172.541	145.263	117.790.956
Қалдық құны					
2023 жылғы 31 желтоқсанға	311.732.750	14.089.349	11.448.357	4.718.759	341.989.215
2024 жылғы 31 желтоқсанға	148.965.566	8.045.071	11.996.136	4.628.758	173.635.531

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайдаланудағы толығымен амортизацияланған материалдық емес активтердің бастапқы құны 61.797.365 мың теңге құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 68.741.862 мың теңге).

2023 жылы Топ болашақта Топ пен оның клиенттері пайдаланатын өздерінің цифрлық өнімдерін әзірлеуге кірісті. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әзірлеуге жұмсалған шығындарға енгізілген цифрлық активтердің баланстық құны 6.338.642 мың теңгені құрады. Әзірлеу шығындары ретінде капиталдандырылған шығындар KEXC (IAS) 38-ге сәйкес материалдық емес активтер ретінде тану критерийлеріне сәйкес келеді.

10. ҚАУЫМДАСТЫРЫЛҒАН ҰЙЫМДАРҒА ЖӘНЕ БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Бірлескен кәсіпорындар

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке мынадай бірлескен кәсіпорындар енгізілді:

Мың теңгемен	Негізгі қызмет	Тіркелген елі	2024 жылғы 31 желтоқсанға	2023 жылғы 31 желтоқсанға
			Баланстық құны	Баланстық құны
Caspinet B.V.	Қызметтер	Нидерланд	188.659	50%
			188.659	50%

2023 жылы Әзербайжан Республикасы мен Қазақстан Республикасы арасындағы үкіметаралық келісімге сәйкес «Азертелеком ИНТ» ЖШҚ және «Қазақтелеком» АҚ Caspinet B. V. бірлескен кәсіпорнын құру мен басқаруға бағытталған ынтымақтастық туралы келісім жасасты. Бұл кәсіпорын Әзербайжан мен Қазақстан арасындағы Каспий теңізінің түбімен өтетін талшықты-оптикалық көбілді салуды, пайдалануды және иеленуді жүзеге асырады.

2023 жылғы 22 тамызда үкіметаралық келісім негізінде Caspinet B.V. Нидерланд заңнамасына сәйкес тіркелді. Топ Caspinet B.V. 50% үлесін иеленеді.

2024 жылы Топ Caspinet B.V. жарғылық капиталына 424.918 мың теңге сомада жарна салды. 2024 жылы Caspinet B.V. залалындағы Топ үлесі 236.259 мың теңгені құрады.

«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

10. ҚАУЫМДАСТЫРЫЛҒАН ҰЙЫМДАРҒА ЖӘНЕ БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Қауымдастырылған ұйымдар

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ «QazCloud» ЖШС-дегі 49% үлеске ие болды, ол АТ инфрақұрылымын қолдау бойынша қызметтер көрсететін сервистік компания болып табылады. Үлес үлестік қатысу әдісі бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілікте ескерілді. 2022 жылғы 20 қыркүйекте «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі «QazCloud» ЖШС жарғылық капиталындағы үлесінің 49% ашық конкурс арқылы сату туралы шешім қабылдады. 2022 жылғы 26 желтоқсанда 4.590.010 мың теңге бағамен жеңімпаз анықталды, алайда мәмілеге аналық компанияның мақұлдауы талап етілді. 2022 жылғы 20 қыркүйектен бастап «QazCloud» ЖШС-ға инвестициялар сатуға арналған активтер ретінде жіктеліп, үлестік қатысу әдісін қолдану тоқтатылды. 2023 жылғы 3 наурызда 49% үлесін «Данекер Сала» ЖШС-ға 4.544.676 мың теңгеге сату мақұлданып, 2023 жылғы 20 наурызда шартқа қол қойды. 2023 жылғы 28 наурызда толық төлем сомасын алды. 2023 жыл ішінде «QazCloud» ЖШС Топқа 50.219 мың теңге мөлшерінде дивиденд төледі. «QazCloud» ЖШС-дағы үлесті сатудан түскен пайда 976.945 мың теңгені құрады және ол жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте операциялық кіріс құрамында көрсетілді.

11. ҚҰНСЫЗДАНУ МӘНІНЕ ТЕКСЕРУ

Гудвил

Бизнестерді біріктіру нәтижесінде сатып алынған гудвил құнсыздануға тестілеу мақсатында ақша қаражатын өндіретін үш бірлікке («АҚӨБ») («IP TV», «Кселл» АҚ және «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС) бөлінген.

IP TV АҚӨБ тіркелген телекоммуникация сегментінің бір бөлігі болса, ал "Кселл" АҚ мен "Мобайл Телеком-Сервис" ЖШС АҚӨБ мобильді телекоммуникация сегментінің бір бөлігі болып табылады.

Гудвил қалыптастырылған жұмысшы персоналмен және Топқа сатып алынған еншілес компанияларды ықпалдастырудан синергетикалық әсермен байланысты. Ақша қаражатын өндіретін әр бірлікке бөлінген гудвилдің баланстық құны:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС* (41-ескертілме)	-	96.205.967
«Кселл» АҚ	53.489.943	53.489.943
IP TV	2.706.335	2.706.335
	56.196.278	152.402.245

* «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-мен байланысты гудвил 2024 жылғы 31 желтоқсанға сатуға арналған активтер құрамына қайта жіктелген (41-ескертілме).

Топ 2024 және 2023 жылдардың желтоқсанында құнсыздануға жыл сайынғы тест жүргізді.

Құнсыздануға қатысты тестілеу

36 KEXC-ға (IAS) сәйкес гудвил және пайдалы қолдану мерзімі белгісіз өзге де материалдық емес активтер, сондай-ақ пайдалануға әлі енгізілмеген материалдық емес активтер жыл сайын немесе одан да жиі құнсыздануға қатысты тестіленуі тиіс. Өзге активтер жағдаяттар олардың құнсыздануы ықтимал болуын көрсеткенде құнсыздануға қатысты тестіленеді.

Құнсыздануға қатысты тестілеу мақсатында Топ гудвил таралған ақша қаражатын өндіретін әрбір бірліктің немесе немесе құнсыздану белгілері анықталған өтелетін ақша қаражатының құнын бағалайды.

Топ оның таза активтері 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша нарықтық капиталдандырудан артқанын құнсыздану белгісі деп анықтады және құнсыздануға қатысты тест жүргізді. 2023 жылы, оның алдындағы жылдардағыдай құнсыздануға қатысты тест 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жүргізілді. Құнсыздану белгілері болуына байланысты Топтың құнсыздануға қатысты тестілеуі ақша қаражатын өндіретін әрбір бірлік (АҚӨБ) үшін жеке жүргізілді. Сәйкесінше Топ «Қазақтелеком» АҚ АҚӨБ құнсыздану тестілеуін өткізіп, соның нәтижесінде ұзақ мерзімді активтердің өтелетін құны Топ активтерінің баланстық құнынан асып түсті.

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

11. ҚҰНСЫЗДАНУ МӘНІНЕ ТЕКСЕРУ (жалғасы)

Құнсыздануға қатысты тестілеу (жалғасы)

2024 жылы барлық өндірілетін бірліктің өтетін құны оларды пайдалану құнын есептеу негізінде анықталды. Бұл бағалау әдісі басшылық бекіткен нақты қызмет нәтижелері мен бизнес-жоспарларға негізделген ақша ағындарының болжамын, сондай-ақ тиісті өндіруші бірліктермен байланысты ақша мен тәуекелдердің уақытша құнын көрсететін тиісті дисконттау мөлшерлемелерін пайдаланады. Басшылықтың бизнес-жоспарымен қамтылмаған кезеңдер үшін терминалдық құн қолданылады. Терминалдық құн нөлдік даму қарқынын пайдаланумен тиісті бизнес-жоспарлардың нәтижелерін экстраполяциялау арқылы ақша ағындарының болжамы негізінде есептеледі.

Келешектегі ақша ағындарын бағалау пайыздарды, салықты төлеу, тозу мен амортизацияға дейінгі пайда маржасына (ПСТТАП) қатысты басшылықтың болжамдарын қоса алғанда, күрделі шығындардың мерзімдері мен көлеміне, терминалдың даму қарқынына және тиісті тәуекелдерді көрсету үшін дисконттау мөлшерлемелеріне қатысты белгісіз факторлар бойынша жорамалдарды талап етеді. Осылайша, пайдалану құнын есептеу үшін ПСТТАП маржасы мен күрделі шығындар негізінен ішкі көздерден алынған, өткен тәжірибеге негізделген және басшылық күтілімін ескере отырып кеңейтілген. ПСТТАП құнсыздануға қатысты тестілеу максаттары үшін ҚЕХС бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде анықталатын пайыздарды, салықты, тозуды және амортизацияны шегергенге дейінгі пайда ретінде есептеледі.

Төмендегі кестеде тиісті АҚӨБ пайдалану құнын есептеу үшін қолданылған ПСТТАП маржасы көрсетілген:

Мың теңгемен	2024	2023
«Кселл» АҚ	36,78% - 48,38%	37,3% - 45,7%
IP TV	5% - 10,8%	2% - 7%
«Қазақтелеком» АҚ	25,07%	23,5% - 24,3%

Төмендегі кестеде тиісті АҚӨБ пайдалану құнын есептеу үшін қолданылған түсім пайыздарындағы күрделі шығындар көрсетілген:

Мың теңгемен	2024	2023
«Кселл» АҚ	18,4%	18,0%
IP TV	0,0%	1,0%
«Қазақтелеком» АҚ	13,0 %	10,9%

Төмендегі кестеде тиісті АҚӨБ пайдалану құнын есептеу үшін қолданылған болжамнан кейінгі кезеңдегі даму қарқыны көрсетілген:

Мың теңгемен	2024	2023
«Кселл» АҚ	4,10%	3,20%
IP TV	0,00%	5,00%
«Қазақтелеком» АҚ	4,10%	5,00%

Төмендегі кестеде тиісті АҚӨБ функционалдық валютадағы ақша ағындарын дисконттау үшін салық төлегенге дейінгі мөлшерлемелер көрсетілген:

Мың теңгемен	2024	2023
«Кселл» АҚ	15,24%	13,88%
IP TV	15,03%	15,41%
«Қазақтелеком» АҚ	16,24%	15,41%

Жорамалдардағы өзгерістерге сезімталдық – «IP TV» және «Кселл» АҚ

ПСТТАП маржасының, даму қарқынының болжамды кезеңнен және дисконттау мөлшерлемелерінен артық ықтимал ойға қонымды өзгерістері IP TV және «Кселл» АҚ қосымша құнсыздануына алып келмейді.

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

11. ҚҰНСЫЗДАНУ МӘНІНЕ ТЕКСЕРУ (жалғасы)

Жорамалдардағы өзгерістерге сезімталдық – «Қазақтелеком» АҚ

«Қазақтелеком» АҚ АҚӨБ үшін пайдалану құнын есептеу мынадай жорамалдарға мейлінше сезімтал:

- қаржылық жоспарға салынатын ПСТТАП маржасы;
- болжамды кезеңінен кейінгі даму қарқыны;
- дисконттау мөлшерлемесі.

ПСТТАП маржасы

ПСТТАП маржасының 25,07%-дан 24,57%ға дейін 0,5% аса төмендеуі алдағы болжамды кезеңде «Қазақтелеком» АҚ-да құнсызданудан 10.158.897 мың теңге сомаға шығынға алып келеді.

Даму қарқыны

Даму қарқынының 4,1%-дан 3,9%-ға дейін 0,2%-ға төмендеуі «Қазақтелеком» АҚ АҚӨБ-де 1.547.513 мың теңге сомаға құнсыздану шығынының пайда болуына алып келеді.

Дисконттау мөлшерлемесі

Дисконттау мөлшерлемесінің 16,24% -дан 16,74-ға дейін 0,5% ұлғаюы «Қазақтелеком» АҚ АҚӨБ-де 10.958.509 мың теңге сомаға құнсыздануға алып келеді.

12. АЙНАЛЫМНАН ТЫС ӨЗГЕ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына айналымнан тыс өзге қаржылық активтерге мыналар кірді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	5.404.174	1.522.938
Жұмыскерлерге қарыз	2.309.369	2.717.964
Ұзақ мерзімді депозит	1.121.769	1.283.649
Өзгелері	249.770	342.983
	9.085.082	5.867.534

Минус: күтілетін кредиттік залал резерві	(110.184)	(110.184)
	8.974.898	5.757.350

Айналымнан тыс өзге қаржылық активтер теңгемен берілген.

31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін күтілетін кредиттік залал резервінің қозғалысы мына түрде берілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына болжалды кредиттік залал резерві	(110.184)	(110.184)
Жыл соңына болжалды кредиттік залал резерві	(110.184)	(110.184)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұзақ мерзімді дебиторлық берешек сомасы 5.404.174 мың теңге (2023 жыл: 1.522.938 мың теңге) болатын төлем мерзімін 18 айдан 24 айға дейін ұзарту мерзімі берілген келісімшарттық телефондарды сатып алуға клиенттермен келісімдерді қамтиды. Бұл ұзақ мерзімді берешек 17%-23% нарықтық пайыздық мөлшерлемен дисконтталды.

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

12. АЙНАЛЫМНАН ТЫС ӨЗГЕ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР (жалғасы)

Жұмыскерлерге берілетін қарыз 1 жылдан асатын және 15 жылға дейінгі мерзімге берілетін пайызсыз қарыз болып табылады. Жұмыскерлерге қарыз олар Компанияда жұмыс істеген жағдайда ғана беріледі. Жұмыскер Компаниядан жұмыстан шығып кеткен жағдайда, Компания қарызды толық өтеуді талап етуге құқылы. Қарыздар нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді пайдаланумен берілген күнге дисконтталды және әділ құны мен номиналдық сомасы арасындағы айырмашылық қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте жұмыскерлерге алдын ала төленген жеңілдіктер болып танылды (13 және 19-ескертпелер). 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жұмыскерлерге алдын ала төленген жеңілдіктердің амортизацияланбаған балансы 4.792.197 мың теңгені құрады (13 және 19-ескертпелер) (2023 жылғы 31 желтоқсанда: 4.423.561 мың теңге).

Ұзақ мерзімді қарыз жұмыскерлердің жалақысынан берешекті ұстау арқылы өтеледі. Қарыз жұмыскерлердің жылжымайтын мүлкі түріндегі қамтамасыз етуімен беріледі.

2024 жыл ішінде Топ 2039 жылы өтелу мерзімімен және жылдық 0,1% пайыздық мөлшерлеменен (2023 жыл: 0,1%) 77.000 мың теңге (2023 жыл: 694.932 мың теңге) сомаға «Қазақстан Халық банкі» АҚ-ға ұзақ мерзімді депозиттер орналастырды. Жұмыскерлер Компанияда жұмыс істейтін жағдайда ғана салым кепілдігімен банктен пайызсыз қарыз алуға құқылы. Жұмыскер жұмыстан шыққан жағдайда Компания қарызды толық өтеуін талап етуге құқылы. Бұл банк депозиттері нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді пайдаланумен берілген күнге дисконтталды және әділ құны мен номиналдық сомасы арасындағы 591.420 мың теңге мөлшеріндегі айырмашылық қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте жұмыскерлерге алдын ала төленген жеңілдіктер болып танылды (13 және 19-ескертпелер).

2024 жылы Топ 424.323 мың теңге соманы алды (2023 жылы: 810.299 мың теңге соманы алды).

13. АЙНАЛЫМНАН ТЫС ӨЗГЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына өзге айналымнан тыс қаржылық емес активтер мыналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Операторлар бойынша келешектегі кезең шығыстар	6.537.982	6.346.624
Келешектегі кезең шығыстары (12-ескертпе)	4.230.713	3.832.141
Өзгелері	973.369	624.442
	11.742.064	10.803.207

14. ТАУАРЛЫ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына тауарлы-материалдық қорларға мыналар кірді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Ең аз өзіндік құны мен таза сату бағасы бойынша қайта сатуға арналған тауарлар	10.571.441	12.347.563
Өзіндік құны бойынша кәбірдік материалдар	2.040.305	2.084.775
Өзіндік құны бойынша отын	499.972	521.168
Өзіндік құны бойынша өзге материалдар мен шикізат	883.224	982.480
Өзіндік құны бойынша қосалқы бөлшектер	448.101	441.263
	14.443.043	16.377.249

2024 жыл ішінде 422.646 мың теңге сома (2023 жыл: 867.068 мың теңге) таза сату бағасы бойынша көрсетілген тауарлы-материалдық қорларға қатысты шығыстар ретінде танылды. Бұл сома 2024 жылы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте «Жалпы және әкімшілік шығыстар» бабы бойынша көрсетілді.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

15. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына сауда дебиторлық берешекке мыналар кірді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Сауда дебиторлық берешек	56.948.872	63.179.413
	56.948.872	63.179.413
Минус: болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(14.409.783)	(12.423.599)
	42.539.089	50.755.814

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы болжалды кредитттік залалдар үшін резервтегі қозғалыс мына түрде берілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(12.423.599)	(12.996.108)
Бір жылға есептеу (45-ескертпе)	(3.672.190)	(10.516.790)
Сатуға арналған активтер (41-ескертпе)	1.455.100	–
Бір жылдағы есептен шығару	230.906	11.089.299
Жыл соңына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(14.409.783)	(12.423.599)

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсанға Топтың сауда дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелге ұшырауы туралы ақпарат резервтер матрицаларын пайдалану арқылы ұсынылған:

		Төлемдердің мерзімін өткізіп алу						
		1 күннен 30 күнге дейін	31 күннен 60 күнге дейін	61 күннен 90 күнге дейін	91 күннен 120 күнге дейін	121 күннен 360 күнге дейін	360 күннен аса	Барлығы
Мың теңгемен	Ағымдағы							
Болжалды кредиттік залал пайызы	1,00%	5,00%	6,00%	13,00%	23,00%	48,00%	100%	
Дефолт кезінде жалпы есеп айырысу жиынтық баланстық құны	30.700.586	3.455.628	3.494.746	1.513.066	975.707	6.541.230	10.267.909	56.948.872
Болжалды кредиттік залал	(185.367)	(178.179)	(217.849)	(200.578)	(227.427)	(3.132.474)	(10.267.909)	(14.409.783)

Төменде 2023 жылғы 31 желтоқсанға Топтың сауда дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелге ұшырауы туралы ақпарат резервтер матрицаларын пайдалану арқылы ұсынылған:

		Төлемдердің мерзімін өткізіп алу						
		1 күннен 30 күнге дейін	31 күннен 60 күнге дейін	61 күннен 90 күнге дейін	91 күннен 120 күнге дейін	121 күннен 360 күнге дейін	360 күннен аса	Барлығы
Мың теңгемен	Ағымдағы							
Болжалды кредиттік залал пайызы	0,59%	3,70%	12,28%	21,69%	19,38%	44,50%	100%	
Дефолт кезінде жалпы есеп айырысу жиынтық баланстық құны	37.592.094	4.964.687	2.932.936	1.875.032	1.287.736	6.350.750	8.176.178	63.179.413
Болжалды кредиттік залал	(221.793)	(183.693)	(360.165)	(406.694)	(249.563)	(2.825.513)	(8.176.178)	(12.423.599)

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

15. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (жалғасы)

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына Топтың сауда дебиторлық берешегі мынадай валюталармен берілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Теңге	39.457.309	45.965.387
АҚШ доллары	2.902.600	4.462.789
Еуро	165.162	304.893
Ресей рублі	8.890	16.368
Басқа валютада	5.128	6.377
	42.539.089	50.755.814

16. АВАНСТЫҚ ТӨЛЕМДЕР

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына аванстық төлемдерге мыналар кірді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Аванстық төлемдер	4.362.804	10.049.585
Минус: құнсыздану резерві	(522.745)	(354.497)
	3.840.059	9.695.088

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін құнсыздану үшін резерв қозғалысы:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына құнсыздану резерві	(354.497)	(5.719)
Бір жылда есептелгені	(511.864)	(385.726)
Сатуға арналған активтер (41-ескертпе)	343.616	36.948
Жыл соңына құнсыздану резерві	(522.745)	(354.497)

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына қысқа мерзімді активтерге төленген аванстар Топтың операциялық қызметі үшін қызметтер мен ТМҚ жеткізгені үшін мердігерлерге берілді.

17. АЙНАЛЫМДАҒЫ ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына айналымдағы өзге де қаржылық активтер мыналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Банк депозиттері	3.687.006	3.503.379
Жұмыскерлерге берілген қарыз (12-ескертпе)	1.656.288	1.800.016
Қолданылуы шектеулі ақша қаражаты	905.141	912.769
Жұмыскерлердің берешегі	491.084	494.924
Өзге де дебиторлық берешек	3.037.680	3.660.451
	9.777.199	10.371.539
Минус: болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(5.028.227)	(5.091.480)
	4.748.972	5.280.059

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша болжалды кредиттік залалдарды қамтуға резерв «Эксимбанк Қазақстан» АҚ таратылуына байланысты банкте орналастырылып, депозитке есептелген 3.399.500 мың теңге мөлшеріндегі резерв кіреді.

Қолданылуы шектеулі ақша қаражаты банк операцияларын жүзеге асыруға лицензияны қайтарып алуға байланысты өндіріп алуға ықтималдығы аз ретінде бағаланатын «Қазинвестбанк» АҚ мен «Эксимбанк Қазақстан» АҚ-дағы шоттарда тиісінше, 405.687 мың теңге және 499.454 мың теңге сомаға ақша қаражатын білдіреді. Болжалды кредиттік залалдар үшін резерв осы ақша қаражатының барлық сомасына ескерілген.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

17. АЙНАЛЫМДАҒЫ ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР (жалғасы)

2024 жыл бойы Топ "Сбербанк России" ЖАҚ-ға 3 (үш) айдан артық, бірақ 12 (он екі) айдан кем емес бастапқы өтеу мерзімімен 16,5% және 19,62% аралығындағы пайыздық мөлшерлемен ресей рублінде 140.642 мың теңге сомаға банк депозиттерін орналастырды.

31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін болжалды кредиттік залалдар резервінің қозғалысы мына түрде берілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(5.091.480)	(5.192.904)
Бір жылда қалпына келтірілгені/(есептелгені)/(45-ескертпе)	(75.335)	65.659
Бір жылға есептен шығару	37.568	35.765
Сатуға арналған активтер (41-ескертпе)	101.020	–
Жыл соңына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(5.028.227)	(5.091.480)

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына айналымдағы өзге де қаржылық активтерге мынадай валютада көрсетілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Теңге	4.556.552	4.738.056
АҚШ доллары	51.778	438.124
Ресей рублі	140.642	103.879
	4.748.972	5.280.059

18. АМОРТИЗАЦИЯЛЫҚ ҚҰНЫ БОЙЫНША ЕСКЕРІЛЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР

2024 жыл ішінде Топ сатып алу бағасы 83.546.765 мың теңгеге (2023 жыл: 154.705.538 мың теңге) болатын АҚШ Қаржы министрлігінің (US Treasury bills) дисконтты халықаралық облигацияларын сатып алды.

2024 жыл ішінде номиналдық құны 109.938.227 мың теңге болатын және пайыздық кірісі 1.022.246 мың теңге мөлшеріндегі (2023 жыл: номиналдық құны 111.210.398 мың теңге және пайыздық кірісі 2.174.455 мың теңге мөлшерінде) дисконтты халықаралық облигацияларды өтеді.

2023 жылы Топ сатып алу бағасы 40.544.740 мың теңге Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің («ҚРҰБ») қысқа мерзімді дисконтты ноталарын сатып алды.2023 жылы пайыздық кірісі 743.689 мың теңге мөлшеріндегі және номиналдық құны 55.357.750 мың теңге болатын ҚРҰБ қысқа мерзімді ноталарын өтеді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржылық активтер мыналарды құрайды:

Мың теңгемен	Өтеу күні	Өтеудегі кірістілік	Номиналдық құны	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
US Treasury bills	23 января 2025 года	4,29%	16.099.873	16.054.712	–
US Treasury bills	23 января 2025 года	4,51%	5.321.990	5.276.444	–
US Treasury bills	25 января 2024 года	5,38%	11.769.468	–	11.679.960
US Treasury bills	25 января 2024 года	5,30%	18.274.221	–	18.181.790
US Treasury bills	25 января 2024 года	5,33%	15.974.148	–	15.909.063
			67.439.700	21.331.156	45.770.813

Топ амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржылық активтерді шартта көзделген ақша ағындары негізгі сома және пайыздар болып табылады деген шартпен таныды және қаржылық активтер шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін тиісті бизнес-модель шеңберінде ұсталады.

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

19. АЙНАЛЫМДАҒЫ ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

31 желтоқсанға айналымдағы өзге де активтерге мыналар кірді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Операторларды қосу бойынша алдағы кезеңдердің шығысы	1.903.465	1.662.375
Корпоративтік табыс салығынан басқа алдын ала төленген салықтар	1.496.442	3.762.458
Жұмыскерлерге алдын ала төленген жеңілдіктер (12-ескертпе)	561.484	591.420
Өтелуге жататын ҚҚС	444.102	3.789.491
Өзгелері	3.846.875	3.349.885
	8.252.368	13.155.629

20. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

31 желтоқсанға ақша қаражаты мен оның баламаларына мыналар кірді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Өтеу мерзімі ашылу күнінен бастап 90 күннен аз депозиттер	20.884.217	65.453.268
Ағымдағы банк шоттарындағы ақша қаражаты	3.589.667	5.520.606
Кассадағы ақша қаражаты	7.069	14.263
	24.480.953	70.988.137

Минус: болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(1.003)	(3.399)
	24.479.950	70.984.738

2024 жылы ағымдағы банк шоттарындағы ақша қаражатына жылдық 0,5-дан 12%-ға дейінгі пайыздық мөлшерлеме бойынша пайыздар есептелді (2023 жыл: жылдық 0,5%-дан 12%-ға дейін).

Қысқа мерзімді банк депозиттері бойынша 3%-дан 14,90%-ға дейін сыйақы есептелді (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 3%-дан 15,25%-ға дейін).

31 желтоқсанға ақша қаражаты мен оның баламалары мынадай валюталарда берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
АҚШ доллары	12.160.871	41.840.133
Теңге	12.306.592	28.866.082
Еуро	273	202.685
Ресей рублі	12.214	35.545
Өзгелері	–	40.293
	24.479.950	70.984.738

31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін болжалды кредиттік залал үшін резервтегі қозғалыс:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(3.399)	(10.646)
Бір жылда қалпына келтірілгені (45-ескертпе)	2.396	7.247
Жыл соңына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(1.003)	(3.399)

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

20. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (жалғасы)

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп үшін мынадай ақша қаражаты мен олардың баламалары қамтылды:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Ашылған күнінен бастап өтеу мерзімі 90 күннен кем депозиттер	20.884.217	65.453.268
Тоқтатылған қызметке жататын ағымдағы банк шоттарындағы ақша қаражаты (41-ескертпе)	51.159.188	–
Ағымдағы банк шоттарындағы ақша қаражаты	3.589.667	5.520.606
Кассадағы ақша қаражаты	7.069	14.263
	75.640.141	70.988.137

Минус: болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(1.003)	(3.399)
Барлық ақша қаражаты мен олардың баламалары	75.639.138	70.984.738

21. КАПИТАЛ

Жарияланған және шығарылған акциялар

	Акциялар саны		Мың теңгемен		Барлық шығарылған акциялар
	Жай акциялар	Артықшылықты дауыс бермейтін акциялар	Жай акциялар	Артықшылықты дауыс бермейтін акциялар	

2023 жылғы 31 желтоқсанға	10.922.876	1.213.653	10.922.876	1.213.653	12.136.529
2024 жылғы 31 желтоқсанға	10.922.876	1.213.653	10.922.876	1.213.653	12.136.529

Акционерлерден сатып алынған меншікті акциялар

	Акциялар саны		Мың теңгемен		Барлық шығарылған акциялар
	Жай акциялар	Артықшылықты дауыс бермейтін акциялар	Жай акциялар	Артықшылықты дауыс бермейтін акциялар	

2023 жылғы 31 желтоқсанға	216.852	914.868	3.052.617	4.012.997	7.065.614
2024 жылғы 31 желтоқсанға	216.852	914.868	3.052.617	4.012.997	7.065.614

Дивидендтер

Артықшылықты акциялар бойынша төленетін дивидендтердің міндетті мөлшері Компания Жарғысына сәйкес бір акцияға шаққанда 300 теңгені құрайды. Тиісінше, артықшылықты акциялар құрамдастырылған қаржы құралдары болып табылады, демек міндеттемелер мен капиталда ескерілетін компоненттер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте бөлек жолмен міндеттемелер немесе капитал құрамында көрсетіледі. 2024 жылғы 31 желтоқсанға 89.636 мың теңге сомасындағы белгіленген дивидендтер есептелінді (2023 жыл: 89.636 мың теңге) және жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте туралы есепте пайыздар бойынша шығыс ретінде көрсетіледі (38-ескертпе).

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

21. КАПИТАЛ (жалғасы)

Дивидендтер (жалғасы)

2024 жылғы 30 сәуірдегі «Қазақтелеком» АҚ акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысында қабылданған шешімнің негізінде Компания 2023 жылдың қорытындысы бойынша 536.797 мың теңге сомасында артықшылықты акциялар бойынша қосымша дивидендтерді және 22.446.250 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсанға: тиісінше 818.181 мың теңге және 32.528.755 мың теңге) мөлшерінде жай акциялар бойынша дивидендтерді жариялады.

31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін төленетін дивидендтер:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
--------------	----------	----------

Жыл басына төленетін дивидендтер	42.392	17.573
----------------------------------	--------	--------

Бас компанияның акционерлеріне жай акциялар бойынша жарияланған дивидендтер	22.446.250	32.528.755
Міндетті мөлшерден тыс артықшылықты акцияларға жарияланған дивидендтер	536.797	818.181
Артықшылықты акциялардың борыштық құрамдас бөлігі бойынша пайыздық шығыс(38-ескертпе)	89.636	89.636
Бас компанияның акционерлеріне төленген дивидендтер	(23.097.502)	(33.411.753)
Жылдың соңына төленетін дивидендтер (28-ескертпе)	17.573	42.392

2024 жыл үшін Топ дивидендтер бойынша төлем көзінде 26.830 мың теңге (2023 жыл: 38.960 мың теңге) мөлшерінде салық төледі.

Өзге резервтер

Жарғыға сәйкес Компания жарияланған жарғылық капиталдың 15% мөлшерінде резервтік капитал құрды. Бұл резервтік капитал бөлінбеген пайдадан құрылды. 2024 және 2023 жылдары резервтік капиталда қозғалыс болған жоқ.

Шетел валютасын қайта есептеу жөніндегі резерв

Шетел валютасын қайта есептеу қоры функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын және қаржылық есептілігі 3-ескертпеде ашылған есеп саясатына сәйкес, шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілетін еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігін қайта есептеу кезінде туындайтын бағамдық айырмаларды көрсету үшін пайдаланылады.

Акцияға шаққандағы пайда

Акцияға шаққандағы базалық пайда Компанияның жай акцияларын ұстаушылар арасында бөлінуге жататын жыл ішіндегі таза пайданы (артықшылықты акциялар бойынша төленетін дивидендтердің таза сомасын ескере отырып түзетілген) жыл ішінде орналастырылған жай және артықшылықты акциялардың орташа өлшенген санына бөлу арқылы есептеледі.

Акцияға шаққандағы бөліктелген пайда акцияға шаққандағы негізгі пайдаға тең, өйткені Топта қандай да бір бөліктелген әлеуетті жай акциялар жоқ.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

21. КАПИТАЛ (жалғасы)

Акция шаққандағы пайда (жалғасы)

Төмендегі кестеде бір акцияға шаққандағы негізгі және бөліктелген пайданы есептеу кезінде пайдаланылатын пайда мен акциялар туралы мәліметтер келтірілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Жалғасатын қызметтен таза пайда	21.094.711	25.313.055
Тоқтатылған қызметтен таза пайда	53.090.340	67.753.989
Таза пайда	74.185.051	93.067.044
Айырбасталымды артықшылықты акциялар бойынша пайыздар (38-ескертпе)	89.636	89.636
Бір акцияға шаққандағы базалық және бөліктелген пайданы есептеу үшін таза пайда	74.274.687	93.156.680
Бір акцияға шаққандағы базалық және бөліктелген пайданы есептеу үшін жай және артықшылықты акциялардың орташа өлшенген саны	11.004.809	11.004.809
Бір акцияға шаққандағы базалық және бөліктелген пайда, теңге	6.749,29	8.465,09
Бір акцияға шаққандағы базалық және бөліктелген пайданы есептеу үшін бас компанияның жай акцияларын ұстаушыларға келетін, тоқтатылған қызметтен таза пайда	53.090.340	67.753.989
Бас компанияның акционерлеріне келетін, есепті кезеңде тоқтатылған қызметтен пайдаға қатысты базалық және бөліктелген пайда, теңге	4.824,29	6.156,76
Бір акцияға шаққандағы базалық және бөліктелген пайданы есептеу үшін бас компанияның жай акцияларын ұстаушыларға келетін, жалғасатын қызметтен таза пайда	21.184.347	25.402.691
Бас компанияның акционерлеріне келетін, есепті кезеңде жалғасатын қызметтен пайдаға қатысты базалық және бөліктелген пайда, теңге	1.925,01	2.308,33

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасау күні мен есепті күн арасында жай акциялармен немесе артықшылықты акциялармен басқа ешқандай операциялар жүргізілген жоқ.

Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ») талаптарына сәйкес ашылатын қосымша ақпарат

ҚҚБ талаптарына сәйкес есептелген жай акциялар құны

Төменде ҚҚБ талаптарын сәйке есептелген бір жай акцияның құны көрсетілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Барлық актив	1.643.421.177	1.483.000.341
Минус: гудвилді қоса алғанда, материалдық емес активтер	229.831.809	494.391.460
Минус: барлық міндеттеме	788.574.805	679.338.004
Минус: : сатып алынған акцияларды шегергендегі артықшылықты акциялардың номиналды құны	298.785	298.785
ҚҚБ талаптарына сәйкес жай акциялар құнын есептеу үшін таза активтер	624.715.778	308.972.092
Жай акциялар саны	10.706.024	10.706.024
ҚҚБ талаптарына сәйкес есептелген бір жай акцияның құны (теңгемен)	58.352	28.860

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

21. КАПИТАЛ (жалғасы)

Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ») талаптарына сәйкес ашылатын қосымша ақпарат (жалғасы)

ҚҚБ талаптарына сәйкес есептелген жай акциялар құны (жалғасы)

Артықшылықты дауыс бермейтін акциялардың иелеріне төленетін дивидендтер мөлшері ақпаратты ашуға қойылатын тағы бір талап болып табылады. Бір артықшылықты дауыс бермейтін акцияның баланстық құны артықшылықты дауыс бермейтін акциялар санына бөлінген дауыс бермейтін артықшылықты акцияларды ұстаушыларға тиесілі капитал мен дауыс бермейтін артықшылықты акциялардың қарыздық құрамдасы сомасы ретінде есептеледі. ҚҚБ талаптарына сәйкес акционерлер, олардың төлем деректемелері туралы өзекті ақпараттың болмағындықтан төленбейтін артықшылықты акциялар бойынша төленуге жататын дивидендтер есепке алынбайды. 2024 жылғы 31 желтоқсанға бұл көрсеткіш 16.772 теңгені (2022 жылғы 31 желтоқсанға: 21.473 теңге) құрады.

22. ҚАРЫЗ

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына қарыз мыналардан тұрды:

Мың теңгемен	Орташа есептелген тиімді пайыздық мөлшерлеме	2024 жыл	Орташа есептелген тиімді пайыздық мөлшерлеме	2023 жыл
Пайыздық мөлшерлемесі бекітілген қарыздар	10,82%	28.118.588	15,90%	168.557.967
Пайыздық мөлшерлемесі бекітілген облигациялар	13,95%	139.409.150	11,85%	122.833.631
Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы облигациялар	15,86%	128.691.290	-	-
		296.219.028		291.391.598

Қарызды өтеу мерзімі мынадай түрде берілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Қарыздың ағымдағы бөлігі	152.981.863	80.589.678
1 жылдан 2 жылға дейінгі өтеу мерзімімен	84.970.838	46.839.056
2 жылдан 5 жылға дейінгі өтеу мерзімімен	51.657.995	155.473.741
Өтеу мерзім 5 жылдан аса	6.608.332	8.489.123
Қарыздың барлық ұзақ мерзімді бөлігі	143.237.165	210.801.920
Барлық қарыз	296.219.028	291.391.598

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

22. ҚАРЫЗ (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыз мынаны құрады:

Қарыз	Өтеу күні	Валюта	Тіімді сыйақы мөлшерлемесі	2024 жыл	2023 жыл
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ					
- Кредиттік желі KS 02-19-06				-	36.955.885
- Қарыз туралы келісім KD 02-19-06-01	21-мамп-27	Теңге	12,2%	-	-
- Кредиттік желі KS 02-23-05				-	992.321
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-05-01	15-қырк-26	Теңге	20,1%	-	2.805.767
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-05-02	21-қырк-26	Теңге	20,1%	-	2.566.437
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-05-02	16-қар-26	Теңге	19,5%	-	-
- Кредиттік желі KS 02-23-40				-	10.113.333
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-40-01	20-қрш-24	Теңге	19,5%	-	-
- Кредиттік желі KS 02-23-06				-	17.139.778
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-8	8-қырк-26	Теңге	20,1%	-	5.755.910
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-9	29-қырк-26	Теңге	20,2%	-	975.141
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-10	13-қаз-26	Теңге	19,5%	-	5.027.218
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-11	26-қаз-26	Теңге	19,5%	-	824.400
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-12	2-қрш-26	Теңге	19,5%	-	998.130
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-13	3-қрш-26	Теңге	19,5%	-	818.000
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-14	16-қрш-26	Теңге	19,5%	-	5.655.450
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-15	23-қрш-26	Теңге	19,5%	-	957.860
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-16	23-қрш-26	Теңге	19,5%	-	2.639.740
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-17	30-қрш-26	Теңге	19,2%	-	826.899
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-18	30-қрш-26	Теңге	19,2%	-	992.563
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-19	7-Желт-26	Теңге	19,2%	-	1.774.752
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-20	14-Желт-26	Теңге	19,2%	-	4.419.525
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-21	22-Желт-26	Теңге	19,2%	-	2.149.496
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-22	22-Желт-26	Теңге	19,2%	-	2.303.402
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-23	28-Желт-26	Теңге	19,2%	-	1.001.479
- Қарыз туралы келісім KD 02-23-06-24	28-Желт-26	Теңге	19,2%	-	-
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ					
- Кредиттік желі 39-СМ-А/05-02				-	2.852.241
- Қарыз туралы келісім ДБЗИ 164-А/05-02	19-Желт-24	Теңге	7,12%	-	1.881.410
- Кредиттік желі 40-СМ-А/05-02				-	4.916.402
- Қарыз туралы келісім ДБЗИ 215-А/05	19-Желт-24	Теңге	7,12%	-	4.818.181
- Кредиттік желі СМ-170-19				-	4.035.513
- Қарыз туралы келісім ДБЗИ 215-А/05	30-Маус-32	Теңге	8%	5.003.124	4.137.427
- Қарыз туралы келісім ДБЗИ 215-А/05	30- Маус -32	Теңге	8%	4.282.827	1.416.150
- Қарыз туралы келісім ДБЗИ 215-А/05	30- Маус -32	Теңге	8%	3.587.124	-
- Қарыз туралы келісім ДБЗИ 215-А/05	30- Маус -32	Теңге	8%	3.677.713	-
- Қарыз туралы келісім ДБЗИ 215-А/05	30- Маус -32	Теңге	8%	1.354.239	-

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

22. ҚАРЫЗ (жалғасы)

Қарыз	Өтеу күні	Валюта	Тиімді сыйақы мөлшерлемесі	2024 жыл	2023 жыл
«Қазақстандағы Қытай Банкі» АҚ ЕБ					
- Кредиттік желі #232001					
- Транш #1	25-Желт-26	Теңге	17,5%	6.213.562	6.200.000
- Кредиттік желі #192004					
- Транш #1	1- Маус -24	Теңге	10,85%	-	2.094.806
- Транш #2	23-Ақп-2026	Теңге	17,8%	-	3.000.000
- Транш #3	23-Ақп-2026	Теңге	17,8%	-	10.000.000
«Нұрбанк» АҚ					
- Кредиттік желі #10/23-00					
- Қарыз туралы келісім 1-10/23-00	8-Қырк-2026	Теңге	18,7%	3.999.999	15.000.000
«First Heartland Jusan Bank» АҚ	10-Қар-2024	Теңге	11,624%	-	512.351
				28.118.588	168.557.967

"Қазақстан Халық Банкі" АҚ

Кредиттік желі KS 02-19-06

2024 жыл ішінде Топ 10.428.192 мың теңге мөлшерінде кредит бойынша негізгі қарызды және 3.920.856 мың теңге мөлшерінде пайызды (2023 жыл: тиісінше 10.428.192 мың теңге және 5.118.432 мың теңге) өтеді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайға кредит бойынша 26.070.483 мың теңге мөлшеріндегі өтелмеген негізгі қарыз сомасы және 344.782 мың теңге мөлшеріндегі пайыз сатуға арналған міндеттемелердің құрамына қайта жіктелді (41-ескертпе).

Кредиттік желі KS 02-23-05

2023 жылғы 14 ақпанда Топ "Қазақстан Халық Банкі" АҚ-да күрделі шығындарды қаржыландыру мақсатында 40.000.000 мың теңге сомаға жаңартылмайтын кредиттік желі ашты. Бұл кредиттік желі бойынша пайыздық мөлшерлеме қарыз берілген күнге қолданыстағы ҚР Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесіне және оған қарыз сомасынан жылдық 2% (екі пайыз) қосқанға тең, кредиттік желі мерзімі – 60 ай, Транштар мерзімі –36 айға дейін, қамтамасыз етүсіз.

2024 жыл ішінде Топ 2.207.764 мың теңге мөлшерінде негізгі қарызды және 1.015.121 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді (2023 жыл: 342.982 мың негізгі қарыз және сәйкесінше 192.470 мың теңге пайыз). Өтеу мерзімі қаржыландыру күнінен бастап 36 ай. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайға кредит бойынша 4.072.546 мың теңге мөлшеріндегі өтелмеген негізгі қарыз сомасы және 52.610 мың теңге мөлшеріндегі пайыз сатуға арналған міндеттемелердің құрамына қайта жіктелді (41-ескертпе).

Кредиттік желі KS 02-23-40

2023 жылғы 17 қарашада Топ "Қазақстан Халық Банкі" АҚ-да жалпыкорпоративтік шығыстарды, айналым қаражатын толықтыруды қаржыландыру мақсатында 20.000.000 мың теңге сомаға жаңартылатын кредиттік желі ашты. Бұл кредиттік желі бойынша пайыздық мөлшерлеме қарыз берілген күнге қолданыстағы ҚР Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесіне және оған қарыз сомасынан жылдық 2% (екі пайыз) қосқанға тең, кредиттік желі мерзімі – 36 ай, Транштар мерзімі – 24 айға дейін, қамтамасыз етүсіз.

2023 жыл ішінде Топ осы кредиттік желі бойынша 10.000.000 мың теңге алды, негізгі қарыз бен пайыз өтелген жоқ. 2024 жыл ішінде Топ 10.000.000 мың теңге мөлшерінде негізі қарызды жне 1.142.500 мың теңге мөлшерінде пайызды толықтай өтеді.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

22. ҚАРЫЗ (жалғасы)

"Қазақстан Халық Банкі" АҚ (жалғасы)

Кредиттік желі KS 02-23-06

2023 жылы ақпан айында Топ күрделі шығындарды қаржыланыру мақсатында 50.000.000 мың теңге лимитпен "Қазақстан Халық Банкі" АҚ-мен жаңартылмайтын кредиттік желі туралы келісімге қол қойды. Бұл кредиттік желі бойынша пайыздық мөлшерлеме қарыз берілген күнге қолданыстағы ҚР Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесіне және оған банк қарызының сомасынан жылдық 2% (екі пайыз) қосқанға тең, кредиттік желі мерзімі – 24 ай, Транштар мерзімі – 36 айға дейін, қамтамасыз етүсіз.

2023 жылғы қыркүйек айында Топ 40.500.000 мың теңге жаңартылатын лимитімен айналым қаражатын толықтыру мақсатында қолданыстағы кредиттік желіге қосымшаға қол қойып, лимитті 90.500.000 мың теңгеге дейін ұлғайтты. 2023 жыл ішінде Топ кредиттік желі аясында 82.761.450 мың теңге сомаға транш алды. 2024 жыл ішінде Топ 43.976.550 мың теңге қосымша алды, кредит бойынша 97.581.000 мың теңге мөлшерінде негізгі қарызды және 5.838.431 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді (2023 жыл: 29.157.000 мың теңге негізгі қарыз және сәйкесінше 2.847.683 мың теңге мөлшерінде пайыз).

"Қазақстанның Даму Банкі" АҚ

Кредиттік желі 39-СМ-А/05-02

2024 жыл ішінде Топ 2.846.154 мың теңге негізгі қарызды және 149.423 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді (2023 жыл ішінде: тиісінше 2.846.154 мың теңге және 348.654 мың теңге).

Кредиттік желі 40-СМ-А/05-02

2024 жыл ішінде Топ 1.819.545 мың теңге негізгі қарызды және 155.420 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді (2023 жыл ішінде: тиісінше: 1.213.032 мың теңге және 244.881 мың теңге).

Кредиттік желі СМ-170-19

2024 жыл ішінде Топ 2.133.333 мың теңге негізгі қарызды және 1.347.734 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді (2023 жыл ішінде: тиісінше 2.133.333 мың теңге және 1.502.187 мың теңге).

"Қазақстандағы Қытай Банкі" ЕБ АҚ

Кредиттік желі #232001

2024 жылғы 24 қантарда Топ «Қазақстандағы Қытай Банкі» АҚ-мен жасалған кредиттік желі шарты бойынша 6.200.000 мың теңге мөлшеріндегі қарыз бен 78.361 мың теңге мөлшеріндегі пайызды мерзімінен бұрын жапты.

2024 жылғы 25 ақпанда Топ «Қазақстандағы Қытай Банкі» АҚ-мен кредиттік желі туралы сол келісім аясында 2026 жылғы 25 желтоқсанға дейін 3 жыл өтеу мерзімімен және 15,75% жылдық мөлшерлеменен 6.200.000 мың теңге сомаға қарыз алды. 2024 жылғы 28 ақпанда қарыз 92.225 мың теңге пайызымен бірге мерзімінен бұрын толықтай өтелді.

2024 жылғы 1 наурызда Топ «Қазақстандағы Қытай Банкі» АҚ-мен кредиттік желі туралы сол келісім аясында 3 жыл өтеу мерзімімен және 15,25% жылдық мөлшерлеменен 6.200.000 мың теңге сомаға қарыз алды. 2024 жылғы 1 сәуірде қарыз 81.418 мың теңге пайызымен бірге мерзімінен бұрын толықтай өтелді.

2024 жылғы 26 желтоқсанда Топ «Қазақстандағы Қытай Банкі» АҚ-мен кредиттік желі туралы сол келісім аясында 2 жыл өтеу мерзімімен және 15,75% жылдық мөлшерлеменен 6.200.000 мың теңге сомаға қарыз алды.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

22. ҚАРЫЗ (жалғасы)

"Қазақстандағы Қытай Банкі" ЕБ АҚ (жалғасы)

Кредиттік желі #192004

2023 жыл ішінде Топ "Қазақстандағы Қытай Банкі" ЕБ АҚ-мен кредиттік желі туралы келісім бойынша 36 ай өтеу мерзімімен және 17,25% тіркелген пайыздық мөлшерлеменен 13.000.000 мың теңге сомада кредит алды.

2024 жылғы маусымда Топ 36 ай өтеу мерзімімен және 11,10% жылдық мөлшерлеменен 2.000.000 мың теңге мөлшерінде негізгі қарызды және 104.144 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді (2023 жыл: 208.861 мың теңге пайыз).

2024 жылғы қыркүйекте Топ 36 ай өтеу мерзімімен және 17,10% мөлшерлеменен 13.000.000 мың теңге мөлшерінде негізгі қарызды және 1.503.021 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді (2023 жыл: 1.139.938 мың теңге пайыз).

2024 жыл ішінде Топ 36 ай өтеу мерзімімен және 15,80% тіркелген пайыздық мөлшерлеменен 15.000.000 мың теңге сомада кредит алды.

2024 жыл ішінде Топ кредит бойынша 15.000.000 мың теңге мөлшерінде негізгі қарызды және 255.544 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді.

«Нұрбанк» АҚ

Кредиттік желі #10/23-00

2024 жыл ішінде Топ «Нұрбанк» АҚ-дан 19.200.000 мың теңге сомаға қарыз алды. Кредит бойынша тиімді жылдық пайыздық мөлшерлеме 15,52% құрайды. Кредитті өтеу мерзімі – 2026 жылғы 8 қыркүйек.

2024 жылғы желтоқсанда Топ «Нұрбанк» АҚ-дан 4.000.000 мың теңге сомаға қарыз алды. Кредит бойынша тиімді жылдық пайыздық мөлшерлеме 17,00% құрайды. Кредитті өтеу мерзімі – 2026 жылғы 8 қыркүйек.

2024 жыл ішінде Топ кредит бойынша 34.200.000 мың теңге мөлшерінде негізгі қарызды және 1.937.801 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді.

«First Heartland Jusan Bank» АҚ

2024 жылғы шілдеде Топ кредит бойынша 500.000 мың теңге мөлшерінде негізгі қарызды және 32.390 мың теңге мөлшерінде пайызды өтеді.

Борыштық бағалы қағаздар

Қарыздық бағалы қағаздар

2024 жылдың 31 желтоқсаны мен 2023 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша шығарылған борыштық бағалы қағаздар мен қарыздар:

Облигациялар	Өтеу күні	Валюта	Тиімді сыйақы мөлшерлемесі	2024 жыл	2023 жыл
«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары (KZTKb4)	2026 жылғы маусым	Теңге	11,86%	80.280.087	80.261.964
«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары» (KTCB2.1227)	2027 жылғы желтоқсан	Теңге	15,75%	59.129.063	–
«Кселл» АҚ жергілікті облигациялары	2025 жылғы қыркүйек-қазан	Теңге	15,75%	45.784.792	–
«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары (KTCB2.1227)	2027 жылғы қараша	Теңге	14,75%	42.052.713	–
«Кселл» АҚ жергілікті облигациялары»	2025 жылғы маусым	Теңге	15,25%	25.282.118	–
«Кселл» АҚ жергілікті облигациялары	2027 жылғы сәуір	Теңге	15,25%	15.571.667	–
«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары (KTCB.1024) (44-ескертпе)	2024 жылғы қараша	Теңге	11,84%	–	42.571.667
				268.100.440	122.833.631

6. ҚОСЫМШАЛАР

БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ

197

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

22. ҚАРЫЗ (жалғасы)

Борыштық бағалы қағаздар (жалғасы)

«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары (KZTKb4)

2019 жылғы 19 маусымда Топ "Қазақстан қор биржасы" АҚ-ға жалпы сомасы 80.000.000 мың теңге, тиімді мөлшерлемесі 11,86% және өтеу мерзімі 2026 жылғы маусымда келетін облигацияларды орналастырды. Бір облигацияның номиналды құны – бір мың теңге.

2024 жыл ішінде Топ 9.199.999 мың теңге сомаға пайыз төледі (2023 жыл: 9.200.001 мың теңге сомада пайыз).

«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары (KTCB.1024)

2018 жылғы 6 қарашада және 12 желтоқсанда Топ "Астана" халықаралық қаржы орталығының ("AIX") биржасында 100.000.000 мың теңге сомасында купондық облигациялар листингін жүзеге асырды, тиімді мөлшерлемесі 11,84% және өтеу мерзімі 2024 жылғы қарашада. Бір облигацияның номиналды құны – бір мың теңге. Осы шығарылымдар бойынша облигацияларды Бас компания сатып алды.

2020 жылғы 10 желтоқсанда Топ Бас компаниядан 2024 жылғы 1 қарашаға дейінгі өтеу мерзімімен 25.000.000 мың теңге мөлшерінде жергілікті облигацияларды сатып алды. 2022 жылы Топ 34.000.000 мың теңге сомаға облигациялардың бір бөлігін мерзімінен бұрын сатып алды.

Айналым мерзімі аяқталуына байланысты 2024 жылғы 1 қарашада Топ Astana International Exchange Ltd биржасында 2018 жылғы қарашада орналастырылған өзінің KTCB.1024 акцияларын түпкілікті сатып алды. Сатып алынған облигациялардың жалпы құны 41.000.000 мың теңгені құрады, төленген сыйақы сомасы 5.500.834 мың теңге (2023 жыл: 4.715.000 мың теңге сомада пайыз).

«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары KTCB2.1227

2024 жылғы 1 қарашада Топ "Астана" халықаралық қаржы орталығының ("AIX") биржасында 41.000.000 мың теңге сомасында купондық облигациялар листингін жүзеге асырды, тиімді мөлшерлемесі 14,75% және өтеу мерзімі 2027 жылғы қарашада. Бір облигацияның номиналды құны – бір мың теңге. Осы шығарылымдар бойынша облигацияларды Бас компания сатып алды.

2024 жылғы 27 желтоқсанда Топ "Астана" халықаралық қаржы орталығының ("AIX") биржасында 59.000.000 мың теңге сомасында купондық облигациялар листингін жүзеге асырды, тиімді мөлшерлемесі 15,75% және өтеу мерзімі 2027 жылғы желтоқсанда. Бір облигацияның номиналды құны – бір мың теңге. Осы шығарылымдар бойынша облигацияларды Бас компания сатып алды.

Облигациялық бағдарламаның талаптарына сәйкес облигацияларды ұстаушы сатып алынған күнінен бастап 12 ай өткеннен соң облигацияларды мерзімінен бұрын өтеуді талап ете алады. Тиісінше, Топ бұл облигацияларды ағымдағы міндеттемелердің құрамында 100.000.000 мың теңге мөлшерінде жіктеді.

«Кселл» АҚ жергілікті облигациялары

2024 жылғы наурызда Топ Астана халықаралық биржасында («Астана халықаралық биржасы» АҚ) жалпы сомасы 70.000.000 мың теңгеге облигациялық бағдарламаны мақұлдады. Аталған бағдарлама аясында 2024 жылдың бірінші жартысында Топ номиналды құны 15.000.000 мың теңгені және құбылмалы пайыздық мөлшерлемесі 25.000.000 мың теңгені (купонның мөлшерлемесі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген базалық мөлшерлемелердің орташа арифметикалық мәнінің сомасы ретінде есептеледі және тіркелген маржасы 1 % мөлшерінде) құрайтын, сәйкесінше өтеу мерзімі 2025 жылғы маусым мен 2027 жылғы сәуірге дейінгі екі транш шығарды. Облигациялық бағдарламаның 15.000.000 мың теңге мөлшеріндегі бірінші транш талаптарына сәйкес облигацияларды ұстаушы 2024 жылғы 8 сәуірде сатып алынған күнінен бастап 12 ай өткен соң облигацияларды мерзімінен бұрын өтеуді талап ете алады. Тиісінше, Топ бұл облигацияларды ағымдағы міндеттемелердің құрамында жіктеді.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

22. ҚАРЫЗ (жалғасы)

Борыштық бағалы қағаздар (жалғасы)

«Кселл» АҚ жергілікті облигациялары (жалғасы)

2024 жылы қыркүйек айында Топ 2027 жылғы қыркүйек айына дейінгі өтеу мерзімімен өзгермелі пайыздық мөлшерлемен номиналдық құны 30.000.000 мың теңге облигациялардың үшінші траншын шығарды (купон мөлшерлемесі Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі купондық кезеңде белгілеген базалық мөлшерлемелердің орташа арифметикалық мәні ретінде есептеледі, плюс 0,5% мөлшерінде бекітілген маржа). 2024 жылы қазан айында Топ облтгациялақы бағдарламаны Астана халықаралық биржасында («Астана халықаралық биржа» АҚ) жалпы сомасы 100.000.000 мың теңгеге ұлғайтты. Аталған бағдарлама аясында 2024 жылы қазан айында Топ 2027 жылғы қыркүйек айына дейінгі өтеу мерзімімен өзгермелі пайыздық мөлшерлемен номиналдық құны 15.000.000 мың теңге облигациялардың төртінші траншын шығарды (купон мөлшерлемесі Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі купондық кезеңде белгілеген базалық мөлшерлемелердің орташа арифметикалық мәні ретінде және 0,5% мөлшеріндегі бекітілген маржа ретінде есептеледі).

Бұл шығарылымдар бойынша облигацияларды Бас компания сатып алды. 2024 жылы Топ 4.261.285 мың теңге сомаға пайыз төледі.

Ковенанттар

Топтың ұзақмерзімді қарыздарына 143.237.165 мың теңге сомасындағы, ковенанттары бар қарыздар кіреді, олардың орындалмауы аталған қарыздардың талап етілгенге дейін өтелуге жататынына әкеледі. Олай болмаған жағдайда, бұл қарыздар есепті кезеңнің соңынан кейін 12 айдан астам уақыт ішінде өтелуге тиіс.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 2024 жылғы 31 желтоқсаннан кешіктірілмей орындалуға тиіс болған барлық ковенанттарды орындады. Қолданыстағы кезеңнен кейін орындалуға тиіс ковенанттар тиісті қарыздардың ағымдағы кезең соңындағы қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді ретінде жіктелуіне әсер етпейді. Осылайша, бұл қарыздардың барлығы ұзақмерзімді міндеттемелер ретінде жіктеліп қала береді.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

23. ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ НЫСАНЫНДАҒЫ АКТИВТЕР МЕН ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Төменде пайдалану құқығы нысанындағы активтердің баланстық құны және оның жыл ішіндегі өзгерістері берілген:

мың теңгемен	Ғимараттар мен құрылыстар	Желілер мен базалық стансалар жабдығына арналған аудандар	Жабдық	Барлығы
Бастапқы құны 2023 жылғы 1 қаңтарға	21.146.369	49.637.069	42.848.491	113.631.929
Түсімдер	3.677.328	7.806.101	–	11.483.429
Модификация (4-ескертпе)	(2.033.389)	53.607.555	–	51.574.166
Негізгі құралдарға аудару (8-ескертпе)	416.869	–	(42.848.491)	(42.431.622)
Істен шығу	(766.006)	–	–	(766.006)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	22.441.171	111.050.725	–	133.491.896
Түсімдер	5.478.231	4.901.825	–	10.380.056
Модификация (4-ескертпе)	3.168.300	6.690.421	–	9.858.721
Сатуға арналған активтер (41-ескертпе)	(6.300.901)	(69.840.875)	–	(76.141.776)
Істен шығу	(3.373.307)	–	–	(3.373.307)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	21.413.494	52.802.096	–	74.215.590
Жинақталған тозу 2023 жылғы 31 желтоқсанға	11.201.028	26.150.429	12.985.667	50.337.124
Есептелген тозу	2.994.986	7.789.456	–	10.784.442
Негізгі құралдарға аудару (8-ескертпе)	(403.279)	–	(12.985.667)	(13.388.946)
Істен шығу	(538.031)	–	–	(538.031)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	13.254.704	33.939.885	–	47.194.589
Есептелген тозу	3.102.475	8.159.741	–	11.262.216
Сатуға арналған активтер (41-ескертпе)	(4.901.391)	(25.755.367)	–	(30.656.758)
Істен шығу	(2.957.207)	–	–	(2.957.207)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	8.498.581	16.344.259	–	24.842.840
Қалдық құну 2023 жылғы 31 желтоқсанға	9.186.467	77.110.840	–	86.297.307
2024 жылғы 31 желтоқсанға	12.914.913	36.457.837	–	49.372.750

2012-2019 жылдары Топ шарттар бойынша төленуге жататын барлық жалдау төлемін өтегеннен кейін заңды иелену құқын кейіннен берумен жабдықты жалдауға «Fit Leasing» ЖШС-мен қаржылық жалдау шарттарын жасады. Топ 2022 жылы «Fit Leasing» ЖШС-мен келісімдер бойынша барлық міндеттемелерді өтеді және 2023 жылы қабылдау актілерін алды. Сәйкесінше, Топ баланстық құны 29.042.676 мың теңге жабдықты негізгі құрал ретінде қайта жіктеді.

«Қазактелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

23. ПАЙДАЛАНУ ҚҰҚЫҒЫ НЫСАНЫНДАҒЫ АКТИВТЕР МЕН ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (жалғасы)

Төменде жалдау бойынша міндеттемелердің баланстық құны және оның жыл ішіндегі өзгерістері берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 жыл	2023 жыл
Кезең басына	91.518.878	40.825.884
Түсімдер <i>(45-ескертпе)</i>	10.380.056	11.483.429
Модификация <i>(45-ескертпе)</i>	9.858.721	51.574.166
Істен шығы <i>(45-ескертпе)</i>	(728.245)	(254.802)
Сатуға арналған активтер	(52.433.787)	–
Пайыздар бойынша шығыстар <i>(45 және 38-ескертпе)</i>	7.832.651	5.255.697
Пайыздарды төлеу <i>(45-ескертпе)</i>	(7.832.651)	(5.255.697)
Негізгі қарызды ақша қаражатымен өтеу <i>(45-ескертпе)</i>	(5.924.626)	(12.109.799)
Кезең соңына	52.670.997	91.518.878

Төменде жалдау бойынша ұзақ және қысқа мерзімді міндеттемелердің баланстық құны берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
Жалдау бойынша міндеттемелер: ұзақ мерзімді бөлігі	47.051.485	79.673.946
Жалдау бойынша міндеттемелер: қысқа мерзімді бөлігі	5.619.512	11.844.932

Төменде пайда және залал құрамында танылған сома көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
Пайдалану құқығы нысанындағы активтерге есептелген тозу	11.262.216	10.784.442
Жалдау бойынша міндеттемелердің пайыздық шығыстары <i>(38-ескертпе)</i>	7.832.651	5.255.697
Қысқа мерзімді жалға алу және құны төмен активтерді жалға алу шығыстары (өткізудің өзіндік құнына қосылған) <i>(34-ескертпе)</i>	4.645.040	1.147.676
Қысқа мерзімді жалға алу шығыстары (жалпы және өкімшілік шығыстар қосылған) <i>(35-ескертпе)</i>	401.115	294.290
	24.141.022	17.482.105

2024 жылы жалдау бойынша ақшалай шығыстардың жалпы сомасы 18.803.432 мың теңгені құрады, оның ішінде құны төмен активтерді жалға алуға және қысқа мерзімді жалға алуға жататын 5.046.155 мың теңге мөлшерінде ақшалай қаражаттың кетуі (2023 год: сәйкесінше 18.807.462 мың теңге және 1.441.966 мың теңге).

24. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЯҚЫ БЕРУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Мемлекеттік зейнетақыны қамтамасыз ету бойынша міндеттемелер

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес әлеуметтік салықты төлейді. Әлеуметтік салық және жалақыны есептеу олардың туындауына қарай шығыстарда көрсетіледі. Сондай-ақ Топ жұмыскерлердің жалақысынан тиісінше жинақтаушы зейнетақы қорларына жұмыскерлердің жарнасы ретінде төленетін 10 % және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға 2% ұстап қалады. Мұндай шығыстар орын алған кезеңі бойынша көрсетіледі.

Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер

31 желтоқсанға Топтың жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша жалпы міндеттемелері мыналарды қамтыды:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 жыл	2023 жыл
Белгіленген төлемдері бар зейнетақы жоспарлар бойынша міндеттемелердің дисконтталған құны	16.358.644	14.959.697
Басқа ұзақ мерзімді төлемдер бойынша міндеттемелердің дисконтталған құны	143.552	147.399
	16.502.196	15.107.096

«Қазактелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

24. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЯҚЫ БЕРУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер (жалғасы)

Белгіленген төлемдері бар Зейнетақы жоспары компания мен жұмыскерлер арасында жасалған Ұжымдық шартқа сәйкес зейнетақымен қамтамасыз ету бойынша міндеттемелерді орындауды көздейді. Басқа ұзақ мерзімді төлемдер мерейтойлық күндерге сыйақы төлеуді, жұмыскерлердің қайтыс болуына байланысты төлемдерді және басқаларын қамтиды. Топ мұндай міндеттемелер үшін Қор құрған жоқ.

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін белгіленген төлемдермен зейнетақы жоспарлары бойынша міндеттеменің дисконтталған құнын салыстыру берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына барлық міндеттемелер	14.959.696	17.508.382
Ағымдағы қызметтердің құны	832.345	735.483
Пайыздық шығындар	1.627.615	1.736.831
Жыл ішінде төленген сыйақы	(3.548.565)	(2.740.028)
Өзге жиынтық кіріс құрамында жыл ішінде танылған актуарлық залал/(кіріс)	2.487.553	(2.280.971)
Жыл аяғына барлық міндеттеме	16.358.644	14.959.697
Жыл ішінде төленетін міндеттемелер	(1.214.848)	(1.181.307)
Бір жылдан аса уақыттан кейін төленетін міндеттемелер	15.143.796	13.778.390

Төменде 31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін белгіленген төлемдермен өзге де ұзақ мерзімді төлемдер бойынша міндеттемелердің дисконтталған құнын салыстырып тексеру берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 жыл	2023 жыл
Жыл басына барлық міндеттемелер	147.399	742.004
Ағымдағы қызметтердің құны	56.370	57.056
Өткен кезеңдердегі қызметтердің құны	–	84.244
Пайыздық шығындар	16.036	73.607
Жыл ішінде төленген сыйақы	(78.509)	(72.981)
Пайда мен залал құрамында жыл ішінде танылған актуарлық зала/(пайда)	2.256	(736.531)
Жыл аяғына барлық міндеттеме	143.552	147.399

Жыл ішінде төленетін міндеттемелер	(59.054)	(90.627)
Бір жылдан аса уақыттан кейін төленетін міндеттемелер	84.498	56.772

2024 жылы танылған актуарлық (пайда)/(зала) негізінен дисконттау мөлшерлемесіне қатысты болжамдардың өзгеруіне және өткен кезеңдердегі түзетулерге байланысты болды (2023 жыл: негізінен ұжымдық шарттағы өзгерістер нәтижесінде алынды).

Жалпы сомасы 2.534.622 мың теңгеге Ағымдағы қызметтердің құны, пайыздар шығыны және жұмыскерлерге өзге де жеңілдіктер бойынша аутуарлық залал өткізудің өзіндік құны мен жалпы және өкімшілік шығыстарда көрсетілді (2023 жыл: 1.950.689 мың теңге) *(38 және 39-ескертпелер)*.

Топта танылмаған актуарлық шығындар немесе бұрынғы қызметтердің танылмаған құны болған жоқ.

Міндеттемелерді есептеу кезінде жұмысшылардың өлім-жітім деңгейіне қатысты жарияланған статистика және жұмыскердің санына, жасына, жынысына және жұмыс өтіліне қатысты Топтың нақты деректері пайдаланылды. Топтың зейнетақы жоспарлары бойынша зейнетақы міндеттемелерін айқындау кезінде пайдаланылған басқа да негізгі жорамалдар келесі кестеде көрсетілген:

	2024 жыл	2023 жыл
Дисконттау мөлшерлемесі	11,40%	10,88%
Ең төменгі жылдық жалақының болжамды ұлғаюы	13,00%	12,00%

«Қазактелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

24. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЯҚЫ БЕРУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер (жалғасы)

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша елеулі жорамалдар үшін сезімталдықтың сандық талдауы берілген:

	Дисконттау мөлшерлемесі	Ең төменгі жылдық жалақының болжамды ұлғаюы		
	0,5%-ға өсу	0,5%-ға төмендеу	1%-ға өсу	1%-ға төмендеу
Сезімталдық деңгейі Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемелерге ықпал, мың теңгемен	(786.213)	863.538	1.103.666	(1.039.594)

Төменде 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша елеулі жорамалдар үшін сезімталдықтың сандық талдауы берілген:

	Дисконттау мөлшерлемесі	Ең төменгі жылдық жалақының болжамды ұлғаюы		
	0,5%-ға өсу	0,5%-ға төмендеу	1%-ға өсу	1%-ға төмендеу
Сезімталдық деңгейі Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемелерге ықпал, мың теңгемен	(701.305)	770.278	984.475	(927.323)

Жоғарыда көрсетілген сезімталдық талдауы белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемеге негізгі жорамалдардың дәйекті өзгерістері ықпал ететін әдістің негізінде жүргізілді, есепті кезең соңындағы жағдай бойынша олардың мәндері экстраполяциялау арқылы анықталады. Сезімталдық талдауы басқа жорамалдар өзгермейтін жағдайда елеулі жорамалдардың өзгерісіне негізделеді. Сезімталдық талдауы белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік бағдарламасы бойынша міндеттеменің нақты өзгерісін көрсетпеуі мүмкін, себебі жорамалдардың өзгерістері бір-біріне қатыссыз өтетіндіктен оның орын алу ықтималдығы төмен.

25. ШАРТ БОЙЫНША ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсанға шарт бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер мынадай баптармен берілді:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 жыл	2023 жыл
Операторлармен шарттар бойынша міндеттемелер	6.049.441	3.241.662
Абоненттерді қосу бойынша шарт міндеттемелері	340.661	351.833
Шарттар бойынша өзге де міндеттемелер	2.815.338	3.495.147
	9.205.440	7.088.642

Шарт бойынша 31 желтоқсанға міндеттемелер қозғалысы:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 жыл	2023 жыл
Шарт бойынша 1 қаңтарға міндеттемелер	39.703.132	34.296.312
Жыл ішінде келешектегі кезеңдерге жатқызылғаны	341.886.523	355.785.268
Түсім ретінде танылғаны	(338.281.126)	(350.378.448)
Сатуға арналған міндеттемелер <i>(41-ескертпе)</i>	(16.690.504)	–
Шарт бойынша 31 желтоқсанға міндеттемелер	26.618.025	39.703.132

Қысқа мерзімді <i>(29-ескертпе)</i>	17.412.585	32.614.490
Ұзақ мерзімді	9.205.440	7.088.642

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

26. АКТИВТЕРДІ ТАРАТУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Активтерді жою жөніндегі міндеттемелерге арналған резерв ақша ағындарын бағалауды пайдалана отырып, учаскелер мен объектілерді бастапқы жағдайына дейін қалпына келтіруге арналған күтілетін шығындардың дисконтталған құны бойынша көрсетіледі және нақты актив құнының бөлігі ретінде танылады. Ақша ағындары салыққа дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталады, бұл оларды пайдаланудан шығару міндеттемелеріне тән тәуекелдерді көрсетеді.

31 желтоқсанға активтерді шығару жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтің қозғалысы:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтарға активтерді тарату бойынша міндеттемелер үшін резерв	14.535.891	9.542.760
Есептелген резервтер (8-ескертпе)	678.707	3.227.077
Дисконт амортизациясы (39-ескертпе)	432.101	1.847.576
Сатылатын активтермен тікелей байланысты міндеттемелер (41-ескертпе)	(10.633.247)	-
Резервті пайдалану	-	(81.522)
31 желтоқсанға активтерді тарату бойынша міндеттемелер резерві	5.013.452	14.535.891
Қысқа мерзімді бөлігі (31-ескертпе)	-	955.785
Ұзақ мерзімді бөлігі	5.013.452	13.580.106

27. САУДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

31 желтоқсанға сауда кредиторлық берешекке мыналар кірді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді жеткізуге сауда кредиторлық берешек	59.192.240	78.262.370
Көрсетілген қызметтер үшін сауда кредиторлық берешек	22.142.732	26.239.149
Алынған ТМҚ үшін сауда кредиторлық берешек	1.614.568	2.311.508
	82.949.540	106.813.027

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына сауда кредиторлық берешекке пайыз есептелген жоқ.

31 желтоқсанға сауда кредиторлық берешек мынадай валюталармен берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Теңге	64.066.010	85.797.617
Еуро	13.838.854	14.545.753
АҚШ доллары	5.012.162	6.257.046
Ресей рублі	29.332	205.951
Өзгелері	3.182	6.660
	82.949.540	106.813.027

28. ӨЗГЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсанға шарттар бойынша өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер мыналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Жұмыскерлермен есептесулер	25.073.149	29.093.300
Төленетін дивидендтер (21-ескертпе)	17.573	42.392
Өзгелері	3.512.533	3.730.176
	28.603.255	32.865.868

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелерге пайыз есептелген жоқ, қалдықтар негізінен теңгемен көрсетілді.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

29. ШАРТ БОЙЫНША ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсанға шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер мыналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Алынған аванс	15.137.254	30.584.127
Операторлармен шарттар бойынша міндеттемелер	1.934.677	1.567.271
Абоненттерді қосуға шарттар бойынша міндеттемелер	195.821	227.587
Шарттар бойынша өзге міндеттемелер	94.696	112.568
Өзгелері	50.137	122.937
	17.412.585	32.614.490

Алынған аванстар телекоммуникациялық байланыс, интернет-қызметтер, IPTV қызметтерін көрсеткені үшін клиенттердің алдын ала төлемін білдіреді.

30. ӨЗГЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсанға өзге қысқа мерзімді қаржылық емес міндеттемелер мыналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Бағалау міндеттемелері		
Шарттық міндеттемелер мен айыппұлдар бойынша сот шағымдары	-	2.061.971
Салық тәуекелдері бойынша бағалау міндеттемелері	-	2.025.935
Активтердің шығарылуы бойынша міндеттемелер (26-ескертпе)	-	955.785
	-	5.043.691

Өзге қаржылық емес міндеттемелер

Табыс салығынан басқа, төлемге салық	6.078.626	7.250.355
Зейнетақы қорларымен есептесу	1.219.462	1.187.388
Өзгелері	1.392.515	811.894
	8.690.603	9.249.637
	8.690.603	14.293.328

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы салық тәуекелдері бойынша бағалау міндеттемелеріндегі өзгерістер:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтарға бағалау міндеттемелері	2.025.935	1.910.312
Салық тәуекелдері бойынша бағалау міндеттемелерін есептеу	-	115.623
Тоқтатылған қызмет	(2.025.935)	-
31 желтоқсанға бағалау міндеттемелері	-	2.025.935

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін шарттық міндеттемелер мен айыппұлдар бойынша сот талаптарындағы өзгерістер:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтарға бағалау міндеттемелері	2.061.971	3.684.675

Сот шешімі бойынша төлем (6-ескертпе)	-	(2.762.348)
Айыппұлдар мен өсімақылар бойынша резервті кері қайтару (46-ескертпе)	(2.061.971)	(721.000)
Резервтерді есептеу (41-есекртпе)	-	1.860.644
31 желтоқсанға бағалау міндеттемелері	-	2.061.971

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

31. МЕМЛЕКЕТТІК СУБСИДИЯЛАР

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына мемлекеттік субсидиялар мыналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
1 қаңтарға мемлекеттік субсидиялар	40.176.438	26.857.966
Бір жыл ішінде алынғаны	22.962.687	22.778.254
Пайда мен шығын туралы есепте көрсетілгені	(9.823.572)	(9.459.782)
Шығатын топқа жататын мемлекеттік субсидиялар (41-ескертпе)	(18.519.580)	-
31 желтоқсанға мемлекеттік субсидиялар	34.795.973	40.176.438

Қысқа мерзімді бөлігі	7.596.319	8.414.199
Ұзақ мерзімді бөлігі	27.199.654	31.762.239

2021 жылы Үкімет жиіліктер белдеулерін, радиожііліктерді беру, радиоэлектрондық құралдар мен жоғары жиілікті құрылғыларды пайдалану қағидаларына ("Қағидалар") өзгерістерді бекітті, олардың негізінде Топ 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап 2025 жылғы 1 қаңтарға дейін радиожііліктерді пайдаланғаны үшін жылдық төлемді 90%-ға төмендету түрінде мемлекеттік субсидиялар алуға құқылы. Мемлекеттік субсидиялар талаптарды сақтау шартымен беріледі, атап айтқанда ауылдық және қалалық жерлерде интернетке кең жолақты қатынауға байланысты жобаларды қаржыландыру. Егер кеңжолақты интернетке қатынауға байланысты жобаларды қаржыландыру алынған салық жеңілдіктерінің сомасынан аз болса, онда Топ радиожііліктерді пайдаланғаны үшін жыл сайынғы төлемді білік органдары алдындағы орындалмаған міндеттемелердің сомасы мөлшерінде төлеуі керек.

22.962.687 мың теңге мөлшеріндегі 2024 жылы радиожііліктерді пайдалану үшін жылдық төлемді төмендету нәтижесінде босатылған қаражатты Топ сәйкесінше интернетке кеңжолақты қатынау желілерін сатып алуға және салуға жұмсады. Активтермен байланысты мемлекеттік субсидиялар кейінге қалдырылған кіріс деп танылады және ол активті пайдалы қолдану мерзімі ішінде жүйелі түрде пайда мен зала құрамында танылады.

2024 жылғы 31 желтоқсанға осы субсидиялармен байланысты орындалмаған шарттар немесе күтпеген жағдайлар болған жоқ.

32. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАР БОЙЫНША ТҮСІМ

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін сатып алушылармен шарттар бойынша түсім мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін			
	Тіркелген телекоммуникациялық байланыс	Мобильді байланыс	Өзгелері	Барлығы
Деректер беру бойынша қызметтер	147.645.862	103.359.568	7.211	251.012.641
Сым арқылы және сымсыз телефон байланысы қызметтері	31.199.318	69.390.591	-	100.589.909
Жабдық пен мобильді құрылғылар сату	5.091	36.558.777	-	36.563.868
Желіаралық қосылыс қызметтері	17.414.200	2	-	17.414.202
Байланыс арналарын жалға беру	2.093.400	-	-	2.093.400
Өзгелері	58.034.381	15.334.114	506.318	73.874.813
	256.392.252	224.643.052	513.529	481.548.833

Уақыт өте келе берілген қызметтер	256.387.161	188.084.275	513.529	444.984.965
Белгілі бір уақытта берілген тауарлар	5.091	36.558.777	-	36.563.868
	256.392.252	224.643.052	513.529	481.548.833

B2C*	151.450.360	173.920.576	499.365	325.870.301
B2B**	30.986.817	41.727.650	14.164	72.728.631
B2O***	19.465.757	8.994.826	-	28.460.583
B2G****	54.489.318	-	-	54.489.318
	256.392.252	224.643.052	513.529	481.548.833

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

32. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАР БОЙЫНША ТҮСІМ (жалғасы)

Мың теңгемен	2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін			
	Тіркелген телекоммуникациялық байланыс	Мобильді байланыс	Өзгелері	Барлығы
Деректер беру бойынша қызметтер	152.060.224	82.002.764	7.677	234.070.665
Сым арқылы және сымсыз телефон байланысы қызметтері	35.124.740	65.520.943	–	100.645.683
Жабдық пен мобильді құрылғылар сату	1.601	33.122.615	–	33.124.216
Желіаралық қосылыс қызметтері	10.591.910	6.680.740	–	17.272.650
Байланыс арналарын жалға беру	2.731.109	–	–	2.731.109
Өзгелері	50.527.893	13.306.991	6.073.326	69.908.210
	251.037.477	200.634.053	6.081.003	457.752.533
Уақыт өте келе берілген қызметтер	251.035.876	167.511.438	6.081.003	424.628.317
Белгілі бір уақытта берілген тауарлар	1.601	33.122.615	–	33.124.216
	251.037.477	200.634.053	6.081.003	457.752.533
B2C*	143.316.682	144.092.970	1.306.547	288.716.199
B2B**	23.301.779	34.382.562	4.774.456	62.458.797
B2O***	21.451.039	21.841.677	–	43.292.716
B2G****	62.967.977	316.844	–	63.284.821
	251.037.477	200.634.053	6.081.003	457.752.533

* B2C (Business-to-consumer – тұтынушыға арналған бизнес) түпкілікті тұтынушыларға (жеке тұлғаларға) көрсетілетін қызметтер.

** B2B (Business-to-business – бизнеске арналған бизнес) ірі кәсіпорындар мен ШОБ қоса алғанда, корпоративтік секторға көрсетілетін қызметтер.

*** B2O (Business-to-operators – операторларға арналған бизнес) байланыс операторларына көрсетілетін қызметтер.

**** B2G (Business-to-government – мемлекетке арналған бизнес) мемлекеттік секторға көрсетілетін қызметтер..

33. АУЫЛДЫҚ ЖЕРЛЕРДЕ ӘМБЕБАП ҚЫЗМЕТТЕРДІ КӨРСЕТУГЕ ӨТЕМАҚЫ

Субсидиялау туралы бекітілген нормативтік құжаттарға сәйкес ауылдық жерлерде әмбебап телекоммуникациялық қызметтерді көрсету шығындары субсидиялануға жатады. Өтемақы сомасы оператордың шығынды әмбебап телекоммуникалық қызметтердің шығыстары мен кірістері арасындағы айырмашылық ретінде есептеледі

Общая сумма полученных компенсаций за 2024 жылы алынған өтемақыларды жалпы сомасы 5.025.725 мың теігені құрады (2023 жылы: 8.853.903 мың теңге).

2024 жылғы 31 желтоқсанға бұл гранттарға қатысты орындалмаған шарттар немесе күтпеген жағдайлар болған жоқ.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

35. ӨТКІЗУДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін өзіндік құн мынадай түрде берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Персоналға арналған шығыстар (37-ескертпе)	115.957.188	109.176.548
Тозу және амортизация	95.778.550	94.072.372
SIM-карталар, скретч-карталар, бастапқы топтамалар мен мобильдік құрылғылар құны	35.564.690	27.694.849
Жөндеу және техникалық күтім жасау шығыстары	24.767.784	19.604.778
Жилілік диапазонын пайдалану үшін төлемдер	22.731.774	18.437.320
Желіаралық қосылыс қызметтері	18.273.192	19.785.124
Электр энергиясы	11.977.075	8.902.462
Байланыс арналарын жалға беру	11.667.894	10.080.148
Материалдар	6.925.321	7.148.352
Контент шығыстары	6.881.541	5.864.179
Байланыс қызметтерін көрсету құқығына төлемдер	6.061.689	6.160.326
Күзет және қауіпсіздік	4.661.179	3.506.442
Қысқа мерзімді жалдау және құны төмен активтерді жалдау бойынша шығыстар (23-ескертпе)	4.645.040	1.147.676
Коммуналдық қызметтер	2.294.172	2.822.548
Іссапар шығыстары	2.292.762	2.011.430
Желіні бірлесіп пайдалану бойынша шығыстар	1.385.100	899.457
Мүлкті сақтандыру	916.893	762.328
Спутниктік байланыс қызметтері	768.858	768.482
Өзгелері	11.363.506	12.591.159
	384.914.208	351.435.980

36. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін жалпы және әкімшілік шығыстар мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Персоналға арналған шығыстар (37-ескертпе)	19.371.017	18.204.055
Табыс салығынан басқа салық	5.159.201	5.331.436
Консультациялық қызметтер	3.017.542	1.805.868
Тозу және амортизация	2.466.832	1.770.024
Социальные мероприятия	1.362.160	1.174.636
Жөндеу және техникалық күтім жасау шығыстары	898.680	329.200
Іссапар шығыстары	723.627	940.008
Материалдар	672.636	396.033
Өткізудің таза құнына дейін тауар-материалдық қорлардың құнын есептен шығару (14-ескертпе)	422.646	790.159
Қысқа мерзімді жалдау бойынша шығыстар (23-ескертпе)	401.115	294.290
Жұмыскерлердің біліктілігін арттыру	298.416	337.270
Сақтандыру	256.682	181.665
Персонал аутсорсингіне шығыстар	251.986	234.745
Күзет және қауіпсіздік	128.558	208.609
Банк комиссиялары	51.466	302.906
Өзгелері	6.688.960	4.369.359
	42.171.524	36.670.263

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

37. ӨТКІЗУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін өткізу бойынша шығыстар мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2024 ЖЫЛ	2023 жыл (қайта есептелді)*
Маркетинг және жарнама	5.061.136	6.656.014
Шарт жасасу шығындарын амортизациялау	2.264.321	1.943.191
Өзгелері	1.727.079	1.474.982
	9.052.536	10.074.187

38. ПЕРСОНАЛҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін өткізу бойынша шығыстар мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Жалақы	119.623.963	113.175.904
Еңбекке ақы төлеу қорынан салық	13.169.620	12.254.010
Жұмыскерлерге сыйақы беру шығыстары (24-ескертпе)	2.534.622	1.950.689
	135.328.205	127.380.603

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін персоналға арналған шығыстарды бөлу мынадай баптар бойынша берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Өткізудің өзіндік құны (34-ескертпе)	115.957.188	109.176.548
Жалпы және әкімшілік шығыстар (35-ескертпе)	19.371.017	18.204.055
	135.328.205	127.380.603

39. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫСТАР/ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін қаржылық шығыстар және қаржылық кірістер мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Қаржылық шығыстар		
Қарыздар бойынша пайыздық шығыстар	(31.793.353)	(25.851.583)
Жалдау міндеттемелері бойынша пайыздық шығыс	(6.429.797)	(2.216.105)
Дисконт амортизациясы (активтерді жою бойынша міндеттемелер) (26-ескертпе)	(432.101)	(413.072)
Ұзақ мерзімді кредиторлық берешекті дисконттау амортизациясы	(306.843)	(67.447)
Өзге де айналымнан тыс қаржылық активтерді дисконттау	(96.228)	(152.776)
Артықшылықты акциялардың борыштық құрамдас бөлігі бойынша пайыздық шығыс (22-ескертпе)	(89.636)	(89.636)
Ұзақ мерзімді қарыздар бойынша дисконтты тану	(284)	(37)
Өзге де шығыстар	(561.362)	409.460
	(39.709.604)	(28.381.196)

Қаржылық кірістер		
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешекті дисконттау амортизациясы	2.154.238	1.774.751
Депозиттер бойынша пайыздық кіріс	1.988.870	3.919.061
Жұмыскерлерге берілетін ұзақ мерзімді қарыз бойынша дисконт амортизациясы	1.090.693	1.927.212
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс	1.022.246	2.918.144
Ақша қаражатының қалдығы бойынша пайыздық кіріс	267.212	278.853
Ұзақ мерзімді депозиттер бойынша дисконт амортизациясы	–	1.497.009
Өзге де кірістер	702.753	762.265
	7.226.012	13.077.295

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

40. ӨЗГЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫСТАР/(КІРІСТЕР)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін өзге де операциялық кірістер мен шығыстар мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл (қайта есептелді)*
Өзге операциялық шығыс		
Жалға беру кірістері	2.260.529	2.191.994
Есептен шығарылған міндеттемелерден кіріс	752.304	1.597.404
Айыппұлдар мен өсімақылар	557.378	363.847
Коммуналдық қызметтер шығыстарының орнын толтыру	161.847	132.640
Қауымдасытырлған ұйым акцияларының 49% сатудан түскен пайыз		
(10-ескертпе)	-	876.945
Өзгелері	1.097.160	1.632.612
	4.829.218	6.795.442
Өзге операциялық шығыстар		
Коммуналдық шығыстар	(478.469)	(748.678)
Жалға алу шығыстары	(100)	(192)
Өзгелері	2.842.853	(1.616.190)
	2.364.284	(2.365.060)

41. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін табыс салығы бойынша шығыстар мына баптармен берілді:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	8.745.407	17.689.909
Өткен жылдың табыс салығына қатысты түзетулер	(2.292.833)	782.037
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу	1.618.294	(6.270.755)
Жалғасатын қызметке қатысты табыс салығы	8.070.868	12.201.191

2024 және 202 жылдары Топ пен еншілес компаниялар үшін салық мөлшерлемесі 20% құрады.

20% көлеміндегі белгіленген мөлшерлеме бойынша (2022 жыл: 20%) салық салынғанға дейінгі пайдаға қатысты табыс салығы бойынша шығыстарды 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстармен салыстыру төменде берілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Жалғасатын қызметтен салық салғанға дейігі пайда	32.211.821	48.850.411
Тоқтатылған қызметтен салық салғанға дейінгі пайда	124.740.158	85.387.380
20% ресми салық мөлшерлемесі бойынша есептелген табыс салығы	31.390.396	26.847.558
Алдағы кезеңдерге ауыстырылған, танылмаған салық шығынын өзгерту	372.176	21.547
Шығатын топқа қатысты кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін тану	42.757.512	-
Қаржылық емес активтердің құнсыздануы	1.273.119	277.705
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үлестік		
құралдарға инвестицияны қайта бағалаудан пайда	(452.056)	-
Қауымдастырылған ұйымдардың залалындағы Топтың үлесі	47.252	-
Алдағы жылдың табыс салығына қатысты түзетулер	592.167	1.903.915
Шегерілмейтін шығыстар	3.740.120	783.857
Табыс салығы бойынша барлық шығыс	79.720.686	29.834.582

Пайда мен залал туралы есепте көрсетілген табыс салығы бойынша шығыс	8.070.868	12.201.191
Тоқтатылған қызметке қатысты табыс салығы	71.649.818	17.633.391
	79.720.686	29.834.582

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

40. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсанға шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген активтердің салық базасы мен міндеттемелер, сомалар арасындағы мерзімдік айырмашылықтарына есепті күнде қолданыстағы ресми салық мөлшерлемелерін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салықта мынадай позициялар қамтылған:

	Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп		Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп		Өзге жиынтық залал құрамында	
Мың теңгемен	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан	2024 жыл	2023 жыл	2024 жыл	2023 жыл
Кейінге қалдырылған салық активтері						
Негізгі құралдар	2.119	67.260	(65.141)	(3.153.215)	-	-
Кейінге қалдырылған қызметтер	3.137.368	4.693.770	(1.556.402)	(554.317)	-	-
Мемлекеттік субсидиялар	12.046.126	8.246.596	3.799.530	2.874.643	-	-
Жұмыскерлерді сыйақылауға резерв	3.317.314	4.051.525	(734.211)	699.051	-	-
Активтерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелер	3.222.951	2.464.751	758.200	555.877	-	-
Көшіруге салық залалдары	-	21.547	(21.547)	13.061	-	-
Жұмыскерлерді сыйақылау бойынша міндеттемелер	2.370.082	2.085.446	828.587	(222.950)	(543.951)	(279.987)
Жалдау бойынша міндеттемелер	2.446.252	787.978	1.658.274	(344.754)	-	-
Жұмыскерлердің пайдаланбаған демалыстары бойынша есептелген резерв	1.880.532	1.071.816	808.716	228.715	-	-
Күтілетін кредит залалына есептелген резервтер	1.600.733	1.546.288	54.445	292.523	-	-
Материалдық емес активтер	760	540	220	(95.766)	-	-
Өзгелері	2.464.404	2.632.433	(168.029)	1.358.410	-	-
Минус: кейінге қалдырылған салықты шегергендегі танылмаған салық активтері	(304.084)	(21.547)	(282.537)	(21.547)	-	-
Минус: кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін шегергендегі кейінге қалдырылған салық активтері	(32.021.227)	(27.278.952)	(4.742.275)	(2.451.056)	-	-
Кейінге қалдырылған активтер	163.330	369.451	337.830	(821.325)	(543.951)	(279.987)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері						
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	64.251.699	52.218.077	12.033.622	(3.407.495)	-	-
Өзгелері	1.210.574	795.203	415.371	71.748	-	-
Отложенное налоговое обязательство в отношении выбывающей группы	42.757.512	-	42.757.512	-		
Минус: кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін шегергендегі кейінге қалдырылған салық активтері	(32.021.227)	(27.278.617)	(4.742.610)	(2.450.721)	-	-
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	76.198.558	25.734.663	50.463.895	(5.786.468)		
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу	-	-	50.126.065	(4.965.143)	(543.951)	(279.987)

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

40. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте кейінге қалдырылған салық активтері және міндеттемелері былайша көрсетілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Кейінге қалдырылған салық активтері	163.330	369.451
Жалғасатын қызметтен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(64.433.388)	(25.734.663)
Тоқтатылған қызметтен кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(11.765.170)	–
Таза кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(76.035.228)	(25.365.212)

Мың теңгемен	2024 год	2023 год
--------------	----------	----------

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін салыстыру, нетто1 қаңтарға сальдо(25.365.212)(30.050.368)

Есепті кезеңге табыс салығы бойынша (шығыс)/үнемдеу – жалғасатын қызмет құрамында танылған уақыт шектерінің туындауы және қалпына келуі	(1.618.294)	4.965.143
Есепті кезеңге табыс салығы бойынша шығыс – тоқтатылған қызметте уақыт шектерінің туындауы және қалпына келуі	(48.507.771)	–
Басқа жиынтық залалдың құрамындағы танылған кейінге қалдырылған салықты шегергенде	(543.951)	(279.987)
31 желтоқсанға сальдо	(76.035.228)	(25.365.212)

Топ ағымдағы салық активтері мен ағымдағы салық міндеттемелерін және сол салық органы алатын табыс салығына қатысты кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін есепке алуды жүргізуге заңды құқығы болған жағдайда ғана салық активтері мен міндеттемелері арасында өзара есепке алу жүргізеді.

Кейінге қалдырылған салық активі болашақта осы актив пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайданы алудың айтарлықтай ықтималдығы болатын дәрежеде ғана танылады. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салық шығындары олар пайда болған күннен бастап 10 жылға дейін кейінге қалдырылуы және 2029 жылы аяқтала бастайды. Кейінге қалдырылған салық активтері тиісті салық үнемін іске асыру ықтималдығы жоқ дәрежеде азайтылады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық міндеттемелері танылмаған, еншілес ұйымдарға салынған инвестицияларға байланысты уақытша айырмашылықтардың жиынтық сомасы 131.436.906 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсанға 293.131.434 мың теңге). Топ уақыт айырмашылықтарының деректерін пайдалануды бақылай алады және бұл уақыт айырмашылықтары жақын болашақта пайдаланылады деп күтпейді

Компания «Самұрық-Қазынаның жанама еншілес ұйымы болып табылады. Самұрық-Қазынаның Pillar II үлгілік қағидалары қабылданған немесе елеулі дәрежеде қабылданған түрлі юрисдикцияларда жұмыс істейтін еншілес ұйымдары бар. Алайда, Компания мен оның еншілес ұйымдары Pillar II үлгілік қағидалары қабылданбаған әлі енгізілмеген Қазақстанда жұмыс істейтіндіктен, Компания мен оның еншілес ұйымдарында Pillar II үлгілік ережелері қолданылуға жатпайды.

42. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ

«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС

2024 жылғы 30 сәуірде Топтың жалпы жиналысы еншілес ұйым – «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-нің (МТС) 100% үлесін үшінші тарап – Power International Holding (PIH) компаниясының пайдасына сату туралы шешім қабылдады. 2024 жылғы 30 сәуірдегі жағдай бойынша МТС компаниясы сатуға арналған шығатын топ және тоқтатылған қызмет ретінде жіктелді, себебі МТС компаниясы GSM және LTE стандарттарында мобильді телекоммуникациялық байланыс ұсынатын Топтың дербес маңызды қызмет бағыты болып табылады.

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

41. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ (жалғасы)

2024 жылғы 4 маусымда Топ PIH Interconnect Ltd. компаниясымен (PIH-тің еншілес ұйымы) МТС-ті өткізу туралы келісім жасасты.

2024 жылғы 12 қарашада негізгі келісімге өзгерістер енгізіліп, оған сәйкес келісім бойынша құқықтар мен міндеттемелер PIH-тың басқа еншілес ұйымы – PIH Communication LLC компаниясына берілді. Қол қойылған келісімге сәйкес, тараптар меншік құқығы мен бақылауды «Қазақтелеком» АҚ-дан PIH Communication LLC компаниясына өткізу үшін орындалуы тиіс алдын ала шарттарды келісті. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша МТС-тің 100% үлесіне меншік құқығының ауысуы мәмілені аяқтау шарттарының орындалу процесі әлі жалғасып жатқандықтан жүзеге асырылған жоқ, сондықтан Топ МТС компаниясына бақылауын сақтап қалды. МТС-тің 100% үлесін сату 2025 жылғы қаңтарда аяқталды (47-ескертпе).МТС үлесін сату құны келісімге сәйкес 1.100.000.000 АҚШ долларын құрады, оның бір бөлігі шартты сыйақы түрінде қарастырылған.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатуға арналған ретінде жіктелген МТС-тің негізгі актив және міндеттеме сыныптары төменде көрсетілген:

Мың теңгемен	2024 жылғы 31 желтоқсан
--------------	-------------------------

Активтер	
Негізгі құралдар	210.256.968
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	40.999.672
Материалдық емес активтер	160.270.774
Гудвил	96.205.967
Айналымдық емес активтер үшін төленген аванс	803.581
Тауар-материалдық қор	3.829.684
Сауда дебиторлық берешек	5.436.997
Өзге де айналымнан тыс қаржылық активтер	200.461
Шарттар жасасу шығындары	1.319.924
Өзге айналымдағы қаржылық емес активтер	6.862.210
Ақша қаражаты және оның баламалары	51.159.188
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер	577.345.426

Міндеттемелер	
Қарыз: ұзақ мерзімді бөлігі	27.128.725
Жалдау бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	31.277.294
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	11.765.170
Активтерді тарату бойынша міндеттемелер	15.930.567
Мемлекеттік субсидиялар: ұзақ мерзімді бөлігі	18.615.671
Қарыз: қысқа мерзімді бөлігі	3.411.694
Жалдау бойынша міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі	8.632.624
Сауда кредиторлық берешек	18.492.017
Төленетін корпоративтік табыс салығы	339.181
Шарт бойынша міндеттемелер: қысқа мерзімді бөлігі	16.960.504
Мемлекеттік субсидиялар: қысқа мерзімді бөлігі	5.309.845
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	4.779.190
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық емес міндеттемелер	4.844.418
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтермен тікелей байланысты міндеттемелер	167.486.900
Шығатын топпен тікелей байланысты таза активтер	409.858.526

«Қазақтелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

42. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ (жалғасы)

МТС компаниясының есепті кезеңдердегі қызмет нәтижелері төменде көрсетілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім	244.373.494	211.715.428
Мемлекеттік субсидиядан кіріс	5.309.845	3.404.864
	249.683.339	215.120.292

Өткізудің өзіндік құны	(88.395.630)	(98.617.425)
Жалпы пайда	161.287.709	116.502.867

Жалпы және әкімшілік шығыстар	(8.665.303)	(7.324.343)
Қаржылық активтердің құнсыздану	–	(222.408)
Қаржылық е мес аутивтердің құнсызадну залалы	(7.848.600)	(816.026)
Өткізу бойынша шығыстар	(13.377.001)	(13.122.667)
Негізгі құралдардың шығуы кезіндегі залал, нетто	–	104.154
Өзге де операциялық кірістер	2.041.850	(762.706)
Өзге операциялық шығыстар	401.562	(789.775)
Операциялық пайда	133.840.217	93.569.096

Қаржылық шығыстар	(12.237.521)	(10.539.701)
Қаржылық кірістер	3.860.651	2.724.847
Айырбас бағамынан таза залал	(723.189)	(366.862)
Тоқтатылған қызметтен салық салынғанға дейінгі пайда	124.740.158	85.387.380

Табыс салығы бойынша шығыстар	(71.649.818)	(17.633.391)
Еепті жылдағы тоқтатылған қызметтен түскен пайда	53.090.340	67.753.989

МТС компаниясының таза ақша келуі/(кетуі) төменде көрсетілген:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Операциялық қызмет	130.182.918	112.513.007
Инвестициялық қызмет	(60.064.129)	(153.061.385)
Қаржылық қызмет	(29.956.584)	(2.034.895)
Ақша қаражатының таза келуі/(кетуі)	40.162.205	(42.583.273)

2024 жылғы 31 желтоқсанға дейін негізгі құралдарды өткізуге арналған активтер ретінде қайта жіктеу күнінен бастап өткен кезең ішінде МТС жалпы бастапқы құны 22.821.015 мың теңге болатын негізгі құралдарды сатып алды.

ГудвилБизнесті біріктіру нәтижесінде алынған гудвилл құнсыздануға тестілеу мақсатында ақшалай қаражат ағындарын өндіретін біртұтас бірікп ретінде МТС-қа бөлінді.

ХКЕС (IAS) 36 стандартына сәйкес, гудвилл мен пайдалану мерзімі анықталмаған басқа да материалдық емес активтер, сондай-ақ әлі пайдалануға берілмеген материалдық емес активтер жыл сайын немесе құнсыздану белгілері байқалған жағдайда одан да жиі тестілеуден өтуі тиіс.

2024 жылы өндірілетін бірліктің қалпына келтірілетін құны пайдалану құны әдісі негізінде анықталды. Бұл бағалау әдісі нақты қызмет нәтижелері мен басшылық бекіткен бизнес-жоспарларына негізделген ақша ағындарының болжамдарын, сондай-ақ ақша құнының уақыттық құнын және тиісті өндіретін бірліктерге байланысты тәуекелдерді көрсететін дисконттау мөлшерлемелерін қолданады. Басшылықтың бизнес-жоспарларымен қамтылмаған кезеңдер үшін терминалдық күн қолданылады. Терминалдық күн бизнес-жоспарлардың нәтижелерін нөлдік нақты өсу қарқынын қолдана отырып экстраполяциялау арқылы есептеледі.

6. ҚОСЫМШАЛАР

БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ

203

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

41. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ (жалғасы)

Гудвил (жалғасы)

Алдағы ақша ағындарын бағалау белгісіз факторларға қатысты болжамдарды талап етеді, соның ішінде басшылықтың пайыз, салық, тозу және амортизацияға дейінгі пайда маржасы (ТҚПСТА), күрделі салымдардың көлемі мен мерзімі, терминалдық өсу қарқыны және тиісті тәуекелдерді көрсететін дисконттау мөлшерлемелеріне қатысты күтулері. Осылайша, пайдалану құнын есептеу үшін қолданылатын ТҚПСТА маржасы мен күрделі шығындар негізінен ішкі көздерден алынған, өткен тәжірибеге сүйенеді және басшылықтың болжамдарын ескере отырып кеңейтілген. Құнсыздануға тестілеу мақсатында ТҚПСТА пайыздар, салықтар, тозу және амортизацияға дейінгі пайда ретінде есептеледі, ол ХКЕС бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде есептеледі.

Төмендегі кестеде пайдалану құнын есептеу үшін қолданылған ТҚПСТА маржасы келтірілген:

Мың теңгемен	2024	2023
«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС	47,4% - 53,2%	46,0% - 47,9%

Төмендегі кестеде тиісті ЕГДС пайдалану құнын есептеу үшін қолданылатын түсімнен пайыздық мөлшердегі күрделі шығындар көрсетілген:

Мың теңгемен	2024	2023
«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС	21,1%	26,3%

Төмендегі кестеде тиісті ЕГДС пайдалану құнын есептеу үшін қолданылған болжамнан кейінгі кезеңдегі өсу қарқыны көрсетілген:

Мың теңгемен	2024	2023
«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС	2,5%	4,31%

Төмендегі кестеде тиісті ЕГДС функционалды валюталарында ақша ағындарын дисконттау үшін салық салынғанға дейінгі мөлшерлемелер көрсетілген:

Мың теңгемен	2024	2023
«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС	18.00%	15,42%

Жорамалдардағы өзгерістерге сезімталдық – «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС

ТҚПСТА маржасының, болжамды кезеңнен тыс өсу қарқынының және дисконттау мөлшерлемелерінің ытимал қисынды өзгеруі «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-нің қосымша құнсыздануына алып келмейді.

42. ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҮЛЕСТІК ҚҰРАЛДАР

2024 жылғы 31 мамырда Компания (осы ашылған ақпаратта бұдан әрі — «Жауапкершілігі шектеулі серіктес 1» деп аталады) BTS Digital Ventures (осы ашылған ақпаратта бұдан әрі — «Бас серіктес») және ERG Investments Projects BV (осы ашылған ақпаратта бұдан әрі — «Жауапкершілігі шектеулі серіктес 2») компанияларымен жауапкершілігі шектеулі серіктестік құру туралы келісімге (осы ашылған ақпаратта бұдан әрі — «Келісім») қол қойды. Бас серіктес пен жауапкершілігі шектеулі серіктестер Phoenix Fund Limited Partnership (осы ашылған ақпаратта бұдан әрі «Қор») атты жауапкершілігі шектеулі серіктестік құруға уағдаласты. Қор 2017 жылғы АХҚО-ның Шектеулі серіктестік туралы регламентіне сәйкес, Астана халықаралық қаржы орталығында шектеулі серіктестік ретінде тіркелді.

Phoenix Fund Limited Partnership 2024 жылғы 12 маусымда тіркелді. 2024 жыл ішінде Компания Phoenix Fund Limited Partnership-тің 49,98% акциясы үшін 6.244.897.959 теңге көлемінде ақшалай қаражат салды.

Жауапкершілігі шектеулі серіктестік құру туралы келісім шарттарына сәйкес Компания жүргізген талдау нәтижесінде, Компанияның Қорға қатысты бақылауы да, елеулі әсері де жоқ деген қорытындыға келді. Осыған байланысты Компания бұл инвестицияны ХКЕС 9 стандартына сәйкес пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық актив ретінде есепке алады.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

42. ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҮЛЕСТІК ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

Дисконтталмаған үлестік құралдарға инвестицияның әділ құны дисконтталған ақша ағындарының моделін («ДАА») және таза активтердің құн әдісін («ТАҚ») қолдану арқылы анықталды. Бағалау топ басшылығынан болжамды ақша ағындарын, дисконттау мөлшерлемесін, несиелік тәуекелді және құбылмалылықты қоса алғанда, модельде қолданылатын бастапқы деректерге қатысты белгілі бір болжамдарды талап етеді. Диапазондағы әртүрлі бағалаулардың ықтималдығын негізді түрде бағалауға болады және басшылық белгілі бір үлестік құралдарға берілген инвестициялардың әділ құнын бағалау кезінде пайдаланады.

Төменде пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын Қордағы үлестің құнының өзгерістері жөніндегі егжей-тегжейлі ақпарат келтірілген:

Мың теңгемен	2024 год
1 қаңтарға сальдо	–
Жарғылық капиталған салым	6.244.898
Әділ құнның өзгеруі	2.260.279
31 желтоқсанға сальдо	8.505.177

Бағалау үшін елеусіз қадағаланбайтын бастапқы деректер сипаттамасы

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайға сезімталдықтың сандық талдауымен бірге әділ құн иерархиясының 3-денгейіне жатқызылған, әділ құнбағалаулары үшін қолданылатын, қадағаланбайтын елеулі бастапқы деректер көрсетілген:

Бағалау		Қадағаланбайтын елеулі бастапқы деректер	Диапазон (орташа өлшеген мән)	Бастапқы деректерге қатысты әділ құнның сезімталдығы
Phoenix Fund Limited Partnership	ДАА әдісі	Капиталдың орташа өлшенген мәні	2024: 21,43%-22,18%	Капиталдың орташа өлшенген құнының 1%-ға өсуі әділ құнның 1 860 000 мың теңгеге төмендеуіне әкеледі. Капиталдың әділ құнының 1%-ға төмендеуі, құнның 2 104 000 мың теңгеге артуына әкеледі.
		Болжамнан кейінгі кезеңдегі өсу қарқыны	2024: 3,71%	Болжамнан кейінгі кезеңдегі өсу қарқынының 1%-ға артуы әділ құнның 1 166 000 мың теңгеге төмендеуіне әкеледі. Ал осы кезеңдегі өсу қарқынының 1%-ға төмендеуі, құнның 1 045 000 мың теңгеге артуына алып келеді.
		Салықты төлеуге, тозуға және амортизацияға дейін пайда маржасы	2024: 15,3% - 29,2%	Пайыздарды, салықты төлеуге, тозуға және амортизацияға дейінгі пайда маржиналдылығының 10%-ға артуы әділ құнның 10 600 000 мың теңгеге төмендеуіне әкеледі. Ал маржиналдылықтың 10%-ға төмендеуі, құнның 10 600 000 мың теңгеге артуына себеп болады.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

43. АҚШАЛАЙ ЕМЕС ОПЕРАЦИЯЛАР

Бұл маңызды ақшалай емес операциялар ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен алынып тасталды:

2024 жылы Топ жиынтық сомасы 22.962.687 мың теңге болатын мемлекеттік субсидиялар алды, олар радиожіліліктерді пайдалануға жылдық төлемнің 90%-ға төмендеуін білдіреді (2023 жылы: 22.778.254 мың теңге).

2024 жылы Топ өткен жылы сатып алынған негізгі құралдар мен материалдық емес активтер үшін 75. 206. 659 мың теңге сомасында төлем жасады (2023 жылы: 56.524.594 мың теңге). 2024 жылы сатып алынған, бірақ 2024 жылғы 31 желтоқсанда төленбеген негізгі құралдардың сомасы 22.253.770 мың теңгені құрады (2023 жылы: 75. 206. 659 мың теңге).

2024 жылы Топ жұмыскерлердің жалақысынан бұрын берілген қарыздар бойынша 1 906 355 мың теңге ұстады (2023 жылы: 1.690.780 мың теңге).

44. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

«Бас компания бақылайтын кәсіпорындар» санатына Бас компания бақылайтын ұйымдар кіреді. Мұндай ұйымдармен операциялар негізінен Топтың «КТЖ» ҰК» АҚ, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, «KEGOC» АҚ, «Қазпошта» АҚ сияқты кәсіпорындармен өзара қатынасын білдіреді. Топ Бас компания мен оның бақылайтын кәсіпорындарына телекоммуникациялық қызметтер көрсетеді. Мемлекеттік мекемелер санатына әртүрлі мемлекеттік құрылымдар мен министрліктер кіреді. Байланысты тараптармен мәмілелер тараптар арасындағы келісілген шарттар бойынша жүзеге асырылды және бұл шарттар міндетті түрде нарықтық емес әрі үшінші тараптарға қолжетімді болмауы мүмкін.Жыл соңындағы өтелмеген қалдықтар кепілмен қамтамасыз етілмеген, қысқа мерзімді сипатқа ие және төменде сипатталған жағдайларды қоспағанда, есеп айырысу ақшалай түрде жүргізіледі.

2024 жылғы 31 желтоқсанда Топ байланысты тараптардан дебиторлық берешек бойынша 132 135 мың теңге мөлшерінде күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резервін мойындады.

2024 және 2023 жылдары 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы туыстық тараптармен болған сатулар мен сатып алулар және операциялар бойынша қалдықтар келесідей ұсынылған:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
Тауарлар мен қызметтерді сату		
Бас компания	12.891	13.049
Бас компания бақылайтын кәсіпорындар	4.195.213	3.910.065
Мемлекеттік мекемелер	55.140.630	54.452.917
Тауарлар мен қымзеттерді сатып алу		
Бас компания бақылайтын кәсіпорындар	6	–
Мемлекеттік мекемелер	5.811.114 675.878	5.531.062 251.543
Қарыз бен облигациялар бойынша өсептелген сыйақы		
Мемлекет бақылауындағы кәсіпорындар («Қазақстан Даму Банкі» АҚ)	1.571.586	2.036.109
Қарыз бойынша орташа сыйақы мөлшерлемесі	8,08%	8,06%
Бас компания*	11.010.804	4.715.000
Облигациялар бойынша орташа мөлшерлеме	15,57%	11,84%

* «Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигацияларын (КТСВ.1024), (КТСВ2.1227) және «Кселл» АҚ облигацияларын Бас компания сатып алған.

«Қазактелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

43. АҚШАЛАЙ ЕМЕС ОПЕРАЦИЯЛАР

Бұл маңызды ақшалай емес операциялар ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен алынып тасталды:

2024 жылы Топ жиынтық сомасы 22.962.687 мың теңге болатын мемлекеттік субсидиялар алды, олар радиожііліктерді пайдалануға жылдық төлемнің 90%-ға төмендеуін білдіреді (2023 жылы: 22.778.254 мың теңге).

2024 жылы Топ өткен жылы сатып алынған негізгі құралдар мен материалдық емес активтер үшін 75. 206. 659 мың теңге сомасында төлем жасады (2023 жылы: 56.524.594 мың теңге). 2024 жылы сатып алынған, бірақ 2024 жылғы 31 желтоқсанда төленбеген негізгі құралдардың сомасы 22.253.770 мың теңгені құрады (2023 жылы: 75. 206. 659 мың теңге).

2024 жылы Топ жұмыскерлердің жалақысынан бұрын берілген қарыздар бойынша 1 906 355 мың теңге ұстады (2023 жылы: 1.690.780 мың теңге).

44. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

«Бас компания бақылайтын кәсіпорындар» санатына Бас компания бақылайтын ұйымдар кіреді. Мұндай ұйымдармен операциялар негізінен Топтың «ҚТЖ» ҰК» АҚ, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, «KEGOC» АҚ, «Қазпошта» АҚ сияқты кәсіпорындармен өзара қатынасын білдіреді. Топ Бас компания мен оның бақылайтын кәсіпорындарына телекоммуникациялық қызметтер көрсетеді. Мемлекеттік мекемелер санатына әртүрлі мемлекеттік құрылымдар мен министрліктер кіреді. Байланысты тараптармен мәмілелер тараптар арасындағы келісілген шарттар бойынша жүзеге асырылды және бұл шарттар міндетті түрде нарықтық емес әрі үшінші тараптарға қолжетімді болмауы мүмкін.Жыл соңындағы өтелмеген қалдықтар кепілмен қамтамасыз етілмеген, қысқа мерзімді сипатқа не және төменде сипатталған жағдайларды қоспағанда, есеп айырысу ақшалай түрде жүргізіледі.

2024 жылғы 31 желтоқсанда Топ байланысты тараптардан дебиторлық берешек бойынша 132 135 мың теңге мөлшерінде күтілетін кредиттік шығындарға арналған бағалау резервін мойындады.

2024 және 2023 жылдары 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы туыстық тараптармен болған сатулар мен сатып алулар және операциялар бойынша қалдықтар келесідей ұсынылған:

Мың теңгемен	2024 жыл	2023 жыл
--------------	----------	----------

Тауарлар мен қызметтерді сату		
Бас компания	12.891	13.049
Бас компания бақылайтын кәсіпорындар	4.195.213	3.910.065
Мемлекеттік мекемелер	55.140.630	54.452.917

Тауарлар мен қымзеттерді сатып алу		
Бас компания бақылайтын кәсіпорындар	6	–
Мемлекеттік мекемелер	5.811.114	5.531.062
	675.878	251.543

Қарыз бен облигациялар бойынша өсептелген сыйақы		
Мемлекет бақылауындағы кәсіпорындар		
(«Қазақстан Даму Банкі» АҚ)	1.571.586	2.036.109
Қарыз бойынша орташа сыйақы мөлшерлемесі	8,08%	8,06%
Бас компания*	11.010.804	4.715.000
Облигациялар бойынша орташа мөлшерлеме	15,57%	11,84%

* «Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигацияларын (КТСВ.1024), (КТСВ2.1227) және «Кселл» АҚ облигацияларын Бас компания сатып алған.

6. ҚОСЫМШАЛАР

БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024

КАЗАҚТЕЛЕКОМ

204

«Қазақтелеком» АҚ	Шоғырландырылған қаржылық есептілік
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)	
44. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР (жалғасы)	
Мың теңгемен	2024 жыл2023 жыл
Ақша қаражаты және оның баламалары Мемлекет бақылауындағы кәсіпорындар («Қазақстан Даму Банкі» АҚ)	8278
Қарыз және облигациялар (22-ескертілме) Мемлекет бақылауындағы кәсіпорындар («Қазақстан Даму Банкі» АҚ) Бас компания*	17.905.027 187.820.35224.057.324 42.571.667
Сауда және өзге дебиторлық берешек Бас компания Бас компания бақылайтын кәсіпорындар Мемлекеттік мекемелер	1.171 576.5517.056.2721.216 571.8565.347.641
Кредиторлық берешек Бас компания Бас компания бақылайтын кәсіпорындар Мемлекеттік мекемелер	591.064.0691.647.143
* «Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигацияларын (КТСВ.1024), (КТСВ2.1227) және «Кселл» АҚ облигацияларын Бас компания сатып алған.	
Негізгі басқарушы персоналға сыйақы	
2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін негізгі басқарушы персоналға төленген жалпы сыйақы сомасы 906.564 мың теңге және 567.145 мың теңгені құрады және бұл сома қоса беріліп отырған жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте жалпы және әкімшілік шығыстар құрамында көрсетілген. Негізгі басқарушы персоналға өтемақы еңбек шартында белгіленген жалақыдан және жыл қорытындысы бойынша берілетін сыйақыдан тұрады.	
45. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ	
Қаржылық активтердің құнсыздануынан болған залалдар	
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі қаржылық активтердің құнсыздануынан болған залалдар құрамына мыналар кіреді: сауда дебиторлық берешегі бойынша күтілетін кредиттік шығындарға арналған резервтің есептелген/(қалпына келтірілген) сомасы — 3.672.190 мың теңге (15-ескертілме), басқа ағымдағы қаржылық активтер бойынша — 75.335 мың теңге (17-ескертілме), ақшалай қаражат және оның баламалары бойынша — (2.396) мың теңге (20-ескертілме). (2023 жыл: сауда дебиторлық берешегі бойынша — 10 516 790 мың теңге, басқа ағымдағы қаржылық активтер бойынша — (65.659) мың теңге, ақшалай қаражат және оның баламалары бойынша — (7.247) мың теңге).	
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болған залалдар	
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болған залалдар құрамына мыналар кіреді:ұзақ мерзімді активтерге төленген аванстар бойынша құнсыздануға арналған резерв — 280 745 мың теңге (8-ескертілме), алдын ала төлемдер бойынша — 511 864 мың теңге (16-ескертілме), негізгі құралдардың құнсыздануы — 748 698 мың теңге (8-ескертілме). (2023 жыл: ұзақ мерзімді активтерге төленген аванстар бойынша — (554.636) мың теңге, алдын ала төлемдер бойынша — 385.726 мың теңге, негізгі құралдардың құнсыздануы — 965.123 мың теңге, материалдық емес активтердің құнсыздануы — (35.314) мың теңге).	

«Қазақтелеком» АҚ	Шоғырландырылған қаржылық есептілік
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)	
45. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)	
Кредиттік тәуекел	
Кредиттік тәуекел — контрагенттер қаржы құралы немесе клиенттік шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамауы салдарынан Топтың көтеретін қаржылық залал тәуекелі. Топ операциялық (ең алдымен, сауда дебиторлық берешегіне қатысты) және қаржылық қызметіне байланысты, банктегі депозиттер мен қаржылық ұйымдар, валюталық операциялар мен басқа да қаржылық құралдарды қоса алғанда, кредиттік тәуекелге бейім.	
Сауда және басқа да дебиторлық берешек	
Топтың кредиттік тәуекелі шоғырланған қаржылық құралдары — бұл ең алдымен сауда және басқа да дебиторлық берешек. Осы активтермен байланысты кредиттік тәуекел Топтағы клиенттер санының көптігі мен клиенттердің және басқа да дебиторлардың кредит төлеу қабілеттілігіне үздіксіз мониторинг жасау рәсімі салдарынан шектелген.	
Күтілетін кредиттік залалды бағалауда матрица қорын қолдану арқылы әр есепті күнге құнсыздандуды тану қажеттілігі талданады. Резервтердің мөлшерлемесі төлем мерзімін өткізіп алған күннің санына байланысты түрлі клиенттік сегменттегі топтар үшін залалдың туындауы (яғни географиялық өңір, өнімнің түрі, сатып алушының түрі мен рейтингісі, аккредитивтер немесе басқа да кредиттік тәуекелдерді сақтандыру түрлерімен қамтамасыз ету бойынша) сипаттамасына ұқсас қойылады. Есеп айырысу белгіленген есептіліктің ықтималдығын, уақытша ақша құны мен есепті күнге қолжетімді өткен оқиғалар, ағымдағы жағдайлар мен болашақтағы болжамды экономикалық жағдайлар туралы негізделген және расталған ақпарат ескерілген нәтижелерді көрінеді. Әдетте сауда және басқа да дебиторлық берешек, егер бір жылдан аса мерзімі өткен және тиесілі қаржыны мәжбүрлі талап ету арқылы рәсімдеу қолданылмаса, алынып тасталады. Есепті күнге кредиттік тәуекелге мейлінше түсіп қалу әр сыныптама бойынша 12, 15, 17 және 17-ескертілмелерде қарастырылған қаржылық активтердің әр класының теңгерімдік құнымен ұсынылды.	
Қаржылық құралдар және ақша депозиттері	
Топтың қаржылық саясатына сәйкес бос ақшалай қаражатты бірнеше ірі қазақстандық банкке (кредиттік рейтингілері барынша жоғары) орналастырады. Банктердегі бос ақшалай қаражатты орналастыруға байланысты кредиттік тәуекелді басқару үшін Топ басшылығы банктердің кредит төлеу қабілетін бағалау жұмыстарын мерзімді жүргізіп отырады. Депозитті бағалау жұмыстарын жеңілдету үшін Топ салыстырмалы несие міндеттемелері мен ағымдағы есеп айырысу шоты бар және қызметін оңай мониторинг жасай алатын банктерге басымдылық береді.	

83

84

85

«Қазактелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

45. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Қаржылық құралдар және ақша депозиттері (жалғасы)

Мың теңгемен	2024 жылғы рейтинг	2023 жылғы рейтинг	Ақша қаражатының қалдығы		Депозит шоттарындағы қалдық	
			2024 жыл	2023 жыл	2024 жыл	2023 жыл
«Қазақстан Халық Банкі»	BBB-/тұрақты/ BBB-, kzAAA	BB+/тұрақты/ BBB-, kzAAA	2.268.624	4.246.368	15.793.326	60.453.268
Электронды ақша	–	–	1.077.231	504.275	–	–
«Нұрбанк» АҚ	B-/ тұрақты /kzBB+	B-/ тұрақты /kzBB-	150.114	15.000	–	–
«Ситибанк Казахстан» АҚ	A+/ тұрақты /A+ BB+/тұрақты, BBB-, kzAA+	A-/ тұрақты /A+ BB/positive, Ba1,kzA	53.470	579.058	–	–
«Kaspi Bank» АҚ			22.617	81.287	–	–
«Сбербанк» АҚ ЕБ/ «Bereke bank» АҚ	–	–	10.673	1.276	–	–
«Сбербанк России» ЖАҚ/	–	–	4.153	69.323	–	–
«First Heartland Jysan Bank» АҚ	Ba3/ позитивті, kzAAA	Ba3/ позитивті, kzAAA	718	10.888	–	–
Credit Suisse (Schweiz) AG	A+	A-	273	8.607	–	–
«Банк ЦентрКредит» АҚ	BB-/ тұрақты, kzA BBB-/ тұрақты	BB-/ тұрақты, kzA- Baa3/ тұрақты	237 174	656 18	– 5.090.891	–
«Казпочта» АҚ						
«Банк «Bank RBK» АҚ	Ba2/тұрақты/	Ba3+/позитивті/	114	118	–	–
«Altyn Bank» АҚ («Қазақстан Халық Банкі» АҚ ЕБ)	BBB/ тұрақты, kzAAA	BBB/ тұрақты, kzAA+	108	144	–	–
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	BBB-/ тұрақты / BBB, kzAAA	BBB/ тұрақты / BBB, kzAAA	82	78	–	–
«Қазақстандағы Қытай Банкі» АҚ ЕБ	BBB+/ тұрақты , kzAAA	BBB+/ тұрақты , kzAAA BB-/ тұрақты / BB-, kzA-	37	11	–	–
«ForteBank» АҚ	BB/ тұрақты / kzA-		34	18	–	–
«Банк ВТБ» АҚ» ЕБ (Қазақстан)	–	–	5	82	–	–
«Halyk Finance» АҚ	BBB-/тұрақты/ BBB-, kzAAA	BB+/тұрақты/ BBB-, kzAAA	–	–	–	5.000.000
Барлығы			3.588.664	5.517.207	20.884.217	65.453.268

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл Топтың қалыпты немесе күтпеген жағдайларда төлем мерзімі келген кезде төлемдер бойынша өз міндеттемелерін орындай алмау тәуекелі.

Топ ағымдағы өтімділікті жоспарлау құралын қолдана отырып, ақша қаражатының жетіспеу тәуекелін бақылауды жүзеге асырады. Бұл құрал қаржы инвестицияларының және қаржылық активтердің (мысалы, дебиторлық берешек және басқа қаржылық активтер) өтелу мерзімін, сондай-ақ операциялық қызметтің болжамды ақша ағындарын ескереді.

Топтың мақсаты – қарыз және жалдау шарттарын пайдалану жолымен қаржыландыру мен икемділік арасындағы балансты тепе-теңдікте ұстап тұру. Топтың саясатына сәйкес келесі 12 ай ішінде 35%-дан аспайтын қарыз бен жалдау шарттары өтелуді тиіс. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген қарыз қаражаты мен жалдаудың баланстық құнын негізге ала отырып, Топтың қарыз қаражатының шамамен 45% жыл ішінде өтелуге жатады (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 23%).

«Қазактелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

45. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Өтімділік тәуекелі (жалғасы)

Төмендегі кестеде міндеттемелерді өтеу мерзімдері бөлігінде Топтың қаржылық міндеттемелері бойынша шарттық дисконтталмаған төлемдер туралы жалпылама ақпарат берілген:

Мың теңгемен	Талап өтілгенге дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан аса	Барлығы
2024 жылғы 31 желтоқсанға						
Қарыз	–	5.314.716	177.419.526	188.967.558	7.670.969	379.372.769
Жалдау бойынша қарыз	–	3.505.407	4.374.121	62.170.623	13.562.534	83.612.685
Сауда кредиторрлық берешек	42.011.000	25.396.727	15.635.054	3.753.777	–	86.796.558
Өзге де қаржылық міндеттемелер	–	3.512.533	–	–	–	3.512.533
	42.011.000	37.729.383	197.428.701	254.891.958	21.233.503	553.294.545
2023 жылғы 31 желтоқсанға						
Қарыз	–	10.621.594	87.647.217	239.635.542	10.741.902	348.646.255
Жалдау бойынша қарыз	–	5.541.828	13.861.320	77.013.334	69.659.770	166.076.252
Сауда кредиторрлық берешек	81.429.756	10.577.767	14.805.504	7.339.002	–	114.152.029
Өзге де қаржылық міндеттемелер	–	3.730.176	–	–	–	3.730.176
	81.429.756	30.471.365	116.314.041	323.987.878	80.401.672	632.604.712

Ақша ағындарының қозғалысымен байланысты тәуекелдер

Ақша қаражатының қозғалысымен байланысты тәуекел монетарлық қаржы құралына байланысты болашақтағы ақша ағындары құнының өзгеру тәуекелін білдіреді. Ақша ағындарына қажеттілік мониторингі тұрақты түрде жүзеге асырылады және басшылық туындауына орай кез келген міндеттемелерді орындауға қажетті қаражаттың болуын қамтамасыз етеді. Топ басшылығы ақшалай қаржы құралымен байланысты болашақтағы ақша ағындарының ешқандай ықтимал ауытқулары Топтың қызметіне айтарлықтай ықпал етпейді деп есептейді.

Капиталды басқару

Қызметті қолдау және акционерлік құнды барынша көбейту мақсатында жоғары кредит рейтингі мен жеткілікті капиталдың тұрақты коэффициенттерін қамтамасыз ету Топ капиталын басқарудың негізгі мақсаты болып табылады. Топ өз капиталының құрылымын басқарады және оған экономикалық жағдайдың өзгеруіне орай түзету енгізеді. Капитал құрылымын қолдау немесе оған түзету енгізу үшін Топ жай акциялар иегерлерінің дивидендік төлемдер көлемін қайта қарауы, акционерлерге капиталдарды қайтаруы немесе жаңа акциялар шығаруы мүмкін. 2024 және 2023 жылдары Топ капиталды басқару мақсатына, саясатына немесе үдерістеріне өзгерістер енгізген жоқ. Топ берешектің жалпы капиталға арақатынасын білдіретін берешек коэффициентін пайдалана отырып, капитал мониторингін жүзеге асырады.

«Қазактелеком» АҚШоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

45. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Капиталды басқару (жалғасы)

Төмендегі кестеде кезеңнің аяғына Топтың берешек коэффициенті берілген:

Мың теңгемен	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
Пайыздық кредиттер мен қарыз	296.219.028	291.391.598
Жалдау бойынша міндеттемелер	52.670.997	91.518.878
Берешек	348.890.025	382.910.476
Бақыламайтын қатысу үлестерін қоса алғанда, капитал жиыны	854.846.372	803.662.337
Берешек коэффициенті	0,41	0,48

Әділ құн

Әділ құнын анықтау мақсатында Топ жоғарыда көрсетілгендей, активтер немесе міндеттемелердің сипаттамалары мен тәуекелдері негізінде активтер мен міндеттемелердің санаттарын және әділ құн иерархиясы деңгейлерін анықтады.Төмендегі кестеде Топ активтері мен міндеттемелері әділ құнының баға көздері иерархиясы берілген. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы құралдары әділ құнының баға көздері иерархиясы саны туралы ақпараттың ашылып жазылуы:

Мың теңгемен	Бағалау күні	Мыналарды қолданғандағы әділ құн бағасы			Барлығы
		Белсенді нарықтардағы котировкалар (1-деңгей)	Маңызды бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Маңызды бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)	

Әділ құны ашылатын активтер

Әділ құны бойынша амортизацияланатын қаржы активтері	2023 жылғы 31 желтоқсан	21.331.156	–	–	21.331.156
Айналымнан тыс өзге қаржылық активтер	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	8.117.937	8.117.937
Айналымдағы өзге қаржылық активтер	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	4.748.972	4.748.972
Сауда дебиторлық берешек	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	42.506.089	42.506.089

Әділ құны ашылатын міндеттемелер

Қарыз	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	279.841.067	279.841.067
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	3.753.777	3.753.777
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	28.603.255	28.603.255
Сауда кредиторлық берешек	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	82.866.540	82.866.540

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

45. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Әділ құн (жалғасы)

Төмендегі кестеде Топ активтері мен міндеттемелері әділ құнының баға көздері иерархиясы берілген. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы қаржы құралдары әділ құнының баға көздері иерархиясы саны туралы ақпараттың ашылып жазылуы:

Мың теңгемен	Бағалау күні	Мыналарды қолданғандағы әділ құн бағасы			Барлығы
		Белсенді нарықтардағы котировкалар (1-деңгей)	Маңызды бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Маңызды бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)	
Әділ құны ашылатын активтер					
Әділ құны бойынша амортизацияланатын қаржы активтері	2023 жылғы 31 желтоқсан	45.770.813	–	–	45.770.813
Инвестициялық жылжымайтын мүлік	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	427.268	427.268
Айналымнан тыс өзге қаржылық активтер	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	4.911.010	4.911.010
Айналымдағы өзге қаржылық активтер	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	5.280.059	5.280.059
Сауда дебиторлық берешек	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	50.755.814	50.755.814
Әділ құны ашылатын міндеттемелер					
Қарыз	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	284.442.023	284.442.023
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	7.339.002	7.339.002
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	32.865.868	32.865.868
Сауда кредиторлық берешек	2023 жылғы 31 желтоқсан	–	–	106.813.027	106.813.027

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

45. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Әділ құн (жалғасы)

Төменде қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте әділ құны бойынша көрсетілмейтін Топтың қаржылық активтері мен міндеттемелерінің санаттары бойынша баланстық құн мен әділ құнның салыстырмасы берілген. Кестеде қаржылық емес активтер мен қаржылық емес міндеттемелердің әділ құн мәндері көрсетілмеген.

Мың теңгемен	Баланстық құн 2024 жыл	Әділ құн 2024 жыл	Танылмаған кіріс/(шығыс) 2024 жыл	Баланстық құн 2023 жыл	Әділ құн 2023 жыл	Танылмаған кіріс/(шығыс) 2023 жыл
Қаржылық активтер						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	24.479.950	24.479.950	–	70.984.738	70.984.738	–
Айналымнан тыс өзге қаржылық активтер	8.974.898	8.117.937	(856.961)	5.757.350	4.911.010	(846.341)
Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржы активтері						
Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржы активтері	21.331.156	21.331.156	–	45.770.813	45.770.813	–
Айналымдағы өзге қаржылық активтер						
Айналымдағы өзге қаржылық активтер	4.748.972	4.748.972	–	5.280.059	5.280.059	–
Сауда дебиторлық берешек	42.539.089	42.506.089	(33.000)	50.755.814	50.755.814	–
Қаржылық міндеттемелер						
Қарыз	296.219.028	279.841.067	16.377.961	291.391.598	284.442.023	6.949.575
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер						
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	3.753.777	3.753.777	–	7.339.002	7.339.002	–
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер						
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	28.603.255	28.603.255	–	32.865.868	32.865.868	–
Сауда кредиторлық берешек	82.949.540	82.866.540	83.000	106.813.027	106.813.027	–
Өткізілмеген әділ құндағы барлық танылмаған өзгеріс						
			15.571.000			6.103.234

Бағалау әдістемелері және жорамалдар

Төменде осы қаржылық есептілігінде әділ құны бойынша көрсетілмеген қаржы құралдарының әділ құнын анықтау кезінде пайдаланылған әдістемелер мен жорамалдар сипатталған.

Әділ құны шамамен олардың баланстық құнына тең активтер

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер өтімді немесе өтеу мерзімі қысқа (үш айдан кем) болған жағдайда олардың әділ құны шамамен баланстық құнына тең дегенге жол беріледі. Сондай-ақ бұл жорамал талап етілетін салымдарға және өтеу мерзімі белгіленбеген жинақтаушы шоттарға қолданылуы мүмкін.

Амортизацияланатын құн бойынша ескерілетін қаржылық міндеттемелер

Алынған қарыздың әділ құны шарттары, кредит тәуекелі мен өтеу мерзімі ұқсас берешек бойынша қазіргі уақытта қолданыстағы мөлшерлемелер пайдаланыла отырып, алдағы ақша қаражаты ағындарын дисконттау арқылы бағаланады.

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

45. ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Қаржылық қызметпен байланысты міндеттемелердегі өзгерістер

2024 жылғы қаржылық қызметпен байланысты міндеттемелердегі өзгерістер мынадай түрде берілді:

Мың теңгемен	2024 жылғы 1 қаңтар	Алынған қарыз/ Түсімдер	Негізгі борышты өтеу	Модификация	Жалға алуды бұзу	Сатуға арналған активтермен тікелей байланысты міндеттемелер құрамына аудару	Пайыздық шығыс (39- ескертпе)	Пайыздарды төлеу	Өзгелері	2024 жылғы 31 желтоқсан
Қарыз	291.391.598	285.776.550	(234.339.022)	–	–	(47.750.076)	33.621.490	(32.564.189)	82.677	296.219.028
Қарыз (тоқтатылған қызмет)	–	–	(16.978.468)	–	–	47.750.076	3.819.629	(4.052.318)	1.500	30.540.419
Жалдау бойынша міндеттемелер	91.518.878	10.380.056	(5.924.626)	9.858.721	(728.245)	(52.433.787)	7.832.651	(7.832.651)	–	52.670.997
Жалдау бойынша міндеттемелер (тоқтатылған қызмет)	–	3.643.640	(6.944.218)	(9.333.982)	–	52.433.787	3.219.298	(3.033.316)	(75.291)	39.909.918
Барлығы	382.910.476	299.800.246	(264.186.334)	524.739	(728.245)	–	48.493.068	–47.482.474	8.886	419.340.362

2023 жылғы қаржылық қызметпен байланысты міндеттемелердегі өзгерістер мынадай түрде берілді:

Мың теңгемен	2023 жылғы 1 қаңтар	Алынған қарыз	Түсімдер	Модификация	Бұзулар	Негізгі борышты өтеу	Пайыздық шығыс (39- ескертпе)	Пайыздарды төлеу	Дисконт	2023 жылғы 31 желтоқсан
Қарыз	247.876.877	133.584.742	–	–	–	(91.120.692)	30.388.789	(30.060.461)	722.343	291.391.598
Жалдау бойынша міндеттемелер	40.825.884		11.483.429	51.574.166	(254.802)	(12.109.799)	5.255.697	(5.255.697)	–	91.518.878
Барлығы	288.702.761	133.584.742	11.483.429	51.574.166	(254.802)	(103.230.491)	35.644.486	(35.316.158)	722.343	382.910.476

«Қазақтелеком» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

46. ШАРТ ЖӘНЕ ТАЛАП МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Операциялық орта

Қазақстанда нарықтық экономика талаптарына жауап беретін экономикалық реформалар және құқықтық, салық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда. Қазақстандық экономиканың болашақтағы тұрақтылығы көп жағдайда осы реформалар барысына, сондай-ақ Үкімет экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында қабылдайтын шаралар тиімділігіне байланысты болмақ.

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

Топ құрылыс жобаларын орындауға және телекоммуникациялық жабдықтарды сатып алуға шарттар жасасады. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың телекоммуникациялық жабдықты сатып алуға және телекоммуникациялық желіні салуға байланысты ҚҚС қоса алғанда, жалпы сомасы 77.112.435 мың теңгеге (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 97.469.118 мың теңге, ҚҚС қоса алғанда) шарттық міндеттемелері болды.

Лицензиялық міндеттемелер

Сымсыз байланыс қызметтерін көрсетуге арналған бірқатар лицензиялардың шарттарына сәйкес Топтың өз желісінің қамту аймағына қатысты белгілі міндеттемелері бар. Топ Қазақстан Республикасының негізгі магистральдары, шағын қалалары мен қалалық үлгідегі кенттері бойындағы аудандарды қамтитын мобильді желіні қамтуды кеңейтуге міндетті. Топ басшылығы Топ лицензия шарттарын сақтайды деп санайды

2022 жылғы желтоқсанда Топ бесінші буындағы 5G мобильді байланысқа арналған радиожиіліктер бойынша ашық аукционға қатысты. Аукцион нәтижесінде Топ 3600–3700 МГц және 3700–3800 МГц диапазондарындағы екі лотты жеңіп алды.2023 жылғы 22 маусымда Топ аукцион талаптарының барлығын орындап, 5G радиожиіліктерін пайдалануға арналған материалдық емес активті мойындады. Бұл активтің құны 78,034 млн теңгені құрады, ал пайдалы қызмет ету мерзімі – 15 жыл деп бағаланды.Алынған жиіліктердің талаптарына сәйкес, Топ ел аумағы бойынша 3 527 5G базалық стансасын іске қосуды міндетіне алады, оның саны өңірлер бойынша нақты белгіленген. 2024 және 2023 жылдардағы лицензиялық міндеттемелер орындалды — тиісінше 391 және 784 базалық станса іске қосылды.2027 жылдың соңына дейін әр жыл сайын Топ 784 5G базалық стансаны қосуды міндеттенеді.2024 жылы Топтың еншілес компаниялары – «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС және «Кселл» АҚ – 5G желісін бірлесіп пайдалану туралы келісімге қол қойды. Бұл келісім 5G бойынша лицензиялық міндеттемелерді орындау мақсатында жасалды.

Салық салу

Қазақстан Республикасының салық заңнамасы мен нормативтік базасы тұрақты өзгерістерге ұшырайды және әртүрлі түсіндірулерге жол береді. Сонымен қатар, басшылық топ Халықаралық телекоммуникация одағына кіретін және белгілі бір салықтық жеңілдіктер беретін бейрезиденттермен жұмыс жасайтын халықаралық шарттар ұлттық салық заңнамасынан басым болады деп санайды. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасында пікір алшақтығы жағдайлары жиі кездеседі. Қазақстандық салық заңнамасының анықталған және расталған бұзушылықтары үшін айыппұлдар мен өсімпұлдардың қолданыстағы режимі қатандығымен ерекшеленеді. Айыппұл мөлшері, әдетте, қосымша есептелген салықтар сомасының 80% құрайды, ал өсімпұлдар Қазақстан Ұлттық Банкі белгілеген 1,25-ке көбейтілген қайта қаржыландыру мөлшерлемесі негізінде есептеледі. Нәтижесінде айыппұлдар мен өсімпұлдар сомасы есептелген салықтар сомасынан бірнеше есе көп болуы мүмкін. Салықтық тексерулер тексеру жылының алдындағы бес күнтізбелік жылды қамтуы мүмкін.

Қазақстанның салық жүйесімен байланысты белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұлдардың және пайыздардың түпкілікті сомасы, егер бар болса, 2024 жылғы 31 желтоқсанда есептелген күнгі жұмсалған сомадан асып кетуі мүмкін. Басшылық 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша оның тиісті заңнаманы түсіндіруі және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көзделген немесе осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте өзгеше түрде ашылған жағдайларды қоспағанда, Топтың салық позициялары расталу ықтималдығы бар деп санайды.

6. ҚОСЫМШАЛАР		БІРІКТІРІЛГЕН ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП / 2024		КАЗАҚТЕЛЕКОМ	208
«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 46. ШАРТ ЖӘНЕ ТАЛАП МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (жалғасы) Жиілік үшін төлемге байланысты мемлекеттік грант Топ Қазақстан Республикасының барлық аумағындағы қалалық және ауылдық елді мекендерде кеңжақты интернетке қол жеткізу қызметтерін ұсыну үшін қажетті күрделі және операциялық шығындарды қоса алғанда, қалалық және ауылдық жерлерде кеңжақты интернетке қол жеткізу жобаларын қаржыландыруға бағытталған шығындар туралы жиынтық есеп ұсынды. Басшылық бұл гранттарға қатысты орындалмаған шарттар немесе күтпеген мән-жайлар жоқ деп есептейді. Егер аудиттелген ақпарат нәтижесінде байланыс операторының тиісті сыйақы мөлшерлемесінің төмендеуінен босатылған қаражаттың кемінде бір бөлігін қалалық және ауылдық жерлерде кеңжақты интернетке қол жеткізу жобаларын қаржыландыруға бағыттамағаны анықталса, байланыс саласындағы уәкілетті орган есепті жылдан кейінгі жылдың ішінде, бірақ бір жылдан ерте емес мерзімде, есепті жыл үшін жиілікті пайдалану бойынша жылдық төлем мөлшерін қайта есептейді. Бұл сома есепті жылдағы орындалмаған қаржылық міндеттемелер көлеміне пропорционалды болуы тиіс. Радиожиліктер үшін төлемге байланысты мемлекеттік субсидиялар Топ жыл сайын ХҚЕС-ке сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілік жарияланғаннан кейін есепті жыл үшін шоғырландырылған есепті ұсынады. Бұл есеп Қазақстан Республикасының барлық аумағындағы қалалық және ауылдық елді мекендерде кеңжақты интернетке қол жеткізу қызметтерін ұсыну үшін қажетті күрделі және операциялық шығындарды қамтитын кеңжақты интернетке қол жеткізу жобаларын қаржыландыруға бағытталған шығындарды көрсетеді. Басшылық бұл гранттарға қатысты орындалмаған шарттар немесе шартты міндеттемелер жоқ деп есептейді. Сондай-ақ басшылық бұл субсидияларға қатысты орындалмаған шарттар немесе күтпеген мән-жайлар жоқ деп есептейді. Аудиттелген ақпарат нәтижесінде байланыс операторының тиісті сыйақы мөлшерлемесінің төмендеуінен босатылған қаражаттың кемінде бір бөлігін қалалық және ауылдық жерлерде кеңжақты интернетке қол жеткізу жобаларын қаржыландыруға бағыттамағаны анықталған жағдайда, бұл факт расталғаннан кейін, байланыс саласындағы уәкілетті орган есепті жылдан кейінгі жылы, бірақ бір жылдан ерте емес мерзімде, есепті жыл үшін жиілікті пайдалану бойынша жылдық төлем мөлшерін қайта есептейді. Бұл сома есепті жылдағы орындалмаған қаржылық міндеттемелер көлеміне пропорционалды түрде айқындалады. Техникалық регламенттің жаңа талаптары Ұлттық қауіпсіздік комитетінің «Жедел-іздістіру іс-шараларын жүргізуді, абоненттер туралы қызметтік ақпаратты жинауды және сақтауды қамтамасыз ету жөніндегі телекоммуникациялық жабдыкқа қойылатын жалпы талаптар» <i>техникалық регламенттің бекіту туралы</i>» 2016 жылғы 20 желтоқсандағы № 91 бұйрығы 2017 жылғы 7 ақпанда жарияланды және 2018 жылғы 8 ақпанда күшіне енді. Жаңа регламентке сәйкес телекоммуникациялық жабдыкқа жедел-іздістіру іс-шараларын жүргізу, абоненттердің ақпаратын жинау және сақтау (бұдан әрі – «ОРА») үшін жабдықтың техникалық мүмкіндіктерін кеңейтуді қамтитын қосымша талаптар қойылады. 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ лицензиялық және порт қуаттарын жалпы сомасы 4.964.100 мың теңгеге жаңғыртуды және кеңейтуді ішінара жүзеге асырды. Топ 5G қоса алғанда, ұялы байланысты дамыту жоспарына сәйкес SHC лицензиялық және порттық қуаттарын жаңғыртуды және кеңейтуді біртіндеп жоспарлап отыр және жаңғыртумен және кеңейтумен байланысты күрделі шығындардың күтілетін сомасы 2032 жылға қарай 17.673.182 мың теңгені құрайды. Амдокс компанияларына қарсы арбитраж «Амдокс-Қазақстан» ЖШС және «Амдокс Софтвр Солюшнс» ЖШС (бірге «Амдокс» деп аталады) TeliaSonera AB және Amdocs Software System Ltd арасындағы 2014 жылғы сәуірдегі бас келісімге («Негізгі келісім») және қосымшаларын қоса алғанда, жеткізу шартына (бұдан әрі – «Жеткізу шарты») сәйкес конвергенттелген биллинг жүйесін әзірлеп, Кселл жүйесіне енгізіп және орнатуға тиіс болатын.		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 46. ШАРТ ЖӘНЕ ТАЛАП МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (жалғасы) Амдокс компанияларына қарсы арбитраж (жалғасы) 2018 жылғы қарашада «Кселл» АҚ конвергенттелген биллинг жүйесінің сапасы және Амдокс шарт міндеттемелерін Жеткізу шартының талаптарына сәйкес орындамауына байланысты, техникалық қолдау қызметтерін қоспағанда, Жеткізу шартын бұзатыны туралы Жеткізушіге хабарлады. Сонымен қатар OLC (онлайн-тарифтеу) жүйесін жеткізу және енгізу кешіктірілді. Сондай-ақ 2020 жылғы мамырда «Кселл» АҚ Жеткізушіге техникалық қолдау туралы шарттан да шығатыны туралы хабарлады. Амдокс жеткізу туралы келісімінің әрекетін тоқтатуға және техникалық қолдау туралы келісімнен шығуға қатысты «Кселл» АҚ ұйғарымдарымен келіспеді. 2023 жылғы 15 наурызда арбитраждық шешім алынды. Amdocs талап арыздарының сомасы арбитражда 3.721.874 мың теңгеге қанағаттандырылды. 2023 жылғы 13 қыркүйекте Топ пен Amdocs арасында төлемдерді, сондай-ақ арбитраждық шешімнің орындалуымен байланысты тәуекелдерді азайту мақсатында арбитраждық шешімді ерікті түрде 6 миллион АҚШ доллары (баламасы – 2.762.348 мың теңге) сомасына орындауға бейбіт келісім жасалды. Толық сомасы төленгеннен кейін Бейбіт келісімге сәйкес Топ пен Amdocs арасындағы дауға қатысты барлық талаптар мен өтелмеген міндеттемелер толығымен реттелген/орындалған деп саналады. 2023 жылғы 15 қыркүйекте Топ Бейбіт келісімге сәйкес өтемақының сомасын толық өтеді және 721.000 мың теңге мөлшерінде қалған резервті қалпына келтірді. ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі <i>Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің 2022 жылғы 15 маусымдағы бұйрығы</i> Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі Алматы қаласы бойынша департаментінің (бұдан әрі – БҚДА) 2022 жылғы 15 маусымдағы №42-ОД бұйрығына сәйкес Топқа қатысты Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 174-бабы 1-тармағында көзделген бұзушылық негізделу фактісі бойынша тергеу басталды. Бастапқы аудиттелген кезең – 2020 жылғы 1 қаңтар мен 2022 жылғы 12 қыркүйек аралығы. БҚДА Kcell бренді үшін мобильді байланыс қызметіне жоғары бағаны байқады. Тергеу мәні бәсекелестікті шектеу немесе жоюға бағытталған монополиялық жоғары бағаны қолдау бойынша Топ тарапынан бұзушылық фактісін растау немесе терістеу болып табылады. Топ тергеумен келіспей, Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігіне тергеу туралы қаулыға 2022 жылғы 26 шілдеде шағым түсірді, алайда апелляция 2022 жылы 16 тамызда кері қайтарылды. Апелляция нәтижесінде БҚДА тергеуді 2022 жылы 28 шілдеде уақытша тоқтатты. 2023 жыл Топ Бұйрыққа қарсы апелляциялық шағым берді. 2023 жылғы 09 қарашада Қазақстан Республикасы Жоғарғы сотының отырысы өтті. Сот 2022 жылғы 15 маусымдағы №42-ОД бұйрықты 20220 жылғы 1 қаңтар мен 2021 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы тексеру кезеңіне заңсыз деп таныды. Тергеу 2023 жылғы 27 қарашада қайта басталды. 2023 жылғы 16 желтоқсанда Топ тергеуді қайта бастауға қатысты шағым түсірді. 2023 жылғы 22 желтоқсанда берілген апелляцияға байланысты тергеу уақытша тоқтатылды. Қазақстанның Жоғарғы соты жоғарыдағы сот шешімдерін әкімшілік сот өндірісі тәртібінде қарауға жатпайтын іс ретінде өзгеріссіз қалдырды, кассациялық шағым кері қайтарылды. 2023 жылғы 30 қаңтарда Топ тергеу 2025 жылғы 29 қаңтардан бастап қайта басталатыны туралы ұйғарым алды. Топ тергеу аясында БҚДА-ға сұрауына жауап дайындау жұмысын жүгізуде. Топ басшылығы монополияға қарсы заңнаманың бұзылу тәуекелін ықтимал деп бағалады және сәйкесінше 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайға жоғарыда көрсетілген тергеулер мен хабарламалардың ешбіріне қатысты залалға резерв есептеген жоқ.		«Қазақтелеком» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілік ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы) 46. ШАРТ ЖӘНЕ ТАЛАП МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (жалғасы) ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі (жалғасы) <i>Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің 2023 жылғы 21 желтоқсандағы бұйрығы</i> Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі Алматы қаласы бойынша департаментінің 2023 жылғы 21 желтоқсандағы №38-ОД бұйрығына сәйкес Топқа қатысты тергеу басталды. Тергеу мәні 2023 жылғы мамыр-шілде айлары бойы байланыс қызметтеріне баға белгілеу мен ұстап тұру бойынша бәсекелестермен үйлестірілген іс-әрекет жасауға жол бермеу болып табылады. Тергеу аясында БҚДА тергеу жүргізуге қажетті ақпаратты ұсыну туралы сұрау хат жолдады. Топ 2024 жылы 10 қаңтарда БҚДА-ның бұл талабына шағым түсірді. 2024 жылы Топ төмен тұрған соттардан апелляциялық шағымдарды қанағаттандырудан бас тартулар алды. Кассациялық шағым 2024 жылғы 16 қазанда берілді. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотында тыңдалым күні әзірге белгіленген жоқ. Топ басшылығы бәсекелестікті қорғау заңнамасын бұзу қаупін мүмкін деп бағалап, тиісінше, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жоғарыда аталған тергеп-тексерулер мен хабарламаларға байланысты шығындарға резерв қалыптастырған жоқ. 47. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР 2025 жылғы 1 қаңтар мен 20 ақпан аралығында Топ «Нұрбанк» АҚ-нан жылдық 1,575 %-дық сыйақы мөлшерлемесімен тиісінше 21 және 20 ай мерзімге жалпы сомасы 6.000.000 мың теңге болатын екі транш алды. 2025 жылғы 1 қаңтар мен 20 ақпан аралығында Топ «Нұрбанк» АҚ алдындағы 4.000.000 мың теңге мөлшеріндегі қарызын өтеді. 2025 жылғы 17 қаңтарда Astana International Exchange Ltd биржасында орналастырылған KTCB2.1227 (ISIN KZX000003504) топтың облигациялары толық көлемде кері сатып алынды. Сатып алынған облигациялардың жалпы құны 59.000.000 мың теңгені, ал төленген сыйақы сомасы 542.063 мың теңгені құрады. 2025 жылғы 20 қаңтарда Топ 2023 жылғы 30 маусымда жасалған «Қазақстандағы Қытай Банкі» АҚ ДБ-мен Кредиттік желі беру (ашу) туралы Келісім шеңберінде 6.200.000 мың теңге көлеміндегі қарызды және 67.813 мың теңге көлеміндегі сыйақыны мерзімінен бұрын өтеді. 2025 жылғы 21 қаңтарда Топ АҚШ Қаржы министрлігінің дисконтталған халықаралық облигацияларын (US Treasury bills) 359.999 мың АҚШ долларына (19.079.591 мың теңге баламасында) сатып алды. 2025 жылғы 26 ақпан мен 6 наурызда Топ Бас компанияның купондық облигацияларын тиісінше 50.000.000 мың теңгеден сатып алды. Жалпы сома 100.000.000 мың теңге. Купондық мөлшерлеме - Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі белгілеген базалық мөлшерлемелердің купондық кезең ішіндегі орташа мәнінен 1% (бір пайыз) маржа шегеріле отырып есептелген. Қайтару мерзімі -2025 жылғы тамыз. Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің Астана қаласы бойынша департаментінің 2025 жылғы 26 ақпандағы №8-НҚ Бұйрығына сәйкес, Топқа қатысты Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 174-бабы 1) тармақшасында көзделген бұзушылық белгілері бойынша тергеп-тексеру басталды. Тергеудің мәні - сымды (тіркелген) интернет қызметтері нарығында Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзушылықтардың жасалғанын растайтын немесе теріске шығаратын нақты деректерді анықтау. Тексеру мерзімі: 2025 жылғы 28 ақпаннан 23 мамырға дейін. Тексерілетін кезең: 2023 жылғы 1 қаңтардан 2024 жылғы 30 маусымға дейін. 2025 жылғы қаңтарда Топ «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-нің жарғылық капиталындағы 100% үлесін PIN Communication LLC компаниясына сату мәмілесін аяқтады. 2025 жылғы 16 қаңтарда Топ осы сату шарты бойынша 700 миллион АҚШ доллары көлемінде алғашқы траншты (ақша қаражатының есепке алынған күні бойынша баламасы – 370.790.000 мың теңге) алды.	
93		94		95	